

REPUBLIKA HRVATSKA
OSJEČKO-BARANJSKA ŽUPANIJA
SKUPŠTINA

Materijal za sjednicu

**INFORMACIJA O STANJU I
RAZVOJNIM MOGUĆNOSTIMA
TURIZMA NA PODRUČJU
OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE
I RADU TURISTIČKE
ZAJEDNICE ŽUPANIJE**

Materijal pripremili:

- *Upravni odjel za poljoprivredu i ruralni razvoj Osječko-baranjske županije*
- *Turistička zajednica Osječko-baranjske županije*

Osijek, svibnja 2013.

**INFORMACIJA O
STANJU I RAZVOJNIM
MOGUĆNOSTIMA TURIZMA NA
PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE
ŽUPANIJE I RADU TURISTIČKE
ZAJEDNICE ŽUPANIJE**

UVOD

Turizam kao društveno-ekonomska djelatnost predstavlja skup odnosa i pojava koje proizlaze iz putovanja i boravka posjetitelja u nekom mjestu, pri čemu se ne zasniva stalno prebivalište, a ima značajan utjecaj na ukupna društvena i gospodarska kretanja određenog područja. Osnovnu pretpostavku za turistički razvitak cijele Hrvatske, a time i Osječko-baranjske županije predstavlja visoko vrijedan prostor, koji je strateški resurs turizma i temeljno nacionalno dobro.

Turizam u našoj Županiji, kao gospodarska grana, a kao posljedica razvitka kontinentalnog turizma u Hrvatskoj, ima tendenciju uspona. Turizam je značajan izvozni proizvod i pruža veće mogućnosti zapošljavanja stanovništva različitog profila zanimanja i dobnih skupina, a Osječko-baranjska županija ima potencijala i može ponuditi tržištu programe kontinentalnog turizma uvažavajući prednosti ekološki održive poljoprivrede i očuvanog okoliša. Ruralnim područjima pripada 92% teritorija Republike Hrvatske na kojima živi oko 40% pučanstva Republike Hrvatske.

1. ZEMLJOPISNE ODREDNICE TURIZMA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

Osječko-baranjska županija je kontinentalna županija u Panonskoj nizini na sjeveroistoku Hrvatske, obuhvaća dio Podunavlja i Podravlja. Smještena je na plodnom tlu Panonske nizine između rijeka Save, Drave i Dunava i čine ju slikovit ravničarski kraj, šume, blagi brežuljci, ribnjaci, vodeni tokovi i močvarna područja koja daju regiji prepoznatljivu i privlačnu turističku sliku.

Osječko-baranjska županija svojim zemljopisnim obilježjima pripada skupini kontinentalnog turizma. Kontinentalnom turizmu u Republici Hrvatskoj nije se posvećivala dovoljna pozornost. U posljednje vrijeme odnos prema kontinentalnom turizmu se mijenja pod utjecajem zbivanja na svjetskom turističkom tržištu. Naime turistički trendovi u svijetu sve više pokazuju promjenu ponašanja turista koji nastoje doživjeti što je više moguće različitih iskustava tijekom svog puta, tako se u posljednjem desetljeću pokazuju sve izraženiji znakovi zanimanja za tzv. "eko-turizam", "ruralni turizam", "seoski turizam", "obrazovni turizam" "avanturistički" i sl. Pitanja okoliša, održivog razvoja i različitosti ponude u cjelini, postali su izuzetno privlačni čimbenici u turizmu. Za Osječko-baranjsku županiju od izuzetne je važnosti razvitak turizma kao pokretačka snaga regionalnom gospodarskom razvitku.

2. NOSITELJI TURIZMA I TURISTIČKE ATRAKTIVNOSTI U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI

Prostorni plan Osječko-baranjske županije ("Županijski glasnik" broj 1/02., 4/10. i 11/12.) u daljnjem tekstu: PPOBŽ) kao temeljni strateški dokument prostornog razvoja Županije utvrdio je da se turizam na području Županije mora razvijati na osnovu prirodnih i kulturnih bogatstava i raznolikosti te izdašnosti i ekološke očuvanosti prirodnih resursa. Kopački rit i druga zaštićena područja te područja termalnih izvora značajne su okosnice razvoja turizma.

U cilju aktiviranja ruralnog prostora i njegove autohtonosti potrebno je povezati turizam i poljoprivredu kroz ekološku proizvodnju zdrave hrane. Ovo povezivanje treba stvoriti specifičnu ponudu kroz koju mogu oživjeti ruralna područja i tradicijska graditeljska i etnološka baština. Prostorni plan Županije pruža strateški i prostorni okvir za razvoj turizma na području Županije, a njegove postavke dalje se razvijaju kroz izradu prostornih planova uređenja.

Nositelji turizma na području naše Županije su prije svega gradovi Osijek, Donji Miholjac, Đakovo, Našice, Belišće, Beli Manastir i Valpovo, te općine Bilje, Bizovac, Draž i Erdut koje se ističu određenim atrakcijama, ali i aktivnostima turističkih djelatnika i lokalne samouprave na tom području da navedene atraktivnosti valoriziraju i stave u funkciju turizma.

Park prirode "Kopački rit"

U jugoistočnom dijelu Baranje, nalazi se jedno od najznačajnijih prirodnih, poplavnih područja europskog značenja - Kopački rit. Ukupno poplavno područje zauzima površinu od 33.010 ha, od koje je kategorijom zaštite Park prirode zaštićeno 17.700 ha, a kategorijom Posebnog zoološkog rezervata obuhvaćeno je područje 7.000 ha (6.234,52 ha). O koliko značajnom prirodnom biotopu se radi potvrđuje i uvrštavanje u popis međunarodno značajnih močvara ("Ramsarsko područje").

Park prirode Kopački rit na ušću Drave u Dunav je najznačajnije, najvrednije i najatraktivnije prirodno zaštićeno područje cijele istočne Hrvatske. Područje Kopačkog rita zaštićeno je kao Ramsarski lokalitet, odnosno močvarno područje svjetskog značaja. Diljem Hrvatske i izvan nje Kopački rit je poznat po atraktivnim močvarnim krajolicima i izuzetnom bogatstvu životinjskog svijeta, osobito jelena i brojnih vrsta ptica.

Razmjerno slaba posjećenost Parka s obzirom na njegovu atraktivnost najviše je posljedica lokacije Parka izvan glavnih smjerova tranzitnih turističkih kretanja te još uvijek prisutna percepcija ovog područja kao ratne zone. Nažalost, ova je percepcija dijelom i opravdana zbog miniranosti ovog prostora tijekom domovinskog rata, odnosno opasnosti od zaostalih mina. To je još uvijek vidljivo u prostoru i može značajno destimulirati potencijalne posjetitelje, posebice iz inozemstva.

Ipak, Kopački rit je uspio ponovno profunkcionirati kao prava turistička atrakcija, jer postoji prihvatni centar za posjetitelje, prodaju se ulaznice, a redovito funkcionira i organizirani obilazak Parka brodovima. Postavljanje "smeđe turističke signalizacije" pozitivno je utjecalo na broj posjetitelja Parka prirode.

Tablica 1. Kopački rit

godina	Broj posjetitelja
2007.	33.500
2008.	36.700
2009.	36.000
2010.	33.000
2011.	33.000
2012.	28.756

Izvor: Kopački rit

Budući turistički razvitak područja bit će moguće planirati na temelju adekvatne valorizacije prirodnih osobina temeljnog fenomena i u skladu s ograničenjima koja iz njih proizlaze. Svakako da će se turistički razvitak oslanjati na naselja na rubovima rezervata - Bilje, Kopačevo, Lug, Vardarac, koja bi se trebala u tom pravcu usmjeravati, razvijajući preduvjete (prvenstveno infrastrukturne).

Rubne zone Parka prirode "Kopački rit"

Rubne zone Kopačkog rita, na području Bilja, te rubnih naselja Kopačevo, Lug, Vardarac su buduća područja turističko-ugostiteljske ponude, kao i izletničko-rekreacijskih i športskih sadržaja. U tom smislu je i program povezivanja ovog prostora u mrežu europskih biciklističkih staza (od Beremenda-Mađarska-krunom dravskog nasipa prema Bilju, te dunavskim nasipom kroz Park prirode sve do Batine, te dalje nasipom do mađarske granice), kao i povezivanje ovog prostora na mikroplanu (Osijek-Bilje, do rekreacijskog centra CINOTA, te dalje dionicama Bilje-Kopačevo-Sakadaš-Podunavlje-Kozjak-Tikveš-Zlatna Greda-Zmajevac).

Planirane aktivnosti na razvoju ruralnog turizma, kroz smještaj u kućama tradicijskog graditeljstva i razvitak agroturizma i ekopoljoprivrede, uključivanje kulturno-povijesne i graditeljske baštine u turizam (dvorac u Bilju, dvorci u Tikvešu), etnografske radionice starih zanata, etnografska muzejska zbirka u Lugu i slično, obogatit će turističku ponudu kompletnog područja Baranje.

Bizovačke toplice

U okviru valorizacije termalnih izvora i razvoja zdravstvenog i rekreacijsko-izletničkog turizma razvile su se Bizovačke toplice, na izvorima slane termomineralne hiperterme, kojoj temperatura vode iznosi čak 96°C. To je jedina takva hiperterma u Europi. Stari kompleks Bizovačkih toplica s bazenima i smještajni kapacitet, te novi hotel Termia, imaju ukupno 300 smještajnih jedinica, a uz novoizgrađeni kompleks "Aquapolis", od 8 bazena, s različitim sadržajima i vodenim atrakcijama, predstavljaju lječilišni i turističko-rekreacijski kapacitet, koji će u budućoj turističkoj valorizaciji predstavljati značajnu osnovu za dalji razvoj, uključivo i razvoj kongresnog turizma.

Tablica 2. Bizovačke toplice

godina	Broj kupaca
2007.	Cca 190.000
2008.	Cca 180.000
2009.	Cca 160.000
2010.	Cca 158.000
2011.	Cca 135.416
2012.	Cca 119.000

Izvor: Bizovačke toplice

Državna ergela lipicanaca Đakovo i Lipik - HCK

Državna ergela Đakovo od izuzetne je važnosti za grad Đakovo, Slavoniju kao i cijelu Hrvatsku u domeni konjogojstva, konjičkih sportova i kontinentalnog turizma. Duga tradicija lipicanskog uzgoja toliko je ukorijenjena u ovaj prostor da je on sastavni, punopravni dio njegove svake turističke, gospodarske i sportske razglednice. Osnovna joj je zadaća uzgoj i selekcija konja. Treba istaknuti također da zaprežni sport postaje sve značajniji segment u konjičkom sportu. Ergela Đakovo sa svoje dvije atraktivne lokacije u posljednje je vrijeme vrlo privlačna destinacija mnogim potencijalnim turistima u zemlji i inozemstvu, koju posjeti godišnje i do dvadeset tisuća gostiju.

Povijest Ergele

Ergelu u Đakovu osnovali su bosansko-srijemski biskupi, na svojim posjedima u Đakovu koje im je darovao hrvatsko-ugarski kralj Koloman 1239. godine. Tu darovnicu je 1244. godine potvrdio kralj Bela IV. Prvi zapisi o konjima spominju se 1374. godine, kada se u Đakovu vjenčao bosanski ban Tvrtko sa bugarskom princezom Doroteom, te biskupu koji ih je vjenčao darovao 10 arapskih kobila i jednog pastuha. Godinom osnutka smatra se 1506. godina, za vrijeme biskupovanja Mije Kesarića.

Uzgojno-seleksijski rad lipicanske pasmine konja u Đakovu, a time i u Hrvatskoj, datira od 1806. godine kada su rasplodna grla ove pasmine zbog ratnih opasnosti preseljena iz Ergele Lipica u ergelu Đakovačke biskupije. Godine 1854. biskup Strossmayer nabavlja iz Ergele Lipica 7 kobila i jednog pastuha. Godine 1972. Ergelu posjećuje engleska kraljica Elizabeta II. s obitelji.

Vežano za noviju povijest spomenut ćemo godinu 2006. i obilježavanje vrlo značajnog jubileja: 500 godina postojanja ergele (1506. - 2006.) i 200 godina uzgoja lipicanaca u Đakovu (1806. - 2006.).

Ergela Đakovo danas egzistira na dvije lokacije:

Ivandvor

Na prostoru Ivandvora smješteno je matično stado kobila i pomladak koji se ondje odgaja i othranjuje do svoje treće godine nakon čega muška ždrebac odlazi na obuku u Pastuharnu u centar grada Đakova. Biskup Ivan Krapac 1912. godine izgradio je staje za konje i stanove za radnike na ergeli. Ovi su objekti izvorni oblik i vizure sačuvali do danas, a stopljeni s krajolikom i uronjeni u ugodnu tišinu, uz uzajamnu privrženost ovdašnjeg čovjeka i lipicanskog konja, ambijent su nad kojim mnogima zastaje dah. Lokacija Ivandvor okružena je sa cca 310 hektara livada i oranica koje radnici Ergele obrađuju i na taj način osiguravaju potrebnu hranu za konje (sijeno, slama, zob).

Pastuharna

Nalazi se u samom centru Đakova. U uredima pastuharne nalaze se mnogi stručni zapisi, originalni rodovnici najvrednijih primjeraka, stotine pozlaćenih i srebrnih pehara koje su osvajali đakovački konji na brojnim prvenstvima, te na počasnom mjestu crno-bijelu fotografiju britanske kraljevske obitelji snimljene u pastuharni koju su kraljica Elizabeta II, princ Filip i princeza Ana svojeručno potpisali prilikom posjeta ergeli 1972. godine.

Zaprežni sport

U prošlosti je i lipicanac bio prije svega radni konj, a s mehanizacijom poljoprivrede broj konja je opadao ne samo u Slavoniji i Hrvatskoj nego i u svijetu. Opstankom ove pasmine lipicanac postaje dio tradicijske kulture, folkloru i prepoznatljivosti slavonske ravnice.

Zaprežni sport postaje sve značajniji segment konjičkog sporta, uz konje atraktivnog izgleda i kvalitetnog genetskog potencijala u vožnji jednoprega, dvoprega i četveroprega.

Karakteristike konja lipicanaca koje ga čine prepoznatljivim su: dobra narav, velika poslušnost, talent za izvođenje dresurnih figura, a također je vrstan konj za vožnju i rekreativno jahanje.

Ulaganja u 2012. godini

Ulaganja u 2012. godini iznosila su oko 42.500,00 kuna i to za:

1. Jahaonica VII faza - stručni nadzor u Dvorani za konjičke sportove s pratećim sadržajima (26.000,00 kn),
2. Investiranje u završetak objekta za zbrinjavanje stajskog otpada (16.500,00 kn).

Planirane aktivnosti za 2013. godinu

1. Pastuharna
 - organizacija turističkih posjeta
 - organizacija turističkih aktivnosti i dodatnih sadržaja
 - organizacija izložbi i sportskih natjecanja
 - dodatni turistički sadržaji za vrtiće, škole i fakultete
 - pronalaženje EU fondova za završetak jahaonice
 - uređenje okoliša Pastuharne.

2. Ivandvor
 - uzgojne aktivnosti
 - turistička ponuda obilaska
 - dodatni turistički sadržaji za vrtiće, škole i fakultete
 - uređenje okoliša Ivandvora.

Izgradnja dvorane za konjičke sportive s pratećim sadržajima jahaonica

U planu razvoja Državne ergele Đakovo je izgradnja Dvorane za konjičke sportove s pratećim sadržajima - jahaonica na lokaciji Pastuharne i uređenje lokacije Ivandvor čime bi se obogatila turistička ponuda grada Đakova, te kontinentalnog turizma cijele Hrvatske.

Namjena ovog objekta prvenstveno će biti usmjerena na rad i dresuru konja, sportska natjecanja tijekom cijele godine, za školu jahanja, kao i za terapijsko jahanje. Prostor bi omogućio aukcijske prodaje konja, izložbe i sajmove konja tokom cijele godine. Stvorile bi se mogućnosti za poboljšanje uvjeta rada s konjima, kvalitetnije pružanje usluga konjogojskim udrugama, te sadržajnija turistička ponuda potencijalnim organiziranim grupama turista, a time i uspješnija promidžba kontinentalnog turizma u Hrvatskoj i svijetu. Ovaj multisadržajni kompleks površine cca 4 200 kvadratnih metara bit će obogaćen nizom novih sadržaja kao što su: suvenirnica, restoran, prodavaonica s konjičkom opremom, prostorima za stručne skupove, muzejsko-galerijskim prostorom te novim boksovima za konje, kupaonicom i solarijem i izuzetno kvalitetnim terenom za jahanje.

Državnu ergelu u Đakovu tijekom godine posjeti do 15 000 turista, mnogi ugledni gosti iz zemlje i inozemstva, umjetnici, veliki broj novinara i renomiranih TV-postaja, humanitarne udruge, kao i udruge branitelja domovinskog rata.

Baranjsko vinogorje s vinskim podrumima u Zmajevcu

U Osječko-baranjskoj županiji postoji, uz Erdutsko, još jedno vrlo atraktivno vinogorje. Radi se o Baranjskom vinogorju u području oko Banske kose na sjeveru Baranje, koje se ovdje posebno ističe i stoga što već sada raspolaže određenim sadržajima koji su dijelom u turističkoj funkciji. Naime ovdje postoji i nekoliko uređenih vinskih podruma, izdubljenih u prapornim naslagama, zbog čega se ističu atraktivnim izgledom koji je poznat i izvan granica Hrvatske. Za sada se veći broj uređenih podruma odnosi samo na jednu lokaciju unutar mjesta Zmajevac između Kneževih Vinograda i Batine na južnoj strani Banske kose, iako sličnih podruma ima i u drugim dijelovima vinogorja i na južnoj i sjevernoj strani.

Izletničko i ribolovno područje Zeleni otok - Batina

Izletničko-vikend i ribolovno područje Zeleni otok - Batina, na Dunavu, gdje uz postojeće vikendice, te ugostiteljske i rekreacijske sadržaje, treba uz obnovu postojećih sadržaja, kvalitetnim dopunama športsko-rekreacijskih sadržaja i kulturno-povijesnih sadržaja (spomenik i spomen-područje Batinske bitke), povratiti značaj izletničkog, ali i tranzitnog punkta, kroz mogućnost razvijanja riječnog turističkog prometa Dunavom.

Športsko-rekreacijski centar Kneževi Vinogradi

Športsko-rekreacijski centar Kneževi Vinogradi uz postojeće športsko-rekreacijske objekte i sadržaje (bazeni i športski tereni), ugostiteljske (restorani) planira i ostale prateće sadržaje (tenis igrališta, bočalište, trim staze, prostor za jahanje, uređenje ribnjaka). Tijekom 2013. godine planira se početak izgradnje hotela, u blizini restorana "Panon", sa svim popratnim sadržajima.

Tablica 3.

	Kupači	Odrasli	djeca
2007.	18.728	13.128	5.600
2008.	23.301	16.742	6.559
2009.	22.649	15.806	6.843
2010.	21.483	14.518	6.965
2011.	23.145	15.943	7.202
2012.	24.515	17.615	6.900

Erdutsko vinogorje i kula u Erdutu s Vidikovcem

Erdutsko vinogorje jedno je od najatraktivnijih u Slavoniji, jer mu posebnost izgleda daje pružanje velike rijeke Dunava u njegovom podnožju sa čuvenim lesnim naslagama i strmim padinama. Stoga ovaj prostor ima status zaštićenog krajolika, a najbolji dokaz vrijednosti njegovog slikovitog izgleda su brojne kuće za odmor uz županijsku cestu Aljmaš - Erdut iznad Dunava. Štoviše, upravo se ova lokacija u cijeloj Slavoniji smatra najatraktivnijom za posjedovanje kuće za odmor, tako da se vrijednosti nekih kuća s odvojenim pristupom i pogledom na Dunav i okolne šume mogu uspoređivati s kućama za odmor na najekskluzivnijim lokacijama na Jadranu.

Ove činjenice su osobito važne stoga što u Erdutu postoji vinarija u sklopu nekadašnje kurije Adamović-Cseh, poznata po hrastovoj bačvi kapaciteta 75.000 litara, uvrštenoj u Guinnessovu knjigu rekorda. No, za sada se radi o zatvorenom objektu koji nije namijenjen turistima. Tako je zapravo jedino mjesto s kojeg se pruža pogled na Dunav stara srednjovjekovna kula u Erdutu, koja stoga i figurira kao ključna točka zanimljiva za turističko posjećivanje.

Potez Aljmaš - Erdut - Dalj

Izletničko i ribolovno-rekreacijsko područje od ušća Drave u Dunav, potez Aljmaš-Erdut-Dalj, kojemu je potrebno obnovom kapaciteta od prije Domovinskog rata vratiti značenje izletničkog i ribolovnog područja. Razvijanjem i aktiviranjem vinorodnih područja toga kraja, kroz otvaranje tzv. vinskih cesta, treba razvijati ovu specifičnost ruralnog turizma.

Đakovačko vinogorje

Počeci vinarske i vinogradarske tradicije Biskupije Đakovačke i Srijemske sežu u predtursko doba, a nakon oslobođanja od Turaka osobito obnavljaju biskup Petar Bakić sadnjom vinograda u Trnavi, proširuje ih biskup Josip Čolnić. Biskup Anto Mandić osniva vinograde u Mandićevcu, na obroncima Krndije, a biskup Josip Juraj Strossmayer gradi podrum u Trnavi i Mandićevcu. Biskupija Đakovačka i srijemska najjači je proizvođač traminca na ovom području, koji čini 60% njihova sortimenta. Ostalih 40% zauzima proizvodnja vrhunske trnavačke graševine, te vrhunski trnavački chardonnay. U vrhunskom trnavačkom tramincu uživaju i ljubitelji vina izvan naših granica. Podrumi Biskupije također su poznati i po arhivskim vinima, čime dokazuju postojanje izvanrednih berbi, što je plod svesrdnog ulaganja, znanja i ljubavi u konačan također i vrhunski pakirani proizvod.

Feričanačko vinogorje

Najviše utjecaja na razvoj feričanačkog vinogradarstva imali su Cisterciti i fratri iz Našica. Nakon izгона Turaka doseljenici su prihvatili kulturu uzgoja vinove loze i proizvodnje vina tako da je već 1850. godine u Feričancima izgrađen podrum kapaciteta 1.000 hl. Danas u okviru koncerna "Našicecement" pod imenom "Feravino" na tržište se plasiraju: vrhunsko vino rajnski rizling i kvalitetno vino graševina, pinot bijeli i poznata feričanačka frankovka.

Rekreacijsko područje "Drava"

Rekreacijsko područje "Drava" kontinuirani je pojas na lijevoj i desnoj obali Drave, od ušća rijeke Karašice, do zimske luke u Osijeku. Ovo područje pripada administrativno područjima tri jedinice lokalne samouprave (Gradu Osijeku, općinama Petrijevci i Darda).

S obzirom da Drava svojim prirodnim obilježjima (slikovitim, šumom obraslim obalama, pješčanim plažama i sprudovima, bogatstva ribom) predstavlja prirodni rekreacijski potencijal za područja kroz koja prolazi, tako su na ovim prostorima već izgrađeni pojedini športski i rekreacijski lokaliteti (kuće za odmor na ušću Karašice, kupalište Pampas, Konjički klub s hipodromom i streljiste "Pampas", Eko-staza), koji su zbog administrativne podijeljenosti ostali međusobno nepovezani. Zbog toga je i predloženo definiranje ovog prostora kao jedinstvenog rekreacijskog područja.

Ribnjak kod Donjeg Miholjca i ornitološki rezervat "Podpanj"

Područje velikog Ribnjaka kod Donjeg Miholjca, te područja "Podpanj" (zaštićenog ornitološkog rezervata), kojeg čine dvije bare, smješteno je na zapadnom završetku ribnjaka Donji Miholjac. Ukupna površina Podpanja s okolnim terenom iznosi 65,5 ha. Ovo područje, zajedno s ribnjacima predstavlja vrlo važan močvarni lokalitet i prvu značajniju postaju za ptice selice, nakon mađarske ravnice. O međunarodnom značaju ovog prostora govori i uvrštavanje područja Podpanj na listu Ornitološki značajnih područja u Europi.

Jezero Borovik

Izuzme li se Kopačevsko jezero u Parku prirode Kopački rit u vrijeme najviših voda, jezero Borovik zapadno od Đakova sa 2,5 četvornih kilometara površine najveće je jezero u Županiji. Kako se i Kopačevsko jezero i većina drugih ujezerenih površina odnose pretežito na močvarna područja i ribnjake, ovo je ujedno i jedino "pravo" jezero u Županiji. Iako je umjetnog porijekla kao i znatno manja jezera Jošava kod Đakova i Lapovac kod Našica, ima mnogo atraktivniji izgled zbog izrazito šumovitog okoliša i smještaja u brežuljkastom okruženju na istočnim obroncima Krndije. Uostalom, njegovo veće turističko značenje vidljivo je i iz postojanja manjeg privatnog kampirališta uz jezero te privremenog ugostiteljskog objekta. Jezero je locirano izvan glavnih prometnih putova u najslabije naseljenom dijelu Županije, što umanjuje mogućnosti njegovog jačeg izletničkog korištenja, ali mu daje ugođaj očuvane prirode i mira.

Turističko-rekreacijski kompleks jezera Borovik bi se razvijao etapno, na površini od 573 ha. Jezero bi, osim, kao vodoprivredni objekt, imao i druge namjene, te mogućnosti za razvitak športova na vodi (skijanja, veslanja, jedrenja), što se namjerava i izgradnjom jaht centra, te marina, bazena, golf igrališta i tenis igrališta u okolini, kao i uređenjem okolnih terena za skijanje.

Jezero Lapovac II kod Našica

Športsko-rekreacijski centar jezero Lapovac II - Našice osim osnovne namjene jezera, kao vodoprivrednog objekta, koristio i za veslačke regate, kupanje i ribolov uz izgradnju ugostiteljsko-smještajnih kapaciteta (motel, restoran, planinarski dom, ribički klub, vidikovac), športskih sadržaja (tenis tereni, mali nogomet, rukomet, odbojka na pijesku) kao i uređenje plaže, sunčališta i ribičke staze.

Našička geološka staza

Našička geološka staza nije dovoljno uređena i afirmirana turistička lokacija u našoj Županiji, ali je ovdje iznimno istaknuta s obzirom da nudi izrazito specifičnu vrstu sadržaja koja odudara od ostale ponude Županije pa i Hrvatske u cjelini. Naime radi se o poučnoj stazi koja za temu ima geologiju te o poduhvatu koji afirmira uglavnom marginalizirani gorski dio Županije. Preko ove staze posredno se ostvaruje i participacija u turističkom korištenju parka prirode Papuk u Virovitičko-podravskoj i Požeško-slavonskoj županiji, čije se istočne granice pružaju sasvim blizu Osječko-baranjske županije. Za sada staza u prirodi nije dovoljno uređena, ali postoji vodič stazom s detaljnim opisom.

Osječka Tvrđa i Muzej Slavonije

Stara povijesna urbana jezgra Osijeka "Tvrđa" je jedna od najbolje očuvanih gradskih jezgri u unutrašnjosti Hrvatske. Unutar donedavno zapuštenog prostora jezgre, jasno omeđenog imponantnim zidinama, nalazi se i više pojedinačnih vrijednih objekata te Muzej Slavonije kao najveći u Istočnoj Hrvatskoj. Zgrada Muzeja sagrađena je prema sačuvanim dokumentima 1702. i to je jedna od najstarijih očuvanih zgrada u Tvrđi u baroknom slogu za potrebe tadašnjega gradskog magistrata. Tu je i zgrada gradske straže iz 1709. koja je prema središnjem tvrđavskom trgu okrenuta s nizom arkada i prepoznatljivim tornjem Unutar Tvrđe smješten je najveći dio Osječkog Sveučilišta.), zgrada golemih dimenzija s atlasima na visokom ulaznom portalu. U Tvrđi su i deseci drugih svjetovnih spomenika, od kojih se osobito ističu plemićke i druge kuće, niz vojarni s otvorenim nizovima arkada i slično. Uz to ovaj prostor ističe se i brojnim ugostiteljsko-turističkim sadržajima.

Spomenik s Vidikovcem u Batini

Valja naglasiti da je osnova njegove privlačnosti dvojaka, s jedne strane privlačnu snagu ima sam spomenik poznatog hrvatskog kipara Augusta Augustinčića kao arhitektonsko djelo sorealističke arhitekture i spomenik jednom posebnom kontekstu oslobođanja naše zemlje od fašizma, a s druge strane privlači lokacija spomenika na jednom od najatraktivnijih vidikovaca Hrvatske. Kao vidikovac ovaj je lokalitet privlačan svakom putniku namjerniku, dok je kao spomenik usprkos svoje jedinstvenosti izrazito privlačan samo manjem dijelu potencijalnih turista.

Kiparska kolonija Ernestinovo

Općinsko središte Ernestinovo južno od Osijeka poznato je po koloniji kipara naivaca, koji svoje radove izlažu na otvorenom, a povremeno i u okviru galerijskog prostora. Kolonija je tijekom rata izbjegla u progonstvo, ali se vratila i ponovno djeluje te tako predstavlja jedinstvenu atrakciju koja obogaćuje turističku ponudu Županije.

Dvorac Pejačević u Našicama

Dvorac Pejačević u središtu Našica jedan je od najljepših i najočuvanijih dvoraca ne samo u Slavoniji, nego i u cijeloj Hrvatskoj. Ovaj klasicistički dvorac građen početkom 19. stoljeća smješten je u lijepo uređenom parku, gdje se nalazi još jedan manji prizemni dvorac, te kapelica obitelji Pejačević. Dodamo li tome činjenicu da se u dvorcu nalazi i lijepo uređeni muzej s posebnim sobama posvećenim slavnim osobama iz Našica Dori Pejačević i Izidoru Kršnjavom, jasno je da se radi o vrlo privlačnoj i uređenoj atrakciji. Kako se neposredno uz dvorac i park nalazi glavni našički trg s parkiralištem, te hotel i niz ugostiteljskih sadržaja, jasno je da ovaj lokalitet već sada ima izuzetnu turističku vrijednost.

Dvorac Pejačević ujedno predstavlja i centralnu točku Našica, u kojima se nalazi još jedna atrakcija višeg reda, Franjevački samostan sa crkvom Svetoga Antuna Padovanskog, a u bližoj okolici još dvije, templarska crkva Svetog Martina i Našička geološka staza. Dodamo li tome i lokalne atrakcije koje ulaze u sustav turističke ponude na razini Našica, kao grob Dore Pejačević, privatni zoološki vrt i jezero Lapovac. Sve ovo ukazuje da na području Našica postoji vrlo jaka koncentracija turistički zanimljivih lokaliteta.

Dvorac Hillebrand-Mailath u Donjem Miholjcu

U Donjem Miholjcu, gradu smještenom gotovo na obali Drave, kontinuitet naseljenosti traje od davnina. U gradu su dva plemićka dvorca. Oveću plemićku građevinu tzv. stariji miholjački dvorac, koji se prednjom fasadom proteže uz središte Donjega Miholjca, izgradila je 1818. barunica Marija Ana udovica baruna Josipa Ignaca Hillebrand von Prandaua (rođena Pejačević). Kasnobarokni prizemni dvorac završava kružnom dekorativnom kulom na jugoistočnom uglu dvorca koja je od njega odmaknuta i s njime povezana terasom. Uličnom pročelju ritam daje niz od 19 jednakih prozora s neupadljivim kasnobaroknim ukrasima, a dvorišnom pročelju niz boltano zatvorenih prozora.

Druga miholjačka ljepotica je noviji historicističko-neoromantičarski dvorac grofovske obitelji Mailáth s prekrasnim perivojem engleskoga tipa koji stvara sliku dvorca u duhu engleskoga stila tipa Tudor. Građen je od 1903. do 1914. i jedan je od najmlađih, ali i najljepših i najromantičnijih dvoraca u Slavoniji. Naime, veći broj tornjića i dimnjaka te polukružnih i drugih rizalita, terase obrubljene željeznim stupastim ogradama, kule na uglovima - sve to daje dvorcu romantični izgled rijetko viđen u ravnoj Slavoniji. (Obitelj Mailáth je 1885. dobila Donji Miholjac ženidbenom vezom s obitelji Prandau).

U Donjem Miholjcu riječ je o dva dvorca, kompleks Prandau-Mailath. Dvorac Prandau izgrađen je 1818. godine u kasno-baroknom stilu i uz tu godinu veže se i nastanak perivoja, a dvorac Mailath od 1903. - 1906. u engleskom stilu Tudor u duhu lovačkog dvorca. U dvorcu Prandau nalazi se Porezna uprava, matični ured i uredi državne uprave, a u dvorcu Mailath, gradska uprava, uredi županijske i državne uprave te prekršajni sud i točno je da nisu u funkciji turizma.

Dvorac Hilleprand-Mailath smješten u samom središtu Donjeg Miholjca i okružen lijepo uređenim parkom je vanjskim izgledom vjerojatno najatraktivniji u Županiji, a spada i u najbolje očuvane dvorce u Hrvatskoj. Jedan od glavnih razloga za to je i razmjerna mladost ovog dvorca, izgrađenog početkom 20. stoljeća, zbog čega on ipak ima manji povijesni značaj ne samo od našičkog, nego i od turistički još slabije valoriziranog valpovačkog dvorca. Unatoč tomu unutrašnjost dvorca Hilleprand-Mailath bolje je prilagođena uvjetima suvremenog čovjeka nego kod starijih dvoraca, pa su u njemu smješteni uredi gradske uprave Donjeg Miholjca. Za razliku od dvorca Pejačević dvorac trenutno nema turističku funkciju.

Dvorac princa Eugena Savojskog u Bilju

Slično prethodno opisanom dvorcu Hilleprand-Mailath, i dvorac princa Eugena Savojskog u Bilju smješten je u središtu mjesta Bilje, okružen je lijepo uređenim parkom, a ističe se i atraktivnim vanjskim izgledom te dostupnošću i unutarnjeg dijela za turističko posjećivanje. U susjedstvu s jednim od najvećih europskih močvarnih ptičjih rezervata uz Dunav - Kopačkim ritom, najveću pozornost privlači vrijedno spomeničko zdanje barokni dvorac s velikim perivojem koji je dao podignuti princ Eugen Savojski između 1705. i 1712. godine. Ovaj dvorac ima i veću povijesnu vrijednost, kako zbog vremena izgradnje početkom 18. stoljeća, tako i zbog važnosti njegovog prvog vlasnika, čuvenog vojskovođe Eugena Savojskog.

Glavni, reprezentativni, dio dvorca je jednokatan s masivnim tornjem u središnjem dijelu, ukrašen pilastrima i profiliranim vijencima. Pobočna krila jednostavno su obrađena s pravilnim nizovima prozora. Na dvorišnom pročelju iznad ulazne bolte očuvan je polikromirani grb obitelji Savojski. Opkop oko dvorca podsjeća na srednjovjekovni način obrane. Središnja glavna zgrada okrenuta je prema mostu. Dvorac je bio sjedište golemoga Beljskog vlastelinstva sve do 1827. kada je uprava prenesena u Kneževo. Cjelokupni kompleks dvorca nadopunjuje romantični i njegovani prostrani perivoj. I svrha korištenja unutrašnjosti dvorca je "bliža" turizmu, jer se u njemu nalazi dio Uprave "Hrvatskih šuma", dom zdravlja i još neke javne službe.

Krajem 2006. godine, Županija je s obzirom na saznanja da se navedeni dvorac planira prodati u 2007. godini, uputila dopis "Hrvatskim šumama" d.o.o., s prijedlogom za kupnju dvorca princa Eugena Savojskog. U proračunu Osječko-baranjske županije osigurana su sredstva za kupnju navedenog dvorca. U ovom trenutku "Hrvatske šume" d.o.o. traže adekvatan prostor u koji bi se preselili iz dvorca. S obzirom da Županija ulaže velike napore u razvoj ruralnog turizma, sadržaji koji su osmišljeni za dvorac, upotpunili bi turističku ponudu na ovoj destinaciji.

Dvorac Prandau-Normann u Valpovu

Valpovo, grad na Karašici, zapravo je grad muzej. Razvilo se iz srednjovjekovnog utvrđenog grada Walpo koji se spominje već u prvoj polovici 15. stoljeća. Kao rijetko koja srednjovjekovna utvrda u Hrvatskoj, uspjela se sačuvati sve do danas, i to zato jer ju Turci Osmanlije prilikom napuštanja (1687.) nisu srušili. U 18. stoljeću nekadašnju su utvrdu grofovi obitelji Hilleprand von

Prandau pretvorili u dvorac s tornjem na pročelju, a oko njega uredili prostran perivoj. Sjeverni dio perivoja (oko samog dvorca) uređen je po uzoru na engleske pejzažne perivoje. Južni dio perivoja čini autohtona šuma u kojoj prevladavaju hrast i lipa. Dvorac, u kojem se danas nalazi Gradski muzej, jedan je od najznačajnijih spomenika svjetovne arhitekture sjeverne Hrvatske.

Dvorac Prandau-Normann u Valpovu je sličan dvorcima u Našicama, Donjem Miholjcu i Bilju, dobro očuvan, atraktivnog izgleda, a također je i okružen lijepo uređenim parkom. Štoviše, po povijesnom značaju i monumentalnosti on i nadmašuje ova tri dvorca, čemu doprinose i razmjerno dobro očuvane zidine i opkopi oko dvorca, te gotička kapela i obrambena kula.

Vinogorja na području Županije

Baranjsko vinogorje

Hrvatski dio Baranje, koji je izrazito ravničarski kraj, na sjeveru nadvisuje brdo "Banska kosa", koja je idealna za gajenje vinove loze. S tim dobrim uvjetima vjerojatno je povezano i ime "Baranja", jer na mađarskom boranya znači vinska majka. Te idealne uvjete za gajenje vinove loze i dobivanje odličnih vina prepoznali su i Rimljani koji su još prije 2000 godina brdo Banovu kosu prozvalo "Mons aureus" ili zlatno brdo. Baranjsko brdo jedno je od najkvalitetnijih hrvatskih vinogorja. Klimatski uvjeti s godišnjim prosjekom padalina od 686 mm, povoljniji su za uzgoj vinove loze, dok godišnja temperaturna suma u vegetacijskom razdoblju iznosi 3.479 stupnjeva, a jeseni su toplije od proljeća.

Dakovačko vinogorje

Počeci vinarske i vinogradarske tradicije Biskupije Đakovačke i Srijemske sežu u predtursko doba, a nakon oslobođanja od Turaka osobito obnavljaju biskup Petar Bakić sadnjom vinograda u Trnavi, proširuje ih biskup Josip Čolnić. Biskup Anto Mandić osniva vinograde u Mandićevcu, na obroncima Krndije, a biskup Josip Juraj Strossmayer gradi podrume u Trnavi i Mandićevcu. Đakovačko vinogorje poznato je po proizvodnji misnog traminca. U vrhunskom trnavačkom tramincu uživaju i ljubitelji vina izvan naših granica.

Erdutsko vinogorje

I za vrijeme vladavine Rimljana na uzvisinama uz Dunav uzgajala se vinova loza. Nakon odlaska Turaka u ovim se krajevima formira vlastelinstvo Johana Baptista da bi se u kratkom vremenskom razdoblju izmjenjivali vlasnici - Ivan Palfi, Adamovič Čepinski, a u drugoj polovici 19. stoljeća vlastelinstvo preuzima Ervin plemeni Čeh. Ervin Čeh je učinio mnogo za unaprjeđenje erdutskog vinogradarstva što najbolje pokazuje da je i nakon II. svjetskog rata imao 80 hektara vinograda i podrum u Erdutu.

Feričanačko vinogorje

Najviše utjecaja na razvoj feričanačkog vinogradarstva imali su Cisterciti i i fratri iz Našica. Nakon izгона Turaka doseljenici su prihvatili kulturu uzgoja vinove loze i proizvodnje vina tako da je već 1850. godine u Feričancima izgrađen podrum kapaciteta 1.000 hl.

Sakralni objekti

Sakralni objekti koje je moguće turistički vrednovati su: crkve, samostani, svetišta, groblja i drugo. Sakralna baština naše zemlje u cjelini, a tako i Osječko-baranjske županije ima nesumnjivo veliku kulturnu vrijednost, zbog čega se u popisima vrijednih turističkih resursa redovito navode brojne crkve kao potencijalne turističke atrakcije. treba istodobno voditi računa da su osim u

slučajevima kad se radi o vrhunskim atrakcijama kao što je Đakovačka katedrala, crkve kao turistički objekti razmjerno slabo posjećene i ne ostvaruju skoro nikakve izravne turističke prihode. Povrh toga, vrlo mali broj crkava može se smatrati turističkim atrakcijama neovisno o njihovoj stvarnoj vrijednosti, jer uz njih najčešće nema nikakve informacije dostupne svim posjetiteljima čak ni o imenu crkve, vremenu nastanka crkve, značaju pojedinih umjetničkih djela u njoj itd. Jedini pozitivan pomak je običaj osvjetljavanja glavnih crkvi, što je prisutno u najvećem dijelu Županije.

Svetište Gospe od utočišta u Aljmašu

Aljmaš je dijecezanska župa i jedno od najznačajnijih marijanskih prošteništa istočne Hrvatske. U župnoj crkvi Pohođenja Marijina nalazi se svetište čudotvornog kipa Gospe od Utočišta, što su ga 1704. tamo prenijeli osječki isusovci. Tijekom domovinskog rata, razorena je aljmaška crkva, a zatim svi prognanički domovi. Na mjestu stare crkve, 2001. godine započela je gradnja nove, četvrte crkve u tri stoljeća Aljmaškog svetišta.

U crkvenom svetištu postavljena je oltarna pala - "Marijanski triptih" u tehnici vitraja, rad akademskog slikara Vladimira Meglića. Motivi pale su: Navještenje, Pohod Marije Elizabeti i Isusovo rođenje. Postavljen je posebno projektirani sakristijski namještaj, liturgijska sjedišta u svetištu i klupe u crkvenoj lađi, sve je rađeno u hrastovini. Nova crkva je ukrašena trima mozaicima, koji su rad akademskog slikara Vladimira Meglića iz Zagreba. Prvi motiv je Mala Gospa. Likove Marijine majke Ane i Marije kao djevojčice, okružuje i upotpunjuje niz raznolikih i znakovitih simbola. Tema drugog mozaika je Marijino Uznesenje (Velika Gospa). Veličanstveni događaj stavljen je u prepoznatljivi aljmaški hodočasnički okoliš. Treći mozaik ornamentima i blistavim arkandelima, Gabrielom i Mihaelom, ukrašuje zidnu nišu u kojoj je trajno izložen zavjetni kip aljmaške Gospe. Dijecezanski biskup mons. Marin Srakić posvetio je novu župnu i hodočasničku crkvu 1. kolovoza 2004. godine.

Na brdu "Kalvarija", 2006. godine, izgrađena je staza Križnog puta duga 480 m, popločena betonskim kockama. Postavljeno je 14. velikih hrastovih križeva. Postavljeno je 14. mramornih ploča s prigodnim tekstom uz svaku postaju. Uz stazu je postavljena rasvjeta i odvodnja. Nabavljene su klupe i korpe za smeće, te zasađeno 800 sadnica ukrasnog grmlja. Blagoslov novoizgrađene staze Križnog puta obavljen je 01. kolovoza 2006, a u prvoj polovici 2007. godine, dovršena izgradnja 2. i 3. faze aljmaškog svetišta. Izgrađen je tzv. "Hodočasnički plato", brojne ispovjedaonice, prostor za hodočasnike, kapelica, dvorana, suvenirnica te sanitarni čvor. Uređen je sav okoliš oko svetišta, popločen, zasađeno ukrasno grmlje i cvijeće. Svetište je u potpunosti izgrađeno na radost štovatelja Gospe Aljmaške.

Svetište Gospe od Utočišta u Aljmašu predstavlja najznačajnije hodočasničko središte cijele istočne Hrvatske. Aljmaš spada u dobro opremljene turističke lokalitete u Županiji s više ugostiteljskih objekata, opremljenim parkiralištima, a postoje i određeni interpretacijski sadržaji vezani uz svetište. Aljmaš je mjesto koje nudi i druge atraktivne turističke sadržaje u samom mjestu i njegovoj bližoj okolini. Pritom se misli u prvom redu na obalu Dunava na jednoj od najpristupačnijih lokacija u Županiji i u blizini Parka prirode Kopački rit, ali i na obližnje Erdutsko vinogorje i samo mjesto Erdut.

Razvoj vjerskog turizma, kroz tradicionalno godišnje hodočašće u Aljmaš, još je jedna u nizu specifičnosti ovog turističkog potencijala. Svetište u Aljmašu tijekom 2012. godine posjetilo je oko 200.000 posjetitelja.

Crkva Svetog Petra i Pavla u Osijeku (Konkatedrala)

U samom središtu Gornjega grada dominira župna crkva sv. Petra i Pavla (konkatedrala) izvana građena od fasadne opeke. Građena je od 1894. do 1898. potporom tadašnjega bosansko-đakovačkog i srijemskog biskupa Josipa Jurja Strossmayera. Odasvud uočljiv zvonik diže se uvis 90 metara. Podijeljen je u četiri galerije. Od inventara osobito su vrijedne freske Mirka Račkoga.

Crkva Svetog Petra i Pavla (konkatedrala) u Osijeku najznačajniji je sakralni objekt u Županiji nakon Đakovačke katedrale, a zbog impozantne visine predstavlja i ključnu referentnu točku grada Osijeka smještenog u izrazito ravničarskom krajoliku. Radi se o stalno otvorenoj crkvi, koja se u graditeljskom smislu izdvaja atraktivnim vanjskim izgledom, kao i bogatim unutarnjim uređenjem. Ovom župnom crkvom središnji Trg Ante Starčevića i Osijek dobili su svoj prepoznatljiv simbol - vertikalnu i krunu grada.

Katedrala Svetog Petra i Pavla u Đakovu i Strossmayerov muzej

Iako Đakovo nije županijsko središte i veličinom je tek šesti grad istočne Hrvatske, upravo je ono sjedište crkvene vlasti u Slavoniji, a znatan dio hrvatske povijesti iz njega se upravljalo i katoličkom crkvom u Bosni. Stoga se upravo u Đakovu nalazi najimpozantniji i najvažniji sakralni objekt u našoj Županiji i cijeloj Slavoniji i Baranji, Đakovačka katedrala Svetog Petra, sa dva zvonika (visokih 84 m) koju je podigao bosansko-đakovački i srijemski biskup Josip Juraj Strossmayer. Građena je u razdoblju od 1866. do 1882. godine po nacrtima bečkih arhitekata Karla Roesnera i Fridricha von Schmidta. U kripti katedrale je grobnica biskupa Strossmayera s reljefom - rad kipara Rudolfa Valdeca.

Neposredno uz katedralu smješten je i muzej posvećen čovjeku najzaslužnijem za njenu izgradnju i jednoj od najvećih povijesnih ličnosti Hrvatske, biskupu Josipu Jurju Strossmayeru, što dodatno uvećava važnost ovog lokaliteta. Zbog navedenih elemenata Đakovačka katedrala Svetog Petra i Pavla svojim značajem znatno nadmašuje veličinu Đakova kao grada.

Crkva Svih Svetih u Đakovu

Crkva Svih Svetih u Đakovu ima osobitu važnost kao jedan od rijetkih spomenika iz razdoblja turske vlasti u Slavoniji pa i Hrvatskoj. Naime, na mjestu ove crkve stajala je Hadži pašina džamija, koja nije kao većina drugih spomenika iz tog razdoblja posve uništena, već je samo pretvorena u crkvu. Stoga se u njenoj unutrašnjosti jasno vide osmanlijski ornamenti, što ovoj crkvi daje osobit značaj u širim razmjerima, i posebno zanimljiv za turiste. Stoga ovu crkvicu treba promatrati kao posebnu atrakciju, a ne samo kao dio urbane jezgre Đakova, tim više što se iz njenog vanjskog izgleda da naslutiti zanimljivost njene unutrašnjosti.

Franjevački samostan sa crkvom Svetog Antuna Padovanskog u Našicama

Franjevački samostan u središtu Našica u sklopu kojega se nalazi crkva Svetoga Antuna Padovanskog spada među najznačajnije samostanske komplekse u Slavoniji, a i sama crkva je po raskošnom unutarnjem uređenju jedna od najzanimljivijih na istoku Hrvatske.

Templarska crkvica Svetog Martina u Martinu kod Našica

Romanička crkvica Svetog Martina u Martinu kod Našica jedan je od rijetkih očuvanih sakralnih objekata templarskog reda u cijeloj Hrvatskoj, a s obzirom na porijeklo iz 13. stoljeća i jedna od najstarijih u Slavoniji. Već i ta činjenica je dovoljna za njeno uvažavanje kao osobite turističke atrakcije, budući da su izuzetno rijetke crkve u panonskoj Hrvatskoj koje su ostale čitave nakon perioda turske vlasti.

Crkva Svetog Petra i Pavla u Topolju

U Baranji se, osim dvorca u Bilju, nalazi još jedna važna ostavština princa Eugena Savojskog, a to je crkva Svetog Petra i Pavla u Topolju, nedaleko Batine i graničnog prijelaza Duboševica. Kao i dvorac u Bilju i ovaj je objekt izgrađen početkom 18. stoljeća i u spomen veličanstvene pobjede nad Turcima. Radi se o crkvici jedinstvenog tlocrta i unutarnjeg svoda koja se smatra najvrednijim sakralnim spomenikom u Baranji.

Osim ranije navedenih sakralnih objekata ovdje treba istaknuti i Crkvu Svetog Mihovila u Donjem Miholjcu, Svetog Petra i Pavla u Marijancima, Začea Marijina u Valpovu, Svetog Mateja u Bizovcu, Svih Svetih u Donjoj Motičini, Svetog Duha u Feričancima, Svetog Petra i Pavla u Koški, Svetog Trojstva u Čepinu, Svetog Ladislava u Laslovu, Svetog Jakova u Gorjanima, Svetog Martina i Svetog Mihajla u Belom Manastiru, Uzašašća Svetog Križa u Petlovcu, Bezgrešnog začea Blažene Djevice Marije u Bilju, Svetog Ivana Krstitelja i Svetog Mihajla u Dardi, kalvinističku crkvu u Lugu, crkvu Našašća Svetog Križa u Zmajevcu, Svetog Mihovila u Kneževim Vinogradima, te svakako osim crkve Svetog Petra i Pavla i crkve Svetog Jakova i Svetog Roka u Gornjem gradu i Presvetog imena Marijinog u Donjem Gradu kao najznačajnijim sakralnim objektima u Osijeku izvan tvrđe, kao i manje poznate crkve Svetog Đurđa u Podravskim Podgajcima, Svetog Roka u Valpovu, Svetog Ivana u Koprivni, Svetog Dimitrija u Dalju, Svetog Nikolaja u Bijelom Brdu, Svetog Petra i Pavla u Dopsinu, Uznesenja Blažene djevice Marije u Dragotinu, Svete Ane u Podolju i Uznesenja Blažene Djevice Marije u Duboševici, kao i karmelićanski samostan kod Levanjske Varoši, te župne crkve u preostalim općinskim središtima Županije i važnijim naseljima kao što su Tenja, Piškorevci, Budimci, Jelisavac, Seona, te drugi sakralni objekti u gradovima i turistički važnijim mjestima.

Kao što vidimo Osječko-baranjska županija obiluje sakralnim objektima, međutim činjenica je da su mnogi od njih u ruševnom i zapuštenom stanju, te je potrebno uložiti značajna sredstva u obnovu i uređenje istih.

Mons. Gašparović član je Međunarodne biskupske konferencije svetog Ćirila i Metoda i ne pripada Hrvatskoj biskupskoj konferenciji. Uspostavio je i Đakovačko-osječku crkvenu pokrajinu te uzdigao Biskupiju đakovačko-osječku na metropolitansko sjedište, dokidajući naslov bosanska, a dodavši joj osječka, jer je Osijek najveće središte Slavonije; dodijelio joj kao sufraganske biskupije Srijemsku i Požešku biskupiju, koje su do sada pripadale Hrvatsko - slavonskoj crkvenoj pokrajini.

Jedna od najznačajnijih promjena je da je ustanovljena Đakovačko-osječka nadbiskupija, biskup Marin Srakić imenovan je prvim đakovačko-osječkim nadbiskupom i metropolitom. Svečana proslava nove crkvene pokrajine u Katoličkoj crkvi u Hrvata - Đakovačko-osječke crkvene pokrajine, odnosno Đakovačko-osječke nadbiskupije koju je proglasio papa Benedikt XVI. - održana je 4. listopada u Đakovu.

Dosadašnja Đakovačka i srijemska biskupija nastala je sjedinjenjem stare Bosanske i Srijemske biskupije bulom pape Klementa XIV. Godine 1773. nazvana je Bosansko-srijemska biskupija sa sjedištem u Đakovu, a dosadašnji naziv potječe od 1963. Prvi biskup tako sjedinjene biskupije bio je Matej Franjo Krtica iz Rijeke. Papa Pio VI. pripojio je 1788. biskupiji Osijek i Petrovaradin, a od 1870. pripojena joj je 21 župa iz Pečuške biskupije i 10 župa oko Broda i Zagrebačke biskupije. Područje sjeverne Slavonije i Baranje stavljeno je 1923. pod upravu đakovačkog biskupa, a 1968. posve je pripojeno biskupiji. Godine 1806. osnovano je bogoslovno sjemenište u Đakovu, a 1882. dovršena je nova katedrala koju je sagradio najpoznatiji đakovački biskup J. J. Strossmayer, koji je bio biskup od 1850. do smrti 1905. Danas biskupija ima oko 500.000 vjernika.

3. OBLICI TURIZMA U NAŠOJ ŽUPANIJI KAO VAŽNI INTEGRALNI DIJELOVI RURALNOG RAZVITKA ŽUPANIJE

Turistički trendovi u svijetu sve više pokazuju promjenu ponašanja turista koji nastoje doživjeti što je više moguće različitih iskustava tijekom svog putovanja. Za ovaj oblik potražnje odgovara koncept ruralnog turizma koji integrira kulturni, seoski, eko, športski, lovni, lječilišni, avanturistički, znanstveni, vjerski, sakralni, tematski (obrazovanje) i etno turizam, kongresni, tranzitni i drugi selektivni oblici turizma. U našoj Županiji postoje sve pretpostavke za sustavni razvitak ruralnog turizma, a što je značajan pokretač ekonomskom razvitku.

Ekoturizam ima mogućnosti da bude važno sredstvo održivog razvoja, a što potvrđuje i njegova definicija "Ekoturizam je odgovorno putovanje u području prirode, kojim se čuva životna sredina i održava blagostanje lokalnog stanovništva".

Za nas je posebno značajan razvitak *seoskog turizma* koji ima velike mogućnosti samozapošljavanja, odnosno obiteljskog poduzetništva putem koga se otvaraju značajne mogućnosti plasmana poljoprivrednih proizvoda obiteljskih poljoprivrednih gospodarstva, a što je i trend u svijetu, obzirom da je kvaliteta ovih proizvoda daleko iznad industrijski proizvedene hrane (zdrava hrana). Prodaja hrane u obiteljskim gospodarstvima regulirana je Pravilnikom o pružanju ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu ("Narodne novine" broj 5/08., 45/08., 44/11. i 118/11.).

Turističko tržište je dinamično i izrazito okrenuto suvremenim trendovima. Turist želi upoznati i iskusiti svjetove koji se jasno razlikuju od njegovog svakodnevnog okruženja, a za goste iz urbanih sredina ovaj kontinentalni dio Hrvatske, područje naše Županije, predstavlja pravo otkriće. Suvremeni trendovi prepoznaju se u vidovima turizma kao što su: ekoturizam, izletnički turizam, kulturni turizam, tematski turizam, avanturistički turizam, te kružna putovanja brodom i kao i charter letovi (jednodnevni izleti). Potražnja je za ekološki čistim područjima, osobna sigurnost jedan je od kriterija za odabir destinacije, a sve je veći trend brige za vlastito zdravlje (wellness, fitness).

Ekoturizam stvara mogućnosti razvitka dosad slabo razvijenih regija. Park prirode Kopački rit zaštićeni je rezervat sa netaknutom prirodom i predstavlja osnovni turistički motiv, a sa svojom okolinom je sjajan potencijal za razvoj ekoturizma, seoskog turizma, razvoja plovnih putova, lovnog, ribolovnog turizma i izletničkog turizma.

Kod ekoturizma razlikujemo dva bitna segmenta: male skupine sa posebnim interesima za ekoturizam koji na taj način provode čitav odmor, i značajan broj onih koji odmor provode na moru, ali žele otići na kratak izlet u prirodu. Upravo ovi novi trendovi u turizmu pogoduju započetom razvitku turizma u našoj Županiji. Zapaženo je zanimanje privatnika za razvojem seoskih domaćinstava, vinskih cesta i prezentacija starih zanata.

Ruralni turizam je turizam na seoskim gospodarstvima, izvan je urbanih naselja i nema odlike masovnosti. Seoska gospodarstva koja svoju egzistenciju temelje na poljoprivredi, a višak svojih proizvoda plasiraju kroz novi prodajni kanal - turizam. Značajno je da dopunsku zaradu seosko gospodarstvo ostvaruje u svom vlastitom dvorištu, što podrazumijeva aktivno uključivanje cijele obitelji. Osim prodajom vlastitih proizvoda prihod se ostvaruje i pružanjem usluge smještaja, prehrane, te nekim drugim sadržajima (neposredan kontakt s domaćim životinjama, sudjelovanje u poljoprivrednim radovima i slično).

Tematski turizam (zabava, uzbuđenje, obrazovanje) je turistička ponuda naše Županije, koja također, uz tradiciju podneblja, atraktivnu prirodu pruža mogućnost razvoja avanturističkog turizma. ružna putovanja su zanimljiva jer omogućuju da se u kratkom periodu puno toga vidi, a jedna od zanimljivih destinacija tih putovanja je svakako i naša Županija.

Zdravstveni turizam, jedan od značajnih trendova današnjeg turizma, pronalazi svoje mjesto u turističkoj ponudi kroz tradicionalan vid lječilišnog turizma, a prati i nove trendove - wellness i fitness. Ovdje se ističu Bizovačke toplice kvalitetnom ponudom.

Kulturni turizam postaje sve značajniji dio ponude. Na području kulturnog turizma treba identificirati tržište s posebnim kulturnim interesima, a čest je slučaj da gosti tijekom odmora posjete neku manifestaciju, muzej, spomenik kulture. Za sada, ovaj oblik turizma predstavlja komplement drugim oblicima turizma, a u budućnosti ga možemo promatrati kao osnovni motiv uz odgovarajuću rekonstrukciju postojećih objekata, izradu kulturno-turističkog itinerera i obuku stručnih vodiča.

Lovni turizam kao jedan od specijaliziranih turističkih proizvoda predstavlja značajan resurs, a koji u ovom trenutku nažalost stagnira i daleko je od onih rezultata koje može ostvariti. Kako bismo se u konkurenciji sa drugim razvijenim lovnim destinacijama ravnopravno nosili trebamo u najkraćem roku stvoriti zakonske, organizacijske, kadrovske, promotivne i druge pretpostavke. Gosti lovci putuju i nekoliko tisuća kilometara kako bi doživjeli iskustva koja pruža lovni turizam, u pravilu su gosti koji troše mnogo više od običnog gosta, a uz lov koriste i ostale turističke usluge.

U ovom trenutku se lovnim turizmom bave Hrvatske šume, nekoliko gospodarskih subjekata i veći broj lovnih udruga. Samo nekoliko putničkih agencija u svom programu imaju i lovni turizam. Upravo u tom segmentu imamo značajan nedostatak, jer više nema niti jedne veće putničke agencije specijalista, koja bi sustavno objedinjavala programe lovnog turizma, odnosno kvalitetno vršila obradu lovnog tržišta.

Osim zakonskih, organizacijskih i kadrovskih pretpostavki, lovnom turizmu neophodan je značajan i sveobuhvatan promotivni nastup na lovnom tržištu.

Da bi se netko opredijelio dugoročno angažirati na razvoju lovnog turizma, a s obzirom na velika ulaganja potrebno je osigurati dugoročniju sigurnost, posebno za koncesije i zakupe lovišta, gdje bi se lovišta s pretežno visokom divljači isključivo davala u višegodišnju koncesiju (na 30 godina kao što je predviđeno). U tom se slučaju lovišta ne mogu ukidati i granice mijenjati bez posebno valjanih razloga.

4. TURISTIČKO TRŽIŠTE I OSVRT NA STANJE U SVIJETU I HRVATSKOJ

Hrvatska pripada zemljama koje privlače posjetitelje više odlikama svoga prirodnog prostora i bogatstvom kulturno-povijesne baštine nego kvalitetom, raspoloživošću i/ili raznovrsnošću novostvorenih turističkih atrakcija.

Među prirodnim atrakcijama najvažnije mjesto imaju more, razvedena obala te mnoštvo otoka, ali i brojne očuvane prirodne plaže, kao i zelenilo i šumovitost velikog dijela teritorija. Hrvatska se, s obzirom na svoju ukupnu površinu, ističe i izuzetno velikim brojem turistički atraktivnih zaštićenih prirodnih područja, a prema bioraznolikosti nalazi se u europskom vrhu. Velik potencijal na turistički nerazvijenim područjima predstavlja turistička valorizacija područja uz Dunav, Savu, Dravu, Unu, Kupu, Cetinu i druge rijeke te uz jezera i ostale unutarnje vode. Osim prirodnih atrakcija vezanih uz more kao što su nacionalni parkovi Brijuni, Kornati i Mljet, Hrvatska ima i niz atrakcija povezanih s krškim fenomenima kao što su slapovi i sedrene barijere Plitvičkih jezera i rijeke Krke, stijene Velebita, spilje, ponori i druge krške atrakcije, te velik broj jedinstvenih nacionalnih parkova i parkova prirode na kontinentalnom području kao što su, među ostalim, Risnjak, Žumberak, Lonjsko polje, Papuk i Kopački rit. U nekoliko nacionalnih parkova organizirana je ponuda hotelskog smještaja (NP Plitvička jezera, NP Brijuni, NP Mljet).

Bogatstvo hrvatske kulturno-povijesne baštine također čini veliku snagu resursno-atraksijske osnove Hrvatske. O tomu svjedoči velik broj kulturnih dobara pod zaštitom UNESCO-a, kao što su povijesna jezgra Dubrovnika, Dioklecijanova palača u Splitu, Šibenska katedrala, povijesna jezgra grada Trogira, Eufrazijeva bazilika u Poreču i Starogradsko polje, ali i brojna druga vrijedna kulturna dobra kao što su Pulski amfiteatar, povijesna jezgra grada Hvara, stonske zidine te veći broj pojedinačnih građevinskih objekata u dobro očuvanim povijesnim cjelinama Zagreba i brojnih drugih hrvatskih gradova/mjesta. Posebno valja naglasiti da Hrvatska u svojoj bogatoj kulturno-povijesnoj baštini raspolaže s više od tisuću dvoraca, kurija i utvrda, što je iznimni potencijal za budući turistički razvoj, posebice kontinentalnog dijela zemlje. Uz to, Hrvatska ima i najviše nematerijalne baštine pod zaštitom UNESCO-a u Europi, dok je u svjetskim razmjerima odmah iza Kine i Japana. Unatoč iznimnom bogatstvu i brojnosti tih prirodnih, povijesnih i kulturnih atrakcija, tek je njihov manji broj turistički valoriziran i uključen u ukupnu destinacijsku ponudu.

Ruralni i planinski turizam - procjenjuje se da ruralni turizam, uključujući i planinska područja, sudjeluje u ukupnim međunarodnim putovanjima s udjelom od oko 3%, uz godišnji rast od oko 6%. Suočena s nerazvijenom domaćom potražnjom i nepoticajnim okruženjem, hrvatska se ponuda ruralnog turizma razvija izuzetno sporo. Iznimka je samo Istra, a donekle i Osječko-baranjska županija.

Misija Ministarstva turizma je stvaranje okvira i uvjeta za razvoj cjelovite, visoko kvalitetne, konkurentne turističke ponude na principima održivog razvoja, te učinkovito promicanje hrvatskog turizma, te ostvarenje općeg cilja a to je pozicioniranje Republike Hrvatske kao jedne od vodećih europskih turističkih destinacija.

Razvoj cjelovite turističke ponude temelji se na iskorištavanju postojećih potencijala obale, kontinentalnog područja, obogaćivanju postojeće ponude turističke destinacije, odnosno stvaranju i razvoju nove turističke ponude (golf, vodeni parkovi, zabavni parkovi i slično). Osnovni cilj hrvatskog turizma je osigurati dugoročnost pozitivnih učinaka održivim korištenjem prirodnih i kulturno-povijesnih potencijala, aktivnim sudjelovanjem u njihovom očuvanju i razvoju, stvaranjem okruženja privlačnog za investitore te djelotvornom promocijom.

S obzirom na potrebu ravnomjernijeg turističkog razvoja i integralne, raznolike turističke ponude plave i zelene Hrvatske, potrebno je izraditi i operativne master planove razvoja turizma nižeg ustroja. Izrada tih planova osigurava i participaciju lokalnog stanovništva i institucija u promišljanju vlastitog turističkog razvoja. Unatoč činjenici da su mnoge jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave donijele glavne planove razvoja turizma svog područja, uglavnom se to odnosi na turistički najrazvijenije jedinice, dok one druge trebaju financijsku i stručnu podršku toj aktivnosti.

Za kvalitetno praćenje učinaka turizma potrebno je kontinuirano provoditi redovita tržišna istraživanja o tendencijama u različitim vidovima turizma koja su se i do sada obavljala na godišnjoj razini. Ona omogućavaju uvid u stanje i kretanje ponude i potražnje na hrvatskom turističkom tržištu i stvaranje kvalitetne podloge za donošenje odluka u vođenju turističke politike u pojedinim segmentima.

Ministarstvo turizma, želeći prije svega poboljšati nepovoljnu strukturu smještajnih kapaciteta i unaprijediti kvalitetu ponude, potiče jačanje segmenta malog i srednjeg poduzetništva u turizmu. U cilju proširenja turističke ponude, povećanja potrošnje, bolje iskorištenosti prirodnih i kulturnih potencijala, povezivanja turističke ponude plave i zelene Hrvatske, Ministarstvo turizma nastavit će poticati razvoj i unapređenje posebnih oblika turizma, posebice u turistički nerazvijenim područjima.

Programi Ministarstva turizma usmjereni su prije svega podržavanju turističkih inicijativa i stvaranju ukupnog okruženja na svim razinama i posebice na turistički nedovoljno razvijenim i ruralnim područjima za intenzivniji razvitak turizma. Pri tome su programski kriteriji razvoja usmjereni na: stvaranje novih turističkih/ugostiteljskih kapaciteta, izvornih hrvatskih turističkih proizvoda koji se temelje na uključivanju našeg ukupnog prirodnog, povijesnog, kulturnog i posebice arhitektonskog naslijeđa u kreiranje različitog i turistički atraktivnog novog proizvoda, razvoj posebnih oblika turizma (seoski, kulturni, zdravstveni, eno-gastronomski, ekoturizam, lovni, ribolovni, avanturistički, vjerski, omladinski i dr.) što će sve doprinijeti povećanju udjela turizma na kontinentu.

Programom poticanja obrazovanja i obuke kadrova u ugostiteljstvu i turizmu namjerava se utjecati na podizanje kvalitete kadrova u ugostiteljstvu i turizmu potičući strukovno obrazovanje kadrova i deficitarnih zanimanja u turizmu, kao i cjeloživotno obrazovanje.

Nadalje, potiče se izgradnja osnovne turističke infrastrukture poput kongresnih centara, skijališta, kupališta, žičara i sl. kao pretpostavka razvoja turizma u pojedinim odredištima, uključujući i pripremu projekata javne turističke infrastrukture za kandidiranje istih na fondove Europske unije. Svjesni problema s kojima se suočavaju osobe s invaliditetom i smanjene pokretljivosti, Ministarstvo turizma predviđa i rješavanje infrastrukturnih problema osoba s invaliditetom i smanjene pokretljivosti (pristupi objektima u službi turizma, lift za ulazak u more, prilazne rampe, prilagođeni javni sanitarni čvorovi i dr.).

Programom poticanja posebnih oblika turizma na kontinentu želi se potaknuti razvoj, unapređenje i sigurnost odvijanja posebnih oblika turizma na kontinentu (športsko-rekreativni, avanturistički, zdravstveni, omladinski, kongresni, ekoturizam, lovni, ribolovni, vjerski itd.) s ciljem obogaćivanja turističke ponude na kontinentu.

Mjere i aktivnosti na razini gospodarskih subjekata:

- uređenje svih smještajnih objekata i poboljšanje standarda i kvalitete usluživanja
- razvoj dodatne ponude i sadržaja s ciljem produženja sezone
- edukacija matičnih i dr. stručnih djelatnika s ciljem podizanja kvalitete usluživanja
- veće uključivanje gospodarskih subjekata iz drugih sektora koji imaju koristi od turizma u turističke promotivne tržišne kreativnosti radi ostvarivanja snažnijih učinaka
- izgradnja novih i uređenje postojećih hotela i drugih kapaciteta
- privatizacija hotelsko-turističkih društava
- racionalizacija internih troškova poslovanja
- aktivno i kontinuirano praćenje stanja i kretanja na tržištu te cjenovno i drugo prilagođavanje s ciljem izbjegavanja negativnih utjecaja sezonskih oscilacija i drugih tržišnih poremećaja.

Mjere i aktivnosti na razini Županija, lokalne samouprave i turističkih zajednica:

- definiranje turističke ponude pojedinih destinacija
- jačanje suradnje između javnog i privatnog radi stvaranja preduvjeta za kvalitetno upravljanje destinacijom
- donošenje prostornih planova kojima će se utvrditi turističke zone kako bi se osigurao dugoročno održivi razvoj, smanjila neplanska izgradnja, te smanjio sukob interesa domaćeg stanovništva i turističkog razvoja
- poboljšati lokalnu i komunalnu infrastrukturu (županijske i lokalne ceste, parkirališta, javna rasvjeta, vodoopskrba, odvodnjavanje, uklanjanje otpada i dr.)
- poboljšati lokalni javni prijevoz
- osigurati komunikaciju i koordinaciju županijskih uprava za ceste s ostalim odgovornim subjektima prilikom preusmjerenja prometa alternativnim pravcima, kao i kod ostalih poteškoća u odvijanju prometa
- uskladiti dinamiku izvođenja građevinskih i komunalnih radova u turističkim mjestima vodeći računa o potrebama gostiju na način da svi radovi završe najkasnije do 1. lipnja
- uskladiti radno vrijeme i osigurati kontinuirano funkcioniranje različitih uslužnih i dr. djelatnosti s potrebama gostiju, posebice u vrijeme državnih i dr. praznika, te trajanja turističke sezone
- poboljšati preventivnu i protupožarnu zaštitu
- intenzivnije uključiti komunalne redare u aktivnosti osiguranja komunalnog reda i mira
- poduzeti mjere i aktivnosti u sprječavanju stvaranja buke u turističkim odredištima
- poduzeti mjere pripreme i poboljšati kvalitetu i sigurnost turističke ponude na prostorima izvan naselja i javnih prometnica na kojima se odvijaju pustolovni i drugi turistički sadržaji
- urediti turistička mjesta i javne sadržaje te osigurati javne usluge namijenjene turistima
- poticati razvoj i unapređenje dodatne ponude i sadržaja namijenjenih turistima
- dodjelom koncesija i povoljnijih uvjeta, poticati razvoj obrta i malog poduzetništva posebice onog koji se temelji na proizvodnji autohtonih i tradicijskih proizvoda
- utvrditi program otvaranja turističkih ambulanti u skladu s turističkim kapacitetima i očekivanim turističkim prometom
- pojačati suradnju s inspekcijskim službama na suzbijanju sive ekonomije i rada na crno
- uvođenje i stavljanje u funkciju neiskorištenih smještajnih kapaciteta.

Smjernice razvoja seoskog turizma:

- povezivanje dvaju strateških grana razvoja ruralnih prostora: poljoprivrede i turizma
- postizanje uravnoteženog regionalnog razvoja, usklađenje programa potpora i poticaja na svim razinama

- obogaćivati ukupnu turističku ponudu u ruralnim područjima jer se time izravno potiče razvoj destinacija seoskog turizma
- konkurentnost Hrvatske na međunarodnom tržištu
- ravnomjerni regionalni razvoj
- samozapošljavanje i motiviranje mladih na ostanak u ruralnim područjima
- trajna zaštita, implementacija i poštivanje visokih ekoloških standarda te dugoročno održiva valorizacija turističkih potencijala
- edukacija zaposlenih u turizmu
- povećanje udjela kontinentalnog turizma u ukupnom turističkom prometu.

5. STANJE TURIZMA NA PODRUČJU OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE I DOSADAŠNJE AKTIVNOSTI

Danas Osječko-baranjska županija bilježi oko 170.000 noćenja i prema tim podacima je u vrhu kontinentalnih županija i po relevantnim pokazateljima, ali i po stopama rasta. Dosadašnji turistički razvitak Osječko-baranjske županije temeljio se na valorizaciji prirodnih resursa, kulturno-povijesnih sadržaja, geoprometnom položaju i dostignutoj razini turističko-ugostiteljskih kapaciteta.

U tako definiranom prostoru, turističke potencijale Županije čine područja pod posebnim režimima zaštite, područja uz vodotoke Dravu, Dunav i njihove pritoke, brojne prirodne i umjetne akumulacije, ribnjaci, šume s bogatstvom i raznolikošću flore i faune, poljoprivredna i vinorodna područja te termalni izvori koji pružaju mogućnosti za razvitak različitih oblika selektivnog turizma: izletničkog, zdravstveno-rekreacijskog, edukativnog, ekološkog, lovnog, ribolovnog i dr.

Dosadašnji turistički razvitak na području Županije rezultirao je formiranjem i diferenciranjem pojedinih turističkih lokaliteta i područja, koja se u odnosu na prostorni razmještaj mogu grupirati na područja gradova, zaštićena područja, područja uz vodotoke i akumulacije i područja termalnih izvora.

Postojeći smještajni kapaciteti uglavnom su vezani uz gradove Osijek, Donji Miholjac, Đakovo, Našice i Belišće, Valpovo i Beli Manastir. Ovi centri razvili su se u turističke centre prvenstveno zbog potreba poslovnog i tranzitnog turizma. Sa svojim kulturno-povijesnim sadržajima i graditeljskom baštinom ovi gradovi mogu zadovoljiti i kulturne potrebe potencijalne turističke klijentele. d ostalih smještajnih kapaciteta ističu se kapaciteti vezani uz zdravstveni i rekreacijski turizam u Bizovcu te u novije vrijeme kapaciteti u privatnom smještaju u manjim naseljima u Baranji i na području općine Erdut.

U posljednje vrijeme sve su značajnija ulaganja Belja kao dijela koncerna Agrokora u turistički sektor, kroz upotpunjavanje baranjske eno-gastronomske, a u budućnosti i hotelske ponude, posebice ako se uzme u obzir da su proširena i na Vukovarsko-srijemsku županiju, te će na taj način činiti jednu turističku cjelinu u budućnosti.

Valja istaknuti i značajne napore Osječko-baranjske županije na daljnjem unapređenju turističke ponude što se očituje kroz stalnu financijsku potporu projekata Turističke zajednice, ali i kroz velike turističke projekte kao što je gradnja luka za putničke brodove u Batini i Aljmašu, mreža turističko vinskih cesta na području Osječko-baranjske županije i slično.

Tablica 4. Dolasci i noćenja turista po županijama, gradovima i općinama od siječnja do prosinca 2012.

		Ukupno	Domaći	Strani	Indeksi I. – XII. 2012. Indices I. – XII. 2011.		
					ukupno	domaći	strani
Osječko-baranjska županija	dolasci	74 373	52 005	22 368	95,7	91,9	105,9
	noćenja	168 122	122 156	45 966	96,7	95,7	99,5
Beli Manastir	dolasci	z	z	z	104,8	106,9	101,8
	noćenja	z	z	z	106,6	119,1	89,6
Belišće	dolasci	z	z	z	86,3	83,4	102,3
	noćenja	z	z	z	58,0	56,5	65,0

Donji Miholjac	dolasci	z	z	z	176,9	212,2	106,9
	noćenja	z	z	z	223,6	280,7	112,4
Đakovo	dolasci	2 988	2 062	926	89,3	82,2	110,6
	noćenja	4 767	3 209	1 558	76,6	69,3	97,8
Našice	dolasci	4 651	3 553	1 098	99,4	95,4	115,0
	noćenja	9 566	7 495	2 071	95,8	88,7	135,4
Osijek	dolasci	42 968	29 114	13 854	93,9	89,5	104,6
	noćenja	87 929	61 172	26 757	91,0	87,4	100,4
Valpovo	dolasci	2 940	1 951	989	100,8	100,9	100,6
	noćenja	16 710	12 176	4 534	124,9	143,7	92,4
Bilje	dolasci	2 782	1 933	849	100,3	93,8	118,9
	noćenja	7 995	5 836	2 159	113,6	115,0	110,0
Bizovac	dolasci	z	z	z	84,5	80,2	109,3
	noćenja	z	z	z	89,0	86,3	109,8
Čeminac	dolasci	z	z	-	3,6	3,6	-
	noćenja	z	z	-	6,0	6,0	-
Čepin	dolasci	z	z	z	97,4	94,1	117,1
	noćenja	z	z	z	108,3	110,1	101,1
Darda	dolasci	z	z	z	261,9	360,0	16,7
	noćenja	z	z	z	¹⁾	¹⁾	16,7
Draž	dolasci	z	z	z	126,3	123,9	128,0
	noćenja	z	z	z	165,9	223,9	123,9
Erdut	dolasci	z	z	z	179,7	290,9	121,4
	noćenja	z	z	z	194,3	328,9	140,7
Kneževi Vinogradi	dolasci	2 900	2 085	815	120,6	130,7	100,6
	noćenja	5 654	3 941	1 713	115,2	158,0	70,9
Petrijevci	dolasci	z	z	z	165,8	174,3	66,7
	noćenja	z	z	z	276,7	273,7	333,3
Popovac	dolasci	z	z	-	-	-	-
	noćenja	z	z	-	-	-	-
Trnava	dolasci	z	z	z	118,5	69,2	246,7
	noćenja	z	z	z	132,1	77,6	224,1
Donja Motičina	dolasci	z	z	-	¹⁾	¹⁾	-
	noćenja	z	z	-	320,0	320,0	-

Tablica 5. Podaci o broju turista i broju noćenja tijekom 2005.-2012. godine na području Osječko-baranjske županije

	TURISTI			NOĆENJA		
	domaći	strani	ukupno	domaći	strani	ukupno
2005.	47.783	14.868	62.651	113.063	30.711	143.774
2006.	59.162	17.151	76.313	125.098	38.265	163.363
2007.	65.118	19.606	84.724	137.252	39.604	176.856
2008.	69.765	19.621	89.765	151.414	37.512	188.926
2009.	58.870	19.512	78.382	139.741	47.681	187.422
2010.	52.465	19.284	71.749	118.283	40.978	159.261
2011.	56.573	21.124	77.697	127.704	46.188	173.892
2012.	52 005	22 368	74 373	122 156	45 966	168 122

Izvor: Državni zavod za statistiku

Hoteli i ostali smještajni kapaciteti na području Osječko-baranjske županije

Tablica 6. Hoteli i ostali smještajni objekti

r.b.	Naziv objekta	kategorizacija	Mjesto	Broj ležaja
1.	Hotel Osijek	****	Osijek	260
2.	Hotel Waldinger	****	Osijek	31
3.	Hotel Patria	****	Beli Manastir	80
4.	Hotel Blaža	***	Đakovo	46
5.	Hotel Đakovo	***	Đakovo	50
6.	Hotel Silver	***	Osijek	50
7.	Hotel Vila Ariston	***	Osijek	21
8.	Hotel Millennium	***	Osijek	20
9.	Hotel Drava	***	Osijek	18
10.	Hotel Villa Valpovo	****	Valpovo	20
11.	Hotel Slavona	***	Donji Miholjac	13
12.	Hotel Central	**	Osijek	60
13.	Hotel Mursa	**	Osijek	260
14.	Hotel Park	***	Našice	100
15.	Hotel Termia	**	Bizovac	205
16.	Hotel Toplice	*	Bizovac	90
UKUPNO (HOTELSKI KAPACITETI U OBŽ)				1.324
UKUPNO (OSTALE VRSTE SMJEŠTAJNIH KAPACITETA)				cca 900
UKUPNO (SMJEŠTAJNI KAPACITETI U OBŽ)				cca 2.250

Izvor: TZ Osječko-baranjske županije

6. PROMET U FUNKCIJI RAZVITKA TURIZMA

Turizam i promet nedjeljivo su povezani jer je turizam ostvariv jedino uz privremenu promjenu mjesta boravka osoba koje u njemu sudjeluju, a za to je nužno koristiti neku vrstu prometnog sredstva. Nije stoga čudno da se turizam kao masovna pojava javlja gotovo istovremeno s razvojem prometnih sustava koje takav prijevoz omogućava. Što više, razvojni pragovi turizma podudaraju se s razvojnim pragovima pojedinih vrsta prometa. Slično se može očekivati i u budućnosti, pa je nužno razvitak prometa i turizma planirati u suglasju. Turizam se više ne događa samo u nekim izabranim mjestima, nego turističke destinacije postaju sve regije u Republici Hrvatskoj.

6.1. Cestovni promet

Županija se nalazi u Euroregiji Dunav-Drava-Sava. U skoroj budućnosti kroz Županiju će prolaziti TEM (Transeuropean Motorway), nazvan "koridor Vc" kao euroregionalna poveznica na prometnom pravcu Baltik-Srednja Europa-Jadran.

Županija ukupno ima 1.669 km cesta, od čega 479 km državnih, 643 km županijskih i 547 km lokalnih cesta, željezničke pruge se obnavljaju i moderniziraju. Riječni promet je nedovoljno zastupljen u odnosu na druge prometne grane, iako je to najrentabilniji i ekološki najprihvatljiviji oblik prijevoza. Cestovni promet zbog svojih karakteristika koje omogućuju veliku slobodu kretanja putnicima u realizaciji turističkih tijekova ima najznačajniju ulogu.

Za razvoj regije važna je povezanost cestovnom infrastrukturom prema zapadu autocestom i podravskom magistralom, te na sjever cestom prema Mađarskoj, i na jug prema Federaciji Bosni i Hercegovini, kao i željezničkim prugama. Koridor V/C, prolazi kroz najrazvijeniji dio slavonsko-baranjske regije. U neposrednom utjecaju autoceste nalazit će se područja gradova Beli Manastir, Osijek, Vinkovci, Đakovo i Slavonski Brod. Izgradnjom ove autoceste Slavonija i Baranja dobiva mogućnost uključenja u glavne europske prometne tokove, odnosno u globalni europski gospodarski sustav. U 2007. godini otvorena je dionica Đakovo - Sredanci, a dovršetak radova na dionici Đakovo-Osijek planiran je do 31.03. 2009. godine. Preostali su radovi (završni sloj asfalta, postavljanje signalizacije)

Cestovni prijevoz putnika

Najveći prijevoznik putnika u cestovnom prijevozu u Županiji je Panturist d.d. Osijek. Posebni linijski prijevoz, ugovorni prijevoz radnika i učenika, slobodni prijevoz i ekskurzije, najam autobusa, organiziranje izleta, ljetovanja i zimovanja sastavni su dio njihove ponude usluge. Panturist d.d. Osijek ima redovite linije za sve veće gradove u Francuskoj, Njemačkoj, Švicarskoj i Srbiji.

Tablica 7. Podaci o cestovnom prijevozu putnika

	Broj autobusa	Prevezeni putnici	Prijeđeni kilometri	Nove linije	Novokupljeni autobusi
2006.	133	-	12.717.890	Osijek↔Mostar Osijek↔Doboj	3
2007.	129	1.990.000	12.487.000	nije bilo novih linija	14
2008.	128				9
2009.	121	1.720.000	11.144.000	Šibenik↔Beograd Osijek↔Pula	12
2010.	113	1.535.048	9.797.000	Split-(Zagreb)-Pariz Osijek↔Rovinj	11
2011.	119	1.490.000	9.666.352		9
2012.	122	1.470.000	8.917.322		3

Izvor: Panturist Osijek

6.2. Željeznički promet

Zbog svog položaja Hrvatska, odnosno Slavonija i Baranja, nalazi se na raskrižju prometnih tokova. Kako ostale zemlje koje su u tranziciji ulažu znatna sredstva za modernizaciju svojih željeznica, tako i Hrvatska mora obnoviti i modernizirati postojeću infrastrukturu željezničkog prometa. Modernizacija se prije svega treba odnositi na obnovu donjeg postroja pruge kako bi se komercijalna brzina vlakova podigla i na elektrifikaciju pruga koje se nalaze na glavnim prometnim koridorima.

Putnički prijevoz Osijek

Županija i Hrvatske željeznice d.o.o. Zagreb potpisale su 12. listopada 2004. godine Ugovor o poslovnoj suradnji na realizaciji Projekta uvođenja brze željezničke linije Osijek-Đakovo-Slavonski Brod-Zagreb. Županija je za usluge promidžbe u svom Proračunu osigurala sredstava u iznosu 200.000,00 kuna. Navedenim Ugovorom Hrvatske željeznice su se obvezale da će u razdoblju od 12. prosinca 2004. godine do 9. prosinca 2006. godine voziti na relaciji Osijek-Đakovo-Slavonski Brod-Zagreb Osijek Inter City vlakove broj 550/551 pod nazivom "Slavonija".

Uvođenjem brze željezničke linije Osijek-Đakovo-Slavonski Brod-Zagreb, uključivanjem u promet novih nagibnih vlakova skratilo se vrijeme putovanja na navedenoj relaciji, odnosno bolje i brže se prometno povezano istočnu Slavoniju sa samim središtem Hrvatske. Uveden je novi par vlakova (nove trase) na relaciji Osijek-Virovitica-Osijek, s polaskom iz Osijeka u 4,58 sati i povratkom iz Virovitice u 7,35 sati, te Osijek-Dalj s polaskom iz Osijeka u 15,35 i povratkom iz Dalja u 16,37 sati. Od novog voznog reda (14. 12. 2008. g.) puštena je u promet pruga Vinkovci - Osijek - Vinkovci s pet vlakova u odlasku i šest u dolasku u Osijek. U 2009. nije puštena u promet niti jedna nova željeznička linija. Od 12.12.2010. ukinut je putnički prijevoz na relaciji Bizovac - Belišće. Na relaciji Osijek-Vinkovci - Osijek uvedena su tri nova vlaka, s tim da idu izravno iz Županje(preko Vinkovaca), a jedan vozi izravno za Županju iz Osijeka. U 2011. od novog voznog reda (08. 12. 2011. g.) ukinuta su dva putnička vlaka na relaciji Osijek - Erdut - Osijek. U voznom redu tijekom 2012. godine nije bilo ukidanja niti uvođenja novih linija vlakova.

Tablica 8. Pregled prijevoza putnika u željezničkom prometu

	Prevezeno putnika	U unutarnjem prometu	U međunarodnom prometu	Putnički kilometri
2003.	849.426	845.080	4.346	38.156.324
2004.	387.126	384.348	2.778	18.458.452
2005.	1.003.446	997.609	5.837	34.537.632
2006.	992.048	986.283	5.765	45.467.146
2007.	971.044	964.997	6.047	42.811.108
2008.	986.179	978.804	7.375	43.724.375
2009.	1.275.336	1.268.080	7.256	56.114.784
2010.	1.168.282	1.160.663	7.619	52.572.690
2011.	1.221.217	1.213.573	7.644	56.175.982
2012.	1.221.217	1.213.573	7.644	56.175.982

Izvor: Regionalna jedinica Hrvatske željeznice Putnički prijevoz Osijek

6.3. Riječni promet

Rijeke Drava i Dunav predstavljaju važnu riječnu prometnicu uzvodno prema Srednjoj Europi i na istok prema Crnom moru. Rijeka Drava ima status međunarodnog plovnog puta od ušća do Osijeka (23 km). S obzirom na međunarodne konvencije, gdje su definirani uvjeti koje plovni put mora zadovoljiti da bi dobio takav status, potrebno je stalno ulaganje u održavanje plovnog puta. U 2003. godine osnovana je Agencija za plovne putove, koja ima zadaću da plovne putove u Hrvatskoj osposobi za plovidbu i najsuvremenijih plovila.

Riječni promet je trenutno najjeftiniji i ekološki najprihvatljiviji oblik prometa. Uređenjem plovnih putova i lučke infrastrukture veliki dio protoka roba preusmjerio bi se na rijeke. Oživljavanje riječnog prometa povlači za sobom i razvoj kombiniranog prometa u koji su uključene sve prometne grane. Optimalizacija, projektiranje i izgradnja putničko-riječnog graničnog ulaza kod Batine i kod ušća Drave u Dunav (Aljmaša) sa pristaništem i carinskom (graničnom) službom nameće se kao uvjet ako se žele iskoristiti zemljopisne prednosti i osigurati mogućim turistima dolazak vodenim putem.

Pristaništa u Batini i Aljmašu bit će vrata za ulaz u Županiju sa svim vidovima turizma koja ona može pružiti. Županija postaje vrlo atraktivna destinacija velikih riječnih "Cruiser-a" na liniji putničkih brodova Beč, Budimpešta, Crno More, a u sklopu europskog koridora riječnih plovnih putova od Rostoka do Varne.

6.4. Zračni promet

Zračna luka Osijek-Klisa je međunarodna zračna luka, nalazi se na državnoj cesti D2 Osijek-Vukovar, dvadeset km jugoistočno od centra Osijeka, te 18 km zapadno od Vukovara. Ima jednu uzletno-sletnu stazu duljine 2500 m i širine 45 m, stajanku za zrakoplove veličine 300 x 90 m sa obilježene četiri pozicije za parkiranje zrakoplova tipa A319/320 i svu potrebnu opremu koja omogućava prihvat i otpremu zrakoplova maksimalne težine do 190 tona (npr. IL76), odnosno zrakoplova do uključivo VII vatrogasne kategorije. U određenim uvjetima moguć je prihvat i otprema i zrakoplova B747-400 u cargo verziji, za koji je osigurana potrebna oprema. Po svojim karakteristikama, Zračna luka Osijek ima kodnu oznaku 4D prema klasifikaciji ICAO-a. Zračna luka Osijek je operativna tijekom 24 sata.

S aspekta putničkog prometa koriste se kapaciteti putničke zgrade čija je prvobitna površina od 1300m² uvećana za dio dogradnje na prostoru odlazećeg gate-a od cca 200m², kako bi ispunila zahtjeve zrakoplovnih kompanija. Putnička zgrada sa instaliranim sustavima i opremom omogućava protok od 200 do 400 putnika na sat, odnosno 100 000 do 150 000 putnika godišnje.

Tijekom ljetne sezone prošlih godina postojale su redovne putničke linije za Split i Dubrovnik ili Zagreb. U 2009. godini nacionalni zrakoplovni prijevoznik Croatia Airlines, zrakoplovima DASH8-Q400 sa 76 putničkih mjesta, jednom tjedno, povezivao je Osijek sa Splitom i Zagrebom. Preko Zagreba putnicima su na raspolaganju bili letovi za Dubrovnik, Zadar i Pulu. U 2010. godini Croatia

Airlines je letio iz Osijek za Split i za Dubrovnik, 1x tjedno tijekom ljetne sezone. Na ukupno 19 letova Croatia Airlines iz Osijeka prema Dubrovniku i Splitu prevezeno je ukupno 2.010 putnika, što je 48% više nego u 2009. godini. U 2011. godini Croatia Airlines letjela je od 20.06. do 06.09., prema Dubrovniku (1x tjedno - ponedjeljkom) i Splitu (1x tjedno - utorkom), na navedenim linijama bilo je 2.686 putnika što je 33% više nego u 2010. godini. Prosječna popunjenost zrakoplova na obje destinacije iznosila je 75%. Za 2012. nacionalni prijevoznik Croatia Airlines najavio je prometovanje zrakoplova na relaciji Osijek - Split u vremenskom periodu od 19. lipnja do 04. Rujna 2012., zrakoplovima DASH8-Q400 sa 76 putničkih mjesta, 1x tjedno - utorkom.

Redoviti međunarodni putnički promet započeo je 14. ožujka 2008. godine kada je zrakoplovna tvrtka Germanwings uspostavila 2 x tjedno letove kojima je povezala Osijek sa Köln-om (Njemačka), dok je od 2009. godini putnicima na raspolaganju bila 2x tjedno linija Osijek - Frankfurt/Hahn zrakoplovima Boeing 737-800 irske niskotarifne zrakoplovne kompanije Ryanair¹.

Tablica br 9. Ukupni putnički promet 2010.-2012.g.

UKUPNO 2010.	Vrsta prometa		Putnika	Operacija zrakoplova
	domaći	-redovni		
-neredovni		430	351	
međunarodni	-redovni	14.242	100	
	-neredovni	4.143	295	
ukupno			20.827	792
UKUPNO 2011.	Vrsta prometa		Putnika	Operacija zrakoplova
	domaći	-redovni		
-neredovni		419	1.026	
međunarodni	-redovni	18.300	124	
	-neredovni	689	314	
ukupno			22.094	1.512
UKUPNO 2012.	Vrsta prometa		Putnika	Operacija zrakoplova
	domaći	-redovni		
-neredovni		49	1.341	
međunarodni	-redovni	0	0	
	-neredovni	755	271	
ukupno			2.195	1.636

¹ Zrakoplovna tvrtka Ryanair je orijentirana sekundarnim zračnim lukama koje na taj način postaju prepoznatljive u svijetu te im se iskorištenost znatno povećava. Ryanair je originalan i najveći niskobudžetni zračni prijevoznik u Europi, a dokazao je da ljudi putuju i otkrivaju nova odredišta ukoliko su cijene dovoljno niske. Ryanair osigurava promidžbu regije na svojim Internet stranicama www.ryanair.com. Promidžba se sastoji u isticanju svih prednosti tog područja, turističkih atrakcija, prijevoznih opcija, poslovnih mogućnosti i dr. Takav vid promidžbe učinkovit je i prilagođen suvremenom potrošaču koji na taj način ima mogućnost u potpunosti isplanirati na jednoj Internet stranici svoj boravak u odabranoj turističkoj destinaciji. Promet Ryanair-ovim zrakoplovima na liniji Frankfurt/Hahn - Osijek odvijao se i tijekom ljetne sezone 2011. dva puta tjedno (srijeda i nedjelja), te je njima bilo prevezeno 18.300. U ljetnoj sezoni 2012., prema trenutnim saznanjima, neće biti redovitih međunarodnih letova.

Osim redovitog prometa, zračna luka redovno prihvaća charter letove i letove poslovne i generalne avijacije, vidljivo u tablici 2. - neredovni promet, te svoji individualnim pristupom svakom korisniku omogućuje kvalitetnu i brzu uslugu. U 2012.g. nije bilo međunarodnog putničkog prometa sa zrakoplovnom tvrtkom Ryanair, tako da je vidljiv značaj pad ukupnog broja putnika. Povećanje broja operacija zrakoplova rezultat je što je Zračna luka Osijek potpisala komercijalne ugovore sa zrakoplovnim tvrtkama koje na zračnoj luci obavljaju školovanje pilota.

Jedini redovni promet se odvijao zrakoplovnom tvrtkom Croatia Airlines tijekom ljetnih mjeseci od mjeseca lipnja do početka rujna 2012. g. i to sa 24 operacije zrakoplova prevezeno je 1.391 putnik. Statistika broja putnika i izvršenih operacija sa zrakoplovnom tvrtkom Croatia Airlines prikazana je u donjim tablicama.

Tablica br.10. Letovi Croatia Airlines na ZL Osijek 2012.g.

SPLIT

mjesec	putnika			izvršene operacije			popunjenost	
	iskrcano	ukrcano	ukupno	slijet.	polijet.	ukupno	dol.	odl.
lipanj	68	113	181	2	2	4	44,74%	74,34%
srpanj	294	372	666	5	5	10	77,37%	97,89%
kolovoz	282	196	478	4	4	8	92,76%	64,47%
rujan	47	19	66	1	1	2	61,84%	25,00%
UKUPNO	691	700	1391	12	12	24	75,77%	76,75%

Tablica br.11. Usporedba prometa Croatia Airlines-a 2012.g. sa 2011.g.

UKUPNO

	INDEX 2012./2011.			INDEX 2012./2011.			popunjenost	
	putnika			izvršene operacije				
	iskrcano	ukrcano	ukupno	slijet.	polijet.	ukupno	dol.	odl.
lipanj	0,46	0,45	0,45	0,50	0,50	0,50	0,91	0,90
srpanj	0,77	0,70	0,73	8,00	8,00	16,00	1,23	1,12
kolovoz	0,42	0,36	0,40	0,80	0,80	0,80	1,06	0,90
rujan	0,40	0,44	0,41	0,50	0,50	0,50	0,80	0,88
UKUPNO	0,52	0,51	0,52	0,50	0,50	0,50	1,05	1,02

SPLIT

	INDEX 2012./2011.			INDEX 2012./2011.			popunjenost	
	putnika			izvršene operacije				
	iskrcano	ukrcano	ukupno	slijet.	polijet.	ukupno	dol.	odl.
lipanj	0,78	0,81	0,80	1,00	1,00	1,00	0,78	0,55
srpanj	1,33	1,26	1,29	1,25	1,25	1,25	1,06	0,90
kolovoz	0,80	0,66	0,74	0,80	0,80	0,80	1,00	0,61
rujan	0,90	0,66	0,81	1,00	1,00	2,00	0,90	0,66
UKUPNO	0,97	0,92	0,95	1,00	1,00	1,00	0,97	0,92

Iz tablice br.11 najvažniji je faktor popunjenosti (Load Factor) koji je u prosjeku bio veći od 75%, jer je to jedan je od ključnih pokazatelja efikasnosti i profitabilnosti poslovanja zrakoplovnih kompanija u zračnom prijevozu putnika. Zbog posebnosti uvjeta poslovanja u profitabilnijim mrežnim kompanijama faktor je rijetko viši od 75 posto na razini cijelog sustava².

Promjenom uprave društva- menadžmentom Zračne luke Osijek polovinom lipnja 2012.g. došlo je do zaokreta u strateškom upravljanju kroz novi pristup dugoročnih ciljeva koji će biti realizirani novim taktičkim i operativnim pristupima i ponudama Zračne luke Osijek u domaćem i međunarodnom prometu. Jedna od najvećih zaokreta u postavljanju ciljeva Zračne luke Osijek je revitalizacija zračne luke u smislu uvođenja novih linija i destinacija u domaćem i međunarodnom prometu, koje su jedna od nužnih pretpostavki razvoja turizma Osječko-baranjske županije i bolje prometne povezanosti sa emitivnim i receptivnim turističkim tržištem ne samo unutar naše države već i umreženost sa emitivnim i receptivnim turističkim tržištem Europske Unije.

Za 2013. godinu postoje najave redovnih charter letova na relaciji **Osijek - Stuttgart** (Njemačka) kojim će napokon suživjeti projekt "ZRAČNA LUKA OSIJEK - uvođenje zračne linije Stuttgart-Osijek", koji je svojevremeno imao svoje čvrsto uporište u strateškom razvojnom dokumentu Osječko-baranjske županije - Regionalnom operativnom programu ROP - usklađenom s nacionalnim razvojnim programima, u kojemu je "Uključivanje Zračne luke Osijek u mrežu prijevoza putnika domaćeg zračnog operatera, kao i uključivanje u međunarodno povezivanje, te povećanje teretnog prometa" svrstano u prioritete i mjere za ostvarenje cilja I. (1.3.4.). Projektni prijedlog već je kroz pisma namjere i preporuke gradonačelnika Gradova Stuttgarta, Pforzheima, Subotice, te načelnika Općine Tuzla, dobio međunarodnu podršku i time povećao odgovornost svih meritornih sudionika koji će raditi na njegovom provođenju.

Uvođenje domaćih redovitih linija odnosno oživljavanje prometa sa Zračne luke Osijek PSO obvezom obavljanja linijskog zračnog prijevoza u skladu je sa ciljevima politike regionalnog razvoja kojom se želi pridonijeti gospodarskom rastu i razvoju Republike Hrvatske sukladno načelima održivog razvoja, stvaranjem uvjeta koji će svim dijelovima zemlje omogućiti jačanje konkurentnosti i realizacije razvojnih potencijala.

Navedenim se posebno nastoji osigurati povezanost lokalnih i regionalnih razvojnih potreba s prioritetima razvoja središnje razine; osigurati potporu slabije razvijenim područjima za povećanje i optimalno korištenje vlastitog razvojnog potencijala otklanjanjem uzroka razvojnih teškoća; osigurati odgovarajuće mjere za ravnomjeran i održiv razvoj jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave u pograničnom području, odnosno u području uz državnu granicu te poticati prekograničnu suradnju.

Poticanje ujednačenog razvoja svih regija podrazumijeva i poticanje razvoja prometa, pa tako i zračnog prometa, jer je promet temeljni preduvjet za gospodarski i socijalni razvitak nekog područja, bilo na lokalnoj, regionalnoj ili nacionalnoj razini. Navedeno zauzima svoje mjesto i u županijskim strategijama razvoja, prioritetima i mjerama.³ U skladu sa gore navedenim je i Strateški plan Ministarstva mora, prometa i infrastrukture za razdoblje 2012. - 2014. u kojemu se govori o očuvanju povezanosti regija kroz odvijanje domaćeg linijskog zračnog prijevoza⁴.

² Izvor: *Aerosvijet*, broj 14, listopad 2009.g.

³ *Županijska razvojna strategija Osječko-baranjske županije 2011.-2013., siječanj 2011., str. 100; Razvojna strategija Vukovarsko-srijemske županije 2011.-2013., svibanj 2011., str. 22*

⁴ 1.2.5. *Očuvanje povezanosti regija kroz odvijanje domaćeg linijskog zračnog prijevoza, Strateški plan MMPI za razdoblje 2012 - 2014., str. 30,31.*

Odlukom Vlade RH od 08. studenog 2012.g. utvrđuje se obveza obavljanja domaćeg linijskog zračnog prijevoza za razdoblje 2013-2015 g. i to na slijedećim linijama: **Osijek-Split-Osijek, Osijek-Zagreb-Osijek** cijele godine i tijekom ljetne sezone **Osijek-Dubrovnik-Osijek**, sa mogućnošću povezivanja Rijeke i Pule.

Razvoj zračnog putničkog prometa sa Zračne luke Osijek, nove linije i destinacije znače bolju povezanost i dostupnost, ali i unapređenje turističkog proizvoda županije, doprinos promociji turizma kontinentalne Hrvatske, regije i destinacija te povećanje dolazaka i noćenja turista i posjetitelja. Istovremeno se obogaćuje turistička ponuda te dodatno razvijaju kulturni, zabavni, sportski i drugih programi destinacije.

6.5. Vožnja biciklom

Vožnja biciklom kroz prirodu je uvijek izvanredan i neponovljiv doživljaj. Mnoge staze već postoje: dunavski i dravski nasipi, prosjeka kroz šume i sporedne seoske ceste. Izgradnja biciklističke staze u podnožju nasipa ceste Osijek-Bilje u dužini od 4,7 km je potaknuta od Općine Bilje, a izgradnja je započela u travnju 2004. godine, te je dovršena tijekom 2006.

Biciklističke rute/staze danas predstavljaju puno više od same rekreacije i načina putovanja. Rute su preduvjet za razvoj ekološkog turizma, predstavljaju infrastrukturu koja povezuje regije, putovanje biciklom smanjuje količinu štetnih plinova za razliku od motornih vozila, promovira se aktivan odmor i kretanje građana koje u konačnici ima za rezultat povećanu kvalitetu življenja. Biciklističke rute povezuju prirodne i kulturne vrijednosti, te također kroz korištenje smještajnih i gastronomskih specijaliteta korisnici upoznaju lokalne običaje i tradiciju.

Upravo zbog ovih razloga biciklističke rute postale su "trend" u Europskoj uniji te se potiče sufinanciranjem kroz Europske fondove. Mreže biciklističkih ruta najčešće se uređuju duž manje frekventnih prometnica, duž postojećih biciklističkih staza, šumskih prosjeka i vodenih obrambenih nasipa. Sve je češće uspostavljanje dugačkih ruta kao što je npr. Dunavska ruta koja se proteže duž rijeke Dunav ili kao npr. Panonskog puta mira koji povezuje Osijek (HR) i Sombor (SRB) i prolazi kroz najvrjednija prirodna područja Srednjeg Podunavlja. Uz međunarodne rute poželjan je razvoj lokalnih ruta koje su razlog "zaustavljanja" turista. Biciklističke rute ulaze u turističku ponudu područja te su dio vikend, jednodnevnih i višednevnih programa koji se organiziraju na lokalnu.

Koristeći baranjske biciklističke staze, dolaskom na dravski nasip, biciklisti mogu nastaviti istim na zapad prema Donjem Miholjcu i Mađarskoj. Biciklističke staze mogu se spojiti s mrežom biciklističkih staza ostalih županija uz Dravu i Muru, i stazama u Sloveniji i Austriji. Time će se dobiti europska turistička biciklistička transverzala. Inicijator projekta "Biciklističke staze duž Dunava", od izvora do Delte, je GTZ - Njemačko društvo za tehničku suradnju, koje u više od 130 zemalja svijeta realizira razvojne programe i projekte s ciljem poboljšanja uvjeta življenja. "Turizam duž rijeke Dunav" međunarodni je projekt koji je iniciralo GTZ (German Organization for Technical Cooperation), uz potporu njemačkog ministarstva gospodarstva, a koji je ove godine dobio i potporu Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka Republike Hrvatske.

U nizu mogućnosti koje pruža rijeka Dunav, posebno se ističe cikloturistička staza duž riječnog toka. Riječ je o jednoj od omiljenih europskih destinacija cikloturista iz Njemačke i Austrije te djelomično Mađarske. Projekt je iniciran ciljem da se kroz proširenje turističke ponude potakne regionalni i lokalni razvoj područja uz rijeku Dunav, uz istovremeno uključivanje i umrežavanje postojećih turističkih i ostalih potencijala. Projekt je pokazao dobre rezultate kroz otvaranje značajnog broja "Bike & Bed" smještaja u općini Bilje, značajnim povećanjem broja noćenja na području Općine Bilje kao i nastavkom realizacije drugih projekata s područja biciklizma kao što su:

- *Dravska biciklistička ruta* - projekt se nadovezuje na Dunavsku biciklističku rutu i očekuje se njegova provedba, a u Osječko-baranjskoj županiji uključeni su gradovi Belišće, Donji Miholjac i Valpovo, te njihove turističke zajednice.

Ova ruta nadograđuje Drava bike tour i povezuje ju s Panonskim putem mira. Proteže se od Belišća s lijeve strane Drave krunom nasipa do Osijeka. Početak je u Belišću ispred Dravskog mosta na lokaciji gdje je postavljena i mapa svih ruta županije. Staza se dalje kreće preko mosta pa krunom nasipa uz lijevu obalu Drave. Ruta ovim dijelom Drave prolazi kroz Dravske šume i buduće zaštićeno područje Biosferni rezervat Mura - Drava - Dunav. Korisnici će moći uživati u "zelenom" okruženju očuvanih šuma, često susretati ptice i krupnu divljač (jelensku, srneću i divlje svinje). Mnoge od ugroženih vrsta nalaze se na tom području što dodatno povećava atraktivnost rute. Ruta završava na desnoj obali Drave ispred Dravskog mosta u Osijeku (kod Tvrđe). Na ovoj lokaciji također će biti postavljena mapa svih ruta. Od mosta kod Tvrđe ruta će dalje nastaviti duž Drave šetalištem prema streljani Pampas. Kod streljane će proći ispod mosta te nastaviti dobro uređenom šumskom prosjekom prema vikend naselju na ušću Karašice. Od ušća staza se kreće Karašicom do Petrijevac i dalje prometnicom prema Belišću. Nakon 3 km skreće desno prema vikend naselju Nehaj od kojeg dalje preko Narda uz Dravu ide do Belišća. Ruta se naslanja najvećim dijelom na Dravu što će predstavljati posebnu atrakciju zbog prirodnih zanimljivosti.

- *Panonski put mira od Osijeka do Sombora* - nositelji projekta Ekološko društvo "Zeleni Osijek" koji su u sklopu projekta označili stazu i postavili edukativne karte za bicikliste duž staze;

U Baranjskom Petrovom Selu s Drava bike tour-om bi se trebala spojiti ruta Panonski put mira. Ruta će se dalje kretati kroz Petlovac do Belog Manastira. U gradu će se razdvojiti na dvije dionice. Jedna će ići desno pored Karanca, a druga lijevo na nasip duž rijeke Karašice. Od Karanca će se Panonski put mira popeti na Bansko brdo do odašiljača gdje se nalazi najljepši pogled na Baranju. Na ovoj lokaciji uredit će se odmorište i osmatračnica. Dalje se ruta kreće kroz vinograde, surduke i šumske prosjeke prema Zmajevcu. Ova dionica Panonskog puta mira kroz tehnički i fizički najzahtjevniju dionicu povezat će Karanac i Zmajevac, dva turistički najrazvijenija sela u Baranji. Desni ogranak će se spojiti na postojeću rutu Panonskog puta mira. Lijevi ogranak će se kretati nasipom i lijevim obronkom Banskog brda. Lijevi ogranak je izuzetno zanimljiv za one bicikliste koji će nastaviti dalje Dunavskom rutom prema Mađarskoj ili dalje Panonskim putem mira prema Srbiji. Prolazi će većinom izvan naselja te predstavljati pravi užitak za ljubitelje prirode.

- *Biciklistička ruta Drava bike tour: dionica Osijek - Erdut - Osijek*

Ruta će se početi kod Dravskog mosta (Tvrđa) i naslanjati se na Dunavsku rutu do Sarvaša. U Sarvašu će skrenuti lijevo te nastaviti zemljanim putem kroz šumu pored Drave do vikend naselja na ušću. Na ovom mjestu je ušće Drave u Dunav, a s druge strane Drave je PP Kopački rit. Ruta se dalje kreće do Aljmaša te nastavlja cestom do Erduta. U Erdutu prolazi pored kule na kojoj se korisnici mogu zaustaviti i na kojoj će se urediti vidikovac. Na ovom mjestu izuzetno je lijep pogled na Dunav. Nakon kule ruta se spušta niz surduk do Dunava te nastavlja uz Dunav. Kod mosta koji je i carina ruta se uspinje do magistralne ceste te se vraća prema Osijeku. Ova dionica rute će biti posebno zanimljiva u vrijeme Velike Gospe kada veliki broj hodočasnika dolazi u Aljmaš.

- *Osijek - Našice - Đakovo - Osijek*

Ruta počinje kod Dravskog mosta (Tvrđa) i kreće se biciklističkim stazama prema Čepinu U centru Čepina skreće desno i Preko Čepinskih Martinaca, Čokadinaca, Poganovaca i Budimaca dolazi do Podgorača. U Podgoraču se razdvaja u tri smjera, prema Našicama desno, lijevo prema Đakovu i ravno prema jezeru Borovik. Desni ogranak se završava u Našicama pored Dvorca Pejačević. U povratku ruta skreće do jezera Lapovac gdje je poznato Našičko izletišta. Staza dalje preko Vukojevaca neasfaltiranim putem ide do jezera Borovik. Ovo poznato izletišta mjesto je gdje se posjetitelji mogu u ljetnim mjesecima okupati i kampirati. Od Borovika rute ide u dva smjera. Lijevo preko Podgorača prema Osijeku, a desno preko Mandićevca prema Đakovu. U Đakovu ruta obilazi najvrjednije znamenitosti - Đakovačku ergelu, katedralu, Đakovačke vezove. Ruta se od Đakova preko Osijeka vraća preko Tomašanaca, Gorjana, Krndije, Čepinskih Martinaca prema Osijeku.

Koristeći baranjske biciklističke staze, dolaskom na dravski nasip, biciklisti mogu nastaviti istim na zapad prema Donjem Miholjcu i Mađarskoj. Biciklističke staze mogu se spojiti s mrežom biciklističkih staza ostalih županija uz Dravu i Muru, i stazama u Sloveniji i Austriji. Time će se dobiti europska turistička biciklistička transverzala. Inicijator projekta "Biciklističke staze duž Dunava", od izvora do Delte, je GTZ - Njemačko društvo za tehničku suradnju, koje u više od 130 zemalja svijeta realizira razvojne programe i projekte s ciljem poboljšanja uvjeta življenja. "Turizam duž rijeke Dunav" međunarodni je projekt koji je iniciralo GTZ (German Organization for Technical Cooperation), uz potporu njemačkog ministarstva gospodarstva, a koji je ove godine dobio i potporu Ministarstva mora, turizma, prometa i razvitka Republike Hrvatske.

U nizu mogućnosti koje pruža rijeka Dunav, posebno se ističe cikloturistička staza duž riječnog toka. Riječ je o jednoj od omiljenih europskih destinacija cikloturista iz Njemačke i Austrije te djelomično Mađarske. Projekt je iniciran ciljem da se kroz proširenje turističke ponude potakne regionalni i lokalni razvoj područja uz rijeku Dunav, uz istovremeno uključivanje i umrežavanje postojećih turističkih i ostalih potencijala. Projekt je pokazao dobre rezultate kroz otvaranje značajnog broja "Bike & Bed" smještaja u općini Bilje, značajnim povećanjem broja noćenja na području Općine Bilje kao i nastavkom realizacije drugih projekata s područja biciklizma.

Uprava za sustav turističkih zajednica i selektivne oblike turizma podržava ovaj projekt koji omogućava razvoj turizma kao gospodarske perspektive Osječko-baranjske i Vukovarsko-srijemske županije te daje značenje Dunavu kao simbolu europskog ujedinjenja i proširenja Europske Unije u jugoistočnoj Europi.

7. TURISTIČKA ZAJEDNICA OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE

7.1. Izvješće o radu za 2012. godinu

Turističke zajednice osnivaju se radi promicanja i unapređenja turizma Republike Hrvatske i gospodarskih interesa pravnih i fizičkih osoba koje pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom na način da upravljaju destinacijom na razini za koju su osnovane.

Sustav turističkih zajednica čine: turističke zajednice mjesta, turističke zajednice općina, turističke zajednice gradova, turističke zajednice područja, turističke zajednice županije, Turistička zajednica Grada Zagreba i Hrvatska turistička zajednica.

Turistička zajednica se obvezno osniva kao:

1. turistička zajednica općine ili grada na čijem je području najmanje jedno naselje razvrstano u A ili B turistički razred,
2. turistička zajednica područja za područje na kojem nisu osnovane turističke zajednice općina i gradova,
3. Turistička zajednica Grada Zagreba za područje Grada Zagreba,
4. turistička zajednica županije za područje županije,
5. Hrvatska turistička zajednica za područje Republike Hrvatske.

Pod uvjetima propisanim Zakonom o turističkim zajednicama, turistička zajednica može se, uz prethodnu suglasnost Ministarstva turizma, osnovati kao:

1. turistička zajednica općine ili grada za područje općine ili grada na kojem ni jedno naselje nije razvrstano u A ili B turistički razred,
2. kao turistička zajednica mjesta za područje jednog naselja razvrstanog u A turistički razred.

U slučaju osnivanja neobvezne turističke zajednice, općina ili grad osiguravaju sredstva za financiranje rada turističke zajednice.

Zadaće turističke zajednice županije su sljedeće:

1. promocija turističke destinacije na razini županije samostalno i putem udruženog oglašavanja,
2. upravljanje javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od strane županije,
3. sudjelovanje u definiranju ciljeva i politike razvoja turizma na nivou županije u svezi s politikom planiranja razvoja turizma na nacionalnom nivou,
4. izrada planova razvoja turizma na nivou županije,
5. promocija turističke ponude županije u zemlji i inozemstvu u koordinaciji s Hrvatskom turističkom zajednicom,
6. obogaćivanje ukupne turističke ponude županije i kreiranje novih proizvoda turističke regije, a poglavito u selektivnim oblicima turizma (seoski, kulturni, zdravstveni turizam i dr.),
7. pružanje stručne i svake druge pomoći turističkim zajednicama s područja županije u pitanjima važnim za njihovo djelovanje i razvoj, te poticanje i pomaganje razvoja turizma na područjima koja nisu turistički razvijena,
8. koordinacija djelovanja i nadzor izvršavanja ciljeva i zadata turističkih zajednica općina i gradova s područja županije,
9. sudjelovanje u izradi planova razvoja turizma i strateškoga marketinškog plana hrvatskog turizma,
10. poticanje, očuvanje, unapređivanje i promicanje svih postojećih turističkih resursa i potencijala, te turističke ponude županije,
11. prikupljanje i tjedna i mjesečna obrada podataka o turističkom prometu i svih drugih podataka bitnih za praćenje izvršenja postavljenih ciljeva i zadata (zbirno izvješće općina i gradova),
12. obavljanje informativnih poslova u svezi s turističkom ponudom,
13. izrada polugodišnjih i godišnjih izvješća, analiza i ocjena ostvarenja programa rada i financijskog plana turističke zajednice županije,
14. ustrojavanje jedinstvenog turističkog informacijskog sustava, sustava prijave i odjave turista i statističke obrade prema turističkim zajednicama nižeg ustroja i Hrvatskoj turističkoj zajednici,
15. objedinjavanje zajedničkih razvojnih projekata turističkih zajednica općina i gradova, te turističkih zajednica područja od značaja za županiju,
16. obavljanje i drugih poslova propisanih ovim Zakonom ili drugim propisom.

Turistička zajednica Osječko-baranjske županije ima tri zaposlena i to:

- Direktor Turističkog ureda,
- Stručni suradnik i
- Administrativni referent.

Tijela Zajednice

Tijela Zajednice su:

1. Skupština
2. Turističko vijeće
3. Nadzorni odbor
4. Predsjednik zajednice.

1. Skupština Zajednice

Djelokrug rada i zadaće Skupštine turističke zajednice definirani su člancima 14. i 15. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma ("Narodne novine" broj 152/08.) i člancima 18., 19., 20., 21., 22. i 23. Statuta Turističke zajednice Osječko-baranjske županije. Način sazivanja i vođenja sjednice Skupštine Zajednice i druga pitanja vezana za održavanje sjednice Skupštine uređuje se Poslovníkom.

2. *Turističko vijeće*

Djelokrug rada i zadaće Turističkog vijeća turističke zajednice definirani su člancima 16. i 17. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma i člancima 24., 25., 26., 27., 28., 29. i 30. Statuta Turističke zajednice Osječko-baranjske županije. Način sazivanja i vođenja sjednica Turističkog vijeća i druga pitanja u svezi održavanje sjednice Turističkog vijeća uređuju se Poslovníkom.

3. *Nadzorni odbor*

Djelokrug rada i zadaće Nadzornog odbora turističke zajednice definirani su sukladno člancima 19. i 20. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma i člancima 31., 32., 33. i 34. Statuta Turističke zajednice Osječko-baranjske županije.

4. *Predsjednik Zajednice*

Djelokrug rada i zadaće Predsjednika Zajednice definirani su člankom 18. Zakona o turističkim zajednicama i promicanju hrvatskog turizma i člancima 35., 36. i 37. Statuta Turističke zajednice Osječko-baranjske županije.

Tendenciju razvoja turizma prepoznala je i podupire je i Osječko-baranjska županija i sa značajnim sredstvima je u 2011. godini sudjelovala u zajedničkom promicanju turizma u našoj županiji. Očekujemo da će se trend nastaviti i u 2012. godini jer predviđamo značajne projekte kao i značajnije predstavljanje Slavonije i Baranje na međunarodnom tržištu i inozemnim sajmovima, a u izradi je Krovni plan turizma za područje 8 hrvatskih i 3 mađarske županije uz rijeke Dunav, Dravu i Muru, financiran iz IPA Prekograničnog programa Mađarska-Hrvatska (2007.-2013.) koji izrađuje Institut za turizam.

Turistički ured prikuplja i obrađuje podatke turističkih zajednica nižeg ustroja, te svojih članica i surađuje i provodi akcije i projekte Glavnog ureda Hrvatske turističke zajednice, te se u uključuje u projekte Ministarstva turizma i ostalih ministarstava prema potrebi. Turistički ured svakodnevno surađuje sa stručnim službama Osječko-baranjske županije, ali i s ostalim gradovima i općinama s područja Osječko-baranjske županije.

Na području Osječko-baranjske županije djeluje 11 lokalnih turističkih zajednica i to:

- 6 gradskih:
 - TZ Grada Osijeka,
 - TZ Grada Đakova,
 - TZ Grada Našica,
 - TZ Grada Donjeg Miholjca,
 - TZ Grada Valpova i
 - TZ Grada Belišća.
- 1 područna:
 - TZ područja Baranje (Beli Manastir i općine Popovac, Petlovac, Kneževi Vinogradi, Čeminac, Darda i Jagodnjak).
- 4 općinske:
 - TZ Općine Bilje,
 - TZ Općine Bizovac,
 - TZ Općine Erdut i
 - TZ Općine Draž.

Sve lokalne turističke zajednice, Turistički ured Osječko-baranjske županije obavještava i uključuje u svoje projekte i aktivnosti, te ih obavještava o projektima, natječajima i aktivnostima Osječko-baranjske županije, Hrvatske turističke zajednice, Ministarstva turizma i drugih ministarstava.

Turistički ured priprema materijale za sjednice Tijela Zajednice, te surađuje sa stručnim službama Osječko-baranjske županije u izradi izvješća o stanju turizma u Osječko-baranjskoj županiji.

Posebno važnu ulogu Turistički ured ima u savjetodavnom i administrativnom smislu u natječaju za turistički nerazvijena područja Hrvatske turističke zajednice, gdje su turističke zajednice s područja Osječko-baranjske županije bile najuspješnije i dobile 575.550,00 kuna.

Tablica br. 12. Potpore turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima za Osječko-baranjsku županiju

1	TZ Baranje	Prometni projekt turističke signalizacije za Općinu Kneževi Vinogradi	30.000,00
2	TZG Našice	Hortikulturno uređenje grada Našica	10.000,00
3	TZG Našice	Smeđa signalizacija grada Našica	10.000,00
4	TZO Bilje	Izrada novih web stranica TZO Bilje	8.500,00
5	TZO Bilje	Dan dvorca Eugena Savojskog	6.500,00
6	TZG Donji Miholjac	Obnova turističke signalizacije biciklističke staze "Drava bike tour"	20.000,00
7	TZO Bilje	Izrada i dopuna turističke/smeđe signalizacije na području TZO Bilje	14.500,00
8	TZŽ Osječko-baranjska	Web, facebook, mobilna aplikacija	50.000,00
9	TZG Osijek	Izrada smeđe turističke signalizacije	20.000,00
10	TZG Osijek	Turistički tramvaj i fijaker s konjskom zapregom	20.000,00
11	TZ Baranje	Nabavka opreme za organizaciju i provedbu manifestacija	20.000,00
12	TZG Belišće	Nabava šatora za manifestacije	5.500,00
13	TZG Belišće	Postavljanje smeđe/turističke signalizacije	20.000,00
14	TZG Đakovo	"iCroatia-on your palm" - Smartphone aplikacija "Đakovo - Heart of Slavonia"	30.000,00
15	TZG Osijek	Izrada web stranice TZG Osijeka	20.000,00
16	TZG Valpovo	Izrada web stranice TZG valpovo	6.300,00
17	TZO Bilje	Specifična praktična komunikacijska i prodajna znanja i vještine za podizanje turističke i ugostiteljske usluge	15.000,00
18	TZO Erdut	Mobilni turistički putokaz općine Erdut	20.000,00
19	TZŽ Osječko-baranjska	Cvjetno i hortikulturno uređenje Osječko baranjske županije	20.000,00
20	TZŽ Osječko-baranjska	Turistička (smeđa) signalizacija tur.vinske ceste Zlatarevac i dopuna projekta tur.(smeđe) signalizacije grada Našica	20.000,00
21	TZG Belišće	Nabava sklopivih štandova za manifestacije	20.000,00

22	TZG Donji Miholjac	Nabava štandova za potrebe održavanja manifestacija i događanja	20.000,00
23	TZG Đakovo	Izrada štandova za održavanje manifestacija/događanja	32.000,00
24	TZG Valpovo	Edukacija u turizmu	18.750,00
25	TZG Valpovo	Postavljanje info kioska	38.500,00
26	TZG Belišće	Postavljanje smeđe/turističke signalizacije - info pano	10.000,00
27	TZO Bizovac	Hortikulturno uređenje parka u Sunčanoj ulici u Biziovcu	10.000,00
28	TZO Draž	Izgradnja pješačke staze od podnožja do spomenika Batinske bitke	10.000,00
29	TZG Valpovo	Postavljanje smeđe signalizacije	20.000,00
30	TZG Donji Miholjac	Postavka zbirke obitelji Mailath uz povijesne prezentacije - "Živjeti na dvoru Mailath"	17.000,00
31	TZG Donji Miholjac	Biseri dravske doline	13.000,00
U K U P N O			575.550,00

7.2. Stanje u turizmu Osječko-baranjske županije

Dosadašnji turistički razvitak Osječko-baranjske županije temeljio se na valorizaciji prirodnih resursa, kulturno-povijesnih sadržaja, geoprometnom položaju i dostignutoj razini turističko-ugostiteljskih kapaciteta. U tako definiranom prostoru, turističke potencijale Županije čine područja pod posebnim režimima zaštite, područja uz vodotoke Dravu, Dunav i njihove pritoke, brojne prirodne i umjetne akumulacije, ribnjaci, šume s bogatstvom i raznolikošću flore i faune, poljoprivredna i vinorodna područja te termalni izvori koji pružaju mogućnosti za razvitak različitih oblika selektivnog turizma: izletničkog, zdravstveno-rekreacijskog, edukativnog, ekološkog, lovnog, ribolovnog i dr. Dosadašnji turistički razvitak na području Županije rezultirao je formiranjem i diferenciranjem pojedinih turističkih lokaliteta i područja, koja se u odnosu na prostorni razmještaj mogu grupirati na područja gradova, zaštićena područja, područja uz vodotoke i akumulacije i područja termalnih izvora. Osječko-baranjska županija ima potencijala i može ponuditi tržištu programe kontinentalnog turizma uvažavajući prednosti ekološki održive poljoprivrede i očuvanog okoliša.

Raduju nas i značajna ulaganja velikih gospodarskih subjekata u turistički sektor, kroz upotpunjavanje eno-gastronomske i hotelske ponude. Tu ponudu upotpunjuju i brojni manji poduzetnici koji već djeluju ili se uključuju u turističku ponudu Osječko-baranjske županije. Valja istaknuti i značajne napore Osječko-baranjske županije na daljnjem unapređenju turističke ponude što se očituje kroz stalnu financijsku potporu projekata Turističke zajednice, ali i kroz velike turističke projekte.

7.3. Aktivnosti

Turistička zajednica Osječko-baranjske županije uložila je značajna sredstva u redizajn i upotpunjavanje web-stranice, a poseban je akcent dan na društvene mreže Facebook i Twitter. Smanjena je količina tiskanih materijala, ali je prigodno za 3. Dane vina i turizma Osječko-baranjske županije tiskana brošura Vinsko-turističke ceste Osječko-baranjske županije uz prigodne plakate.

U 2012. godini Turistička zajednica nastupala je na brojnim sajmovima i posebnim prezentacijama u zemlji i inozemstvu od kojih je tradicionalno najznačajnije predstavljanje bilo na Izložbi Eko-etno u Zagrebu, ali i sve značajniji broj predstavljanja turističkih zajednica clustera Slavonija izvan RH. Promijenjen način sufinanciranja smeđe (turističke) signalizacije uzrokovao je i znatno manja sredstva uložena u ovaj projekt tijekom 2011. godine pa je tako samo započet projekt postavljanja signalizacije za Vinske ceste Đakovštine.

Najznačajnija sredstva Turistička zajednica Osječko-baranjske županije utrošila je za organizaciju, suorganizaciju i potpore manifestacijama. Svakako najznačajnija manifestacija u organizaciji Turističke zajednice Osječko-baranjske županije bili su 3. Dani vina i turizma održani krajem rujna i početkom listopada na lokacijama Đakovačkog vinogorja i Osijeka sa završnim manifestacijama u osječkoj Tvrđi i Arheološkom muzeju u kombinaciji s tradicionalnim Sajmom antikviteta. Tradicionalno je Turistička zajednica Osječko-baranjske županije bila suorganizator Sajma lova, ribolova i seoskog turizma u Osijeku, ali smo suorganizirali i poticali brojne druge manifestacije u svim dijelovima Osječko-baranjske županije.

Turistička zajednica aktivno je sudjelovala u izradi turističkog filma o klasteru Slavonija, a posebno je značajna zastupljenost Osječko-baranjske županije u novom promidžbenom filmu Hrvatske turističke zajednice - Oda radosti.

Kroz akciju Volim Hrvatsku osvojena su dva Zelena cvijeta sa zlatnim znakom za uređenost mjesta kao cjeline koje su dobili gradovi Đakovo i Našice i jedna nagrada Čovjek ključ uspjeha koju je osvojio Srđan Lacković iz Bilja kao najbolji domaćin na obiteljskom turističkom gospodarstvu na državnoj razini, nakon uspješno provedene županijske akcije Zeleni cvijet. Provedena je i akcija EDEN - Europska destinacija izvrsnosti na županijskoj razini, te je provedena akcija izbora najboljih likovnih i literarnih radova u kategoriji dječjih vrtića i osnovnih škola gdje je, također, prvonagrađeni na državnoj razini u kategoriji likovnih radova osnovnih škola iz Osječko-baranjske županije.

Brojni strani i domaći novinari i turoperatori posjetili su Osječko-baranjsku županiju samostalno ili posredovanjem Hrvatske turističke zajednice, a Osječko-baranjska županija, uz Vukovarsko-srijemsku, bila je domaćin dodjele Zlatne penkale - dodjele nagrade za najboljeg stranog turističkog novinara koju dodjeljuje Hrvatska turistička zajednica temeljem kandidatura iz svojih predstavništava diljem svijeta. U lipnju (od 02.06. do 05.06.) je, dakle, našu županiju posjetilo preko 50 stranih novinara i direktora predstavništava iz cijelog svijeta te su upoznati s turističkom ponudom Osijeka, Baranje i Kopačkog rita i Đakova. Provođene su brojne edukacije, okrugli stolovi i radionice kao što je Okrugli stol s temom razvoja Ruralnog turizma koji je organiziran u suradnji s Konzorcijem agroturizma iz Istre i održan na Sajmu lova, ribolova i seoskog turizma, te je Turistička zajednica Osječko-baranjske županije aktivno sudjelovala u izobrazbi turističkih vodiča i voditelja turističkih agencija u suradnji s Ekonomskim fakultetom.

Potican je razvoj novih turističkih proizvoda, dijelom vlastitim sredstvima, a dijelom kandidiranjem projekata na fond za turistički nerazvijena područja Hrvatske turističke zajednice. Na natječaju Hrvatske turističke zajednice za turističke inicijative i proizvode na turistički nerazvijenim područjima odobreno je za Osječko-baranjsku županiju 345.114,34 kn za 46 projekata. Na natječaju su sudjelovale sve hrvatske županije, znači i nerazvijeni dijelovi morskih županija, a upravo Osječko-baranjskoj je odobreno najviše projekata i najveća financijska potpora.

Na natječaju Hrvatske turističke zajednice za turističke zajednice na turistički nerazvijenim područjima odobreno je turističkim zajednicama s područja Osječko-baranjske županije 438.363,58 kn za 17 projekata i po tim podacima je Osječko-baranjska županija treća u Hrvatskoj. To su projekti koji su odobreni ne samo Turističkoj zajednici Osječko-baranjske županije nego i turističkim zajednicama gradova, općina i područja iz Osječko-baranjske županije.

Turistička zajednica Osječko-baranjske županije obavljala je svoje redovne zadaće vezane uz prikupljanje i obradu podataka o resursima, novoootvorenim kapacitetima i sadržajima, dolascima i noćenjima turista, boravišnoj pristojbi i turističkoj članarini za svoje potrebe i potrebe Hrvatske turističke zajednice i Ministarstva turizma, te smo koordinirali rad lokalnih turističkih zajednica s područja Osječko-baranjske županije.

Sve ranije navedene aktivnosti rezultirale su značajnijim uključivanjem prostora Slavonije i Baranje u promidžbene aktivnosti ne samo lokalnih institucija nego i Hrvatske turističke zajednice i Ministarstva turizma što bi za cilj trebalo imati daljnji porast turističkih pokazatelja i unapređenje turističke ponude uključivanjem novih i nadgradnjom postojećih poduzetnika.

7.4. Prihodi i rashodi Turističke zajednice Osječko-baranjske županije

Uz redovite prihode od boravišne pristojbe i turističke članarine, Turistička zajednica Osječko-baranjske županije ostvarila je značajnije prihode od:

- Osječko-baranjske županije za troškove Ureda i za izvršavanje zadaća turističke zajednice;
- Hrvatske turističke zajednice za potpore turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima i za oglašavanje u promotivnim kampanjama javnog i privatnog sektora i
- Transfera - gospodarskih subjekata za unapređenje proizvoda tj. organizaciju manifestacija.

Tablica 13. Financijsko izvješće Turističke zajednice Osječko-baranjske županije za 2012. godinu

Red. broj	Prihod	Plan 2012.	Izvršenje 2012.	% izvršenje/plan	% učešća u izvršenju
1	2	3	4	5 (4/3)	6
1.	Turistička članarina	530.000,00	528.353,16	99,68	34,19
2.	Boravišna pristojba	75.000,00	75.918,39	101,22	4,91
3.	Županijski proračun	576.503,87	636.503,87	110,41	41,18
4.	HTZ	236.751,94	226.751,94	95,78	14,67
5.	Prihodi prenešeni iz prethodnih godina	47.789,69	47.939,21	101,31	3,10
5.1.	žiro-račun		47.789,69	-	3,09
5.2.	blagajna		149,52	-	0,01
6.	Prihodi od transfera	30.000,00	30.000,00	100	1,94
7.	Prihodi od kamata	300,00	184,76	61,59	0,01
	UKUPNO	1.496.345,50	1.545.651,33	103,29	100,00

R.b	RASHOD	Plan 2012 I-XII 2012.	Izvršenje I-XII 2012.	% izvršenje/ plan	% učešća u izvršenju
1	2	3	4	5 (4/3)	6
1.	FUNKCIONALNI MARKETING	879.511,41	846.297,34	96,22	59,12
1.1.	Tisak i dotisak brošura, plakata, web, Facebook, Twitter	70.000,00	59.125,91	84,47	4,13
	brošura Vinsko-turističke ceste Osječko-baranjske županije	-	-	-	-
	web-stranice, društvene mreže, mobilne aplikacije	60.000,00	54.561,41	90,94	3,81
	ostalo – tematske brošure, plakati i sl.	10.000,00	4.537,50	45,38	0,32
1.2.	Troškovi nastupa na sajmovima	78.131,72	84.905,94	108,67	5,93
	Eko-etno Hrvatska - Sajam županija	12.372,00	15.896,12	128,48	1,11
	Prezentacije klastera Slavonija	2.999,25	2.999,25	100,00	0,21
	Ostale prezentacije u zemlji i inozemstvu	62.760,57	66.010,57	105,18	4,61
1.3.	Turistička (smeđa) signalizacija	55.000,00	28.654,25	52,10	2,00
1.4.	Potpore, organizacija i suorganizacija manifestacija	310.822,15	308.872,56	99,37	21,59
1.4.1.	Kapitalne manifestacije od županijskog značaja	248.757,39	239.100,39	96,12	16,70
	4. Dani vina i turizma	238.757,39	229.100,39	95,96	16,00
	SALORI	10.000,00	10.000,00	100,00	0,70
1.4.2.	Manifestacije lokalnog karaktera	62.064,76	69.772,17	112,42	4,89
1.5.	Medijski projekti	207.106,14	207.106,14	100,00	14,47
	Lokalno oglašavanje	14.656,25	14.625,25	100,00	1,02
	Nacionalno oglašavanje	1.000,00	1.000,00	100,00	0,07
	Udruženo oglašavanje- model II U promotivnim kampanjama i/ili promotivno/prodajnim kanalima sustava turističkih zajednica, organizatora putovanja i zračnih prijevoznika	191.503,89	191.503,89	100,00	13,38
1.6.	Realizacija akcije Volim Hrvatsku	90.149,40	92.794,40	102,93	6,48
	Dječji radovi	60.598,90	60.598,90	100,00	4,23
	Zeleni cvijet	29.550,50	32.195,50	108,95	2,25
1.7.	Posjeti novinarskih grupa i turoperatora	50.000,00	46.128,14	92,26	3,22
	U suradnji s HTZ-om	30.000,00	23.955,64	79,85	1,67
	Samostalno TZ OBŽ s lokalnim TZ	20.000,00	22.172,50	110,86	1,55

1.8.	Provođenje edukacije - seminari	252,00	528,00	209,52	0,03
1.9.	Novi turistički proizvodi - sufinanciranje	18.050,00	18.182,00	100,73	1,27
2.	ADMINISTRATIVNI MARKETING	588.000,00	585.177,33	99,52	40,88
2.1.	Troškovi ureda	583.000,00	583.279,29	100,05	40,75
	- izdaci za zaposlene	455.000,00	460.727,69	101,26	32,19
	- materijalni izdaci	17.000,00	16.074,88	94,56	1,12
	- nematerijalni izdaci	108.000,00	104.556,72	96,82	7,31
	- ostali izdaci	3.000,00	1.920,00	64,00	0,13
2.2.	INTERNI MARKETING - Koordinacija s lokalnim TZ	5.000,00	1.898,04	37,96	0,13
	UKUPNO: 1+2	1.467.511,41	1.431.474,67	97,54	100,00
	PRIENOS VIŠKA U IDUĆU GODINU	28.834,09	113.670,20 + Blag 506,46 114.176,66	395,98	

Izvor: TZ Osječko-baranjske županije

7.5. Zadaće Turističke zajednice Osječko-baranjske županije

Zadaće Turističke zajednice Županije su sljedeće:

1. promocija turističke destinacije na razini županije samostalno i putem udruženog oglašavanja,
2. upravljanje javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od strane županije,
3. sudjelovanje u definiranju ciljeva i politike razvoja turizma na nivou županije u svezi s politikom planiranja razvoja turizma na nacionalnom nivou,
4. izrada planova razvoja turizma na nivou županije,
5. promocija turističke ponude županije u zemlji i inozemstvu u koordinaciji s Hrvatskom turističkom zajednicom,
6. obogaćivanje ukupne turističke ponude županije i kreiranje novih proizvoda turističke regije, a poglavito u selektivnim oblicima turizma (seoski, kulturni, zdravstveni turizam i dr.),
7. pružanje stručne i svake druge pomoći turističkim zajednicama s područja županije u pitanjima važnim za njihovo djelovanje i razvoj, te poticanje i pomaganje razvoja turizma na područjima koja nisu turistički razvijena,
8. koordinacija djelovanja i nadzor izvršavanja ciljeva i zadataka turističkih zajednica općina i gradova s područja županije,
9. sudjelovanje u izradi planova razvoja turizma i strateškoga marketinškog plana hrvatskog turizma,
10. poticanje, očuvanje, unapređivanje i promicanje svih postojećih turističkih resursa i potencijala, te turističke ponude županije,
11. prikupljanje i tjedna i mjesečna obrada podataka o turističkom prometu i svih drugih podataka bitnih za praćenje izvršenja postavljenih ciljeva i zadataka (zbirno izvješće općina i gradova),
12. obavljanje informativnih poslova u svezi s turističkom ponudom,
13. izrada polugodišnjih i godišnjih izvješća, analiza i ocjena ostvarenja programa rada i financijskog plana turističke zajednice županije,
14. ustrojavanje jedinstvenog turističkog informacijskog sustava, sustava prijave i odjave turista i statističke obrade prema turističkim zajednicama nižeg ustroja i Hrvatskoj turističkoj zajednici,
15. objedinjavanje zajedničkih razvojnih projekata turističkih zajednica općina i gradova, te turističkih zajednica područja od značaja za županiju,
16. obavljanje i drugih poslova propisanih ovim Zakonom ili drugim propisom.
17. Turistička zajednica županije sudjeluje i provodi programe i akcije Hrvatske turističke zajednice od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu, te podizanja razine kvalitete turističke ponude Hrvatske.
18. suradnja i koordinacija s pravnim i fizičkim osobama koje su neposredno i posredno uključene u turistički promet na razini županijskog gospodarskog ustroja
19. poticanje i pomaganje razvoja turizma u općinama i gradovima koji nisu turistički razvijeni

20. pružanje stručne i druge pomoći turističkim zajednicama općina i gradova u svim pitanjima vezanima uz njihov razvoj
21. poticanje, koordinacija i ustrojavanje gospodarskih, kulturnih, športskih i drugih priredbi i manifestacija značajnih za cijelu županiju
22. izrada planova i programa promocije turističkog proizvoda županije, vodeći računa o posebnostima svakog turističkog mjesta, te sukladno osnovnim smjericama Hrvatske turističke zajednice
23. izrada polugodišnjih i godišnjih izvješća, analiza i ocjena ostvarenja programa rada i financijskog plana turističke zajednice županije.

Sve aktivnosti Turističke zajednice Osječko-baranjske županije temelje se na:

1. geografskim odrednicama i
2. nositeljima turizma i turističke aktivnosti.

7.6. Program rada u 2013. godini

Administrativni marketing

Turistički ured Turističke zajednice Osječko-baranjske županije:

- provodi zadatke utvrđene programom rada Zajednice
- obavlja stručne i administrativne poslove u svezi pripremanje sjednica tijela Zajednice
- obavlja pravne, knjigovodstvene i financijske poslove, kadrovske i opće poslove, vodi evidencije i statističke podatke utvrđene propisima i aktima Zajednice
- izrađuje analize, informacije i druge materijale za potrebe tijela Zajednice
- daje tijelima Zajednice stručna mišljenja o pitanjima iz djelokruga Zajednice

Turistička zajednica Osječko-baranjske županije nastavit će sa praćenjem djelovanja i izvršavanja ciljeva i zadaća turističkih zajednica gradova i općina putem održavanja sjednica koordinacija i to dva puta godišnje, a po potrebi i više, a zbog moguće kasnije kontrole izvršavanja navedenih zadaća. Svi sastanci koordinacija kao i odluke ili zaključci koji proizađu sa navedenih sjednica biti će pisano dokumentirani.

Također pored kontrole izvršavanja zakonski propisanih zadaća turističkih zajednica, turistička zajednica županije će uskladiti promotivne aktivnosti i to jednako za potrebe zajedničkih nastupa na inozemnim sajmovima, kao i za potrebe oglašavanja u promotivnim kampanjama i/ili promotivno/prodajnim kanalima sustava turističkih zajednica, organizatora putovanja i zračnih prijevoznika.

Funkcionalni marketing

1. Dizajn vrijednosti

U 2013. godini planirana su znatna sredstva za manifestacije iz razloga podizanja razine organizacije 4. Dana vina i turizma Osječko-baranjske županije, uključivanja u suorganizaciju SALORI, Sajma lova, ribolova i seoskog turizma u Osijeku, ali i značajnije potpore drugim manifestacijama kao što su:

- Đakovački vezovi,
- Olimpijada starih športova u Brodancima,
- Brojne druge tematske manifestacije u Osječko-baranjskoj županiji.

2. Manifestacije u organizaciji i suorganizaciji TZŽ

- 5. Dani vina i turizma

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, lokalne turističke zajednice, Osječko-baranjska županija

Rok: travanj-svibanj 2013.

- SALORI, Sajam lova, ribolova i seoskog turizma

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, Osječki sajam d.o.o., lokalne turističke zajednice, Osječko-baranjska županija

Rok: travanj-svibanj 2013.

3. Potpora manifestacijama

Čitav niz je ostalih manifestacija koje se održavaju na području Osječko-baranjske županije koje ćemo, sukladno mogućnostima, podupirati tijekom godine.

- Đakovački vezovi

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, TZ Đakovo

Rok: lipanj-srpanj 2013.

- Olimpijada starih športova, Brođanci

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, TZ Bizovac

Rok: kolovoz-rujan 2013.

- Ostale manifestacije

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, lokalne turističke zajednice

Rok: siječanj-prosinac 2013.

4. Potpora razvoju DMO-a i DMK-a (destinacijski menadžment organizacija i destinacijski menadžment kompanija)

Sukladno smjernicama Hrvatske turističke zajednice, a temeljem osnivanja DMO kontinentalne Hrvatske na inicijativu Ministarstva turizma, osigurali smo inicijalna manja sredstva za projekt DMO i DMK, a tijekom godine očekujemo daljnje naputke Hrvatske turističke zajednice i Ministarstva turizma.

- Potpora razvoju DMO-a

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije

Rok: siječanj-prosinac 2013.

- Potpora razvoju DMK-a

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije

Rok: siječanj-prosinac 2013.

- Projekt: Volim Hrvatsku

Turistička zajednica Osječko-baranjske županije poticati će aktivnosti i sudjelovati će u programima zaštite okoliša kao komparativne prednosti naše županije i regije u cijelosti.

Akciju "Zeleni cvijet" pokrenuo je Glavni ured Hrvatske turističke zajednice u cilju poticanja uređenja okoliša u sustavu kontinentalnih turističkih zajednica. U sklopu te akcije, a prema definiranim kriterijima. Turistička zajednica Osječko-baranjske županije izabrat će najbolje u kategorijama: grada, manjeg grada, mjesta, parka, okućnice. Nastavit ćemo i s provedbom akcije izbora najboljih likovnih i literarnih radova u kategoriji dječjih vrtića i osnovnih škola, te sudjelovanjem u akciji EDEN, ruralna destinacija izvrsnosti.

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, lokalne turističke zajednice
Rok: siječanj-prosinac 2013.

Komunikacija vrijednosti

1. Online komunikacije - Internet oglašavanje i Internet stranice

Odnos troškova tiskanih materijala u odnosu na internetske tehnologije, mijenjat će se sukladno zahtjevima tržišta u korist Interneta posebno zbog činjenice da je brošuru Fantastična Baranja u punom iznosu i više jezičnih mutacija tiskala Hrvatska turistička zajednica, dok je brošuru Vinsko-turističke ceste Osječko-baranjske županije uredila i dotiskala Osječko-baranjska županija. Plan je u 2013. godini dodatno nadograditi web-stranice Turističke zajednice Osječko-baranjske županije, te nastaviti s aktivnostima na društvenim mrežama i krenuti s Internet oglašavanjem koje do sada nismo imali u svom Planu i programu rada.

- Internet oglašavanje

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije
Rok: siječanj-prosinac 2013.

- Internet stranice i upravljanje Internet stranicama

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije
Rok: siječanj-prosinac 2013.

2. Offline komunikacije

- Oglašavanje u promotivnim kampanjama javnog i privatnog sektora i opće oglašavanje u tisku i na TV.

Turistička zajednica nastavit će sa oglašavanjem putem nositelja medijske propagande (radio, TV, novine) o svim aktivnostima i događanjima vezanima za rad zajednice, posebno je bitno na lokalnoj i nacionalnoj razini podići razinu promocije događanja tj. potencijalnih doživljaja za turiste. Oglašavanje u promotivnim kampanjama javnog i privatnog sektora - model II - TZZ + HTZ

Nositelj: Osječko-baranjska županija, gradovi/općine u OBŽ, Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, lokalne turističke zajednice, Hrvatska turistička zajednica, gospodarski subjekti

Rok: siječanj-prosinac 2013.

- Opće oglašavanje u tisku

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije
Rok: siječanj-prosinac 2013.

- TV oglašavanje

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije
Rok: siječanj-prosinac 2013.

Brošure i ostali tiskani materijali i suveniri i promo materijali

Tiskat ćemo tematske brošure manjeg formata, plakate i slično, izdavat ćemo i druge brošure, plakate i druge tiskane materijale prateći organizaciju i promociju određenih manifestacija i drugih događanja u našoj županiji ili pri promociji naše županije u Hrvatskoj i inozemstvu, te poticati izradu suvenira i za potrebe nastupa na sajmovima i posebnim prezentacijama u RH i inozemstvu i otkupljivati suvenire i druge promo materijale

- Brošure i ostali tiskani materijali

Brošura - Vinsko-turističke ceste OBŽ

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, Osječko-baranjska županija, lokalne turističke zajednice, eventualno gospodarski subjekti

Rok: siječanj-svibanj 2013.

- Ostale tematske brošure - suveniri, smještaj i sl.

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, Osječko-baranjska županija, lokalne turističke zajednice, eventualno gospodarski subjekti

Rok: siječanj-prosinac 2013.

- Plakati, pozivnice i dr.

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, Osječko-baranjska županija, lokalne turističke zajednice, eventualno gospodarski subjekti

Rok: siječanj-prosinac 2013.

- Suveniri i promo materijali

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, Osječko-baranjska županija, lokalne turističke zajednice, eventualno gospodarski subjekti

Rok: siječanj-prosinac 2013.

Info table. - smeđa signalizacija

Turistička zajednica Osječko-baranjske županije nastaviti će sudjelovati u projektu smeđe tj. turističke signalizacije koji je gotovo odrađen i treba ga kvalitetno nadopunjavati na području cijele županije, te pozivamo sve koji još nisu dovršili obilježavanje svoje općine/grada da to učine po novom modelu financiranja kandidiranjem projekata na natječaj Hrvatske turističke zajednice za projekte na turistički nerazvijenim područjima.

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, lokalne turističke zajednice, Osječko-baranjska županija, općine/gradovi s područja OBŽ

Rok: siječanj-prosinac 2013.

Distribucija i prodaja vrijednosti

- Sajmovi

U suradnji s Hrvatskom turističkom zajednicom predstaviti ćemo se na sajmovima i posebnim prezentacijama u inozemstvu, a u suradnji s Osječko-baranjskom županijom i lokalnim turističkim zajednicama predstavljati ćemo se na sajmovima u Republici Hrvatskoj.

- Tematski sajam kruzera u Europi

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, Osječko-baranjska županija, lokalne turističke zajednice, HTZ

Rok: siječanj-prosinac 2013.

- Ostali sajmovi

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, Osječko-baranjska županija, lokalne turističke zajednice, HTZ

Rok: siječanj-prosinac 2013.

- Studijska putovanja

Posebno kvalitetan i financijski prihvatljiv način promocije su studijska putovanja novinara i turoperatora koji smo intenzivirali u drugoj polovici 2009. godine, a nastavili smo u 2010., 2011. i 2012. godini. U suradnji s Glavnim uredom Hrvatske turističke zajednice, nastaviti ćemo rad na ovom projektu i u 2013. godini. Uz relativno mala sredstva lokalnih turističkih zajednica ostvaruje se

izuzetan efekt jer u konačnici to nisu plaćeni oglasi već impresije novinara nakon posjeta Slavoniji i Baranji. Osigurana sredstva za dovođenje novinara u suradnji s HTZ-om utrošit ćemo za troškove vođenja i extra obroke jer ostale troškove pokriva Glavni ured.

- U suradnji s HTZ

1. Turistički agenti

Nositelj: Hrvatska turistička zajednica, Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, lokalne turističke zajednice

Rok: siječanj-prosinac 2013.

2. Novinari

Nositelj: Hrvatska turistička zajednica, Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, lokalne turističke zajednice

Rok: siječanj-prosinac 2013.

- Samostalno TZ OBŽ s lokalnim TZ

1. Turistički agenti

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, lokalne turističke zajednice

Rok: siječanj-prosinac 2013.

2. Novinari

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, lokalne turističke zajednice

Rok: siječanj-prosinac 2013.

Posebne prezentacije

Po pozivima, prema dogovorima i sukladno mogućnostima organizirat ćemo i druge nastupe i posebne prezentacije u Hrvatskoj u RH i inozemstvu samostalno kao Osječko-baranjska županija ili u suradnji s drugim TZŽ klastera Slavonija.

- TZŽ samostalno

Zagreb i okolica

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, lokalne turističke zajednice

Rok: siječanj-prosinac 2013.

Jadran

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, lokalne turističke zajednice

Rok: siječanj-prosinac 2013.

- Klaster Slavonija

Hrvatska

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, druge TZŽ klastera Slavonija

Rok: siječanj-prosinac 2013.

Međunarodne

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, druge TZŽ klastera Slavonija

Rok: siječanj-prosinac 2013.

Interni marketing

- Edukacija

Sukladno strukturnim promjenama, kao i promjenama u planiranju i izvješćivanju, Turistička zajednica Osječko-baranjske županije provodit će internu edukaciju za djelatnike turističkih zajednica s područja Osječko-baranjske županije, a po potrebi i za subjekte javnog i privatnog sektora.

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, lokalne turističke zajednice

Rok: siječanj-prosinac 2013.

- Koordinacija i nadzor sustava TZ na području županije

Turistička zajednica Osječko-baranjske županije nastavit će s praćenjem djelovanja i izvršavanja ciljeva i zadaća turističkih zajednica gradova i općina putem održavanja sjednica koordinacija i to dva puta godišnje, a po potrebi i više, a zbog moguće kasnije kontrole izvršavanja navedenih zadaća. Svi sastanci koordinacija kao i odluke ili zaključci koji proizađu sa navedenih sjednica biti će pisano dokumentirani.

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, lokalne turističke zajednice

Rok: siječanj-prosinac 2013.

- Nagrade i priznanja (Projekt Volim Hrvatsku i ostalo)

Kao i do sada, Turistička zajednica Osječko-baranjske županije osigurat će nagrade i priznanja za djecu koja sudjeluju u natjecanju za izbor najboljeg dječjeg likovnog i literarnog rada za osnovne škole i dječje vrtiće, te će dodijeliti priznanja u akciji Zeleni cvijet, ali i za potrebe raznih natjecanja kao što su natjecanja u kvaliteti vina i sl.

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, lokalne turističke zajednice, osnovne škole i dječji vrtići

Rok: siječanj-prosinac 2013.

Marketinška infrastruktura

Sukladno mogućnostima, Turistička zajednica Osječko-baranjske županije proizvodit će multimedijalne materijale, formirati vlastitu bazu podataka, surađivati s međunarodnim institucijama i stvarati vlastitu banku fotografija za potrebe pripreme u izdavaštvu.

- Proizvodnja multimedijalnih materijala

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije

Rok: siječanj-prosinac 2013.

- Formiranje baze podataka

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije

Rok: siječanj-prosinac 2013.

- Suradnja s međunarodnim institucijama

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije

Rok: siječanj-prosinac 2013.

- Banka fotografija i priprema u izdavaštvu

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije

Rok: siječanj-prosinac 2013.

Posebni programi

- Poticanje i pomaganje razvoja turizma na područjima koja nisu turistički razvijena

Kako dio općina u Osječko-baranjskoj županiji nema lokalnu turističku zajednicu, ova aktivnost bit će usmjerena najviše prema njima jer značajan broj ima velike potencijale za razvoj turizma kao što su npr. općine Feričanci, Trnava, Drenje i dr. Vrlo je bitno, upravo u ovim općinama, osim financijske, osigurati i edukativnu potporu.

Nositelj: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, Osječko-baranjska županija

Rok: siječanj-prosinac 2013.

7.7. Financijski plan za 2013. godinu

rb	Prihodi po vrstama	Plan 2013	Rebalans 2013	indeks rebalans 2013/plan 2013	Struktura %
1.	Prihodi od boravišne pristojbe	100.000,00	100.000,00	100	4,92
2.	Prihodi od turističke članarine	470.000,00	490.000,00	104,26	24,14
3.	Prihodi iz proračuna općine/grada/ŽUPANIJE/državnog	500.000,00	720.000,00	144	35,47
3.1.	za programske aktivnosti	400.000,00	620.000,00	155	30,55
3.2.	za funkcioniranje turističkog ureda	100.000,00	100.000,00	100	4,92
4.	Prihodi od drugih aktivnosti	250.000,00	600.000,00	240	29,56
5.	Prijenos prihoda prethodne godine (Višak prethodne godine ukoliko je isti ostvaren)	28.834,09	114.176,66	395,98	5,62
6.	Ostali nespomenuti prihodi	11.165,91	5.823,34	52,15	0,29
	SVEUKUPNO PRIHODI	1.360.000,00	2.030.000,00	149,26	100
RB	RASHODI PO VRSTAMA	PLAN 2013	REBALANS 2013	indeks PLAN 2013/PLAN 2012	STRUKTURA %
I.	ADMINISTRATIVNI RASHODI	575.000,00	575.000,00	100	28,84
1.	Rashodi za radnike	450.000,00	450.000,00	100	22,57
2.	Rashodi ureda	120.000,00	120.000,00	100	6,02
2.1.	Materijalni izdaci	15.000,00	15.000,00	100	0,75
2.2.	Nematerijalni izdaci	103.000,00	103.000,00	100	5,17
2.3.	ostali izdaci	2.000,00	2.000,00	100	0,1
3.	Rashodi za rad tijela Turističke zajednice	5.000,00	5.000,00	100	0,25
II.	DIZAJN VRIJEDNOSTI	340.000,00	340.000,00	100	17,05
1.	Potpora događanjima	320.000,00	320.000,00	100	16,05
1.1.	Manifestacije u organizaciji i suorganizaciji TZŽ	280.000,00	280.000,00	100	14,05
1.1.1.	4. Dani vina i turizma	260.000,00	260.000,00	100	13,05
1.1.2.	SALORI	20.000,00	20.000,00	100	1
1.2.	Potpora manifestacijama	40.000,00	40.000,00	100	2
1.2.1.	Đakovački vezovi	10.000,00	10.000,00	100	0,5
1.2.2.	Olimpijada starih sportova, Brođanci	10.000,00	10.000,00	100	0,5
1.2.3.	ostale manifestacije	20.000,00	20.000,00	100	1
2.	Potpora razvoju DMO-a	5.000,00	5.000,00	100	0,25
3.	Potpora razvoju DMK-a	5.000,00	5.000,00	100	0,25
4.	Projekt: Volim Hrvatsku	10.000,00	10.000,00	100	0,5
III.	KOMUNIKACIJA VRIJEDNOSTI	190.000,00	556.667,00	292,98	27,92
1.	Online komunikacije	25.000,00	25.000,00	100	1,25
1.1.	Internet oglašavanje	5.000,00	5.000,00	100	0,25
1.2.	Internet stranice i upravljanje Internet stranicama	20.000,00	20.000,00	100	1
2.	Offline komunikacije	165.000,00	531.667,00	322,22	26,67
2.1.	Oglašavanje u promotivnim kampanjama javnog i privatnog sektora	100.000,00	466.667,00	466,67	23,42
2.1.1.	model II - TZŽ + HTZ	100.000,00	466.667,00	466,67	23,42
2.2.	Opće oglašavanje	10.000,00	10.000,00	100	0,5
2.2.1.	Oglašavanje u tisku	5.000,00	5.000,00	100	0,25

2.2.2.	TV oglašavanje	5.000,00	5.000,00	100	0,25
2.2.3.	Vanjsko oglašavanje	0	0	0	0
2.4.	Brošure i ostali tiskani materijali	15.000,00	15.000,00	100	0,75
2.4.1.	Brošura - Vinsko-turističke ceste OBŽ	5.000,00	5.000,00	100	0,25
2.4.2.	Ostale tematske brošure - suveniri, smještaj i sl.	5.000,00	5.000,00	100	0,25
2.4.3.	Plakati, pozivnice i dr.	5.000,00	5.000,00	100	0,25
2.5.	Suveniri i promo materijali	10.000,00	10.000,00	100	0,5
2.6.	Info table	30.000,00	30.000,00	100	1,5
IV.	DISTRIBUCIJA I PRODAJA VRIJEDNOSTI	140.000,00	140.000,00	100	7,02
1.	Sajmovi (u skladu sa zakonskim propisima i propisanim pravilima za sustav TZ)	20.000,00	20.000,00	100	1
1.1.	Tematski sajam krucera u Europi	18.000,00	18.000,00	100	0,9
1.2.	Ostali sajmovi	2.000,00	2.000,00	100	0,1
2.	Studijska putovanja	100.000,00	100.000,00	100	5,02
2.1.	u suradnji s HTZ	60.000,00	60.000,00	100	3,01
2.1.1.	turistički agenti	10.000,00	10.000,00	100	0,5
2.1.2.	novinari	50.000,00	50.000,00	100	2,51
2.2.	samostalno TZ OBŽ s lokalnim TZ	40.000,00	40.000,00	100	2,01
2.2.1.	turistički agenti	7.000,00	7.000,00	100	0,35
2.2.2.	novinari	33.000,00	33.000,00	100	1,66
3.	Posebne prezentacije	20.000,00	20.000,00	100	1
3.1.	TZZ samostalno	10.000,00	10.000,00	100	0,5
3.1.1.	Zagreb i okolica	5.000,00	5.000,00	100	0,25
3.1.2.	Jadran	5.000,00	5.000,00	100	0,25
3.2.	klaster Slavonija	10.000,00	10.000,00	100	0,5
3.2.1.	Hrvatska	5.000,00	5.000,00	100	0,25
3.2.2.	međunarodne	5.000,00	5.000,00	100	0,25
V.	INTERNI MARKETING	55.000,00	55.000,00	100	2,76
1.	Edukacija (turističke zajednice na području županije, zaposleni, subjekti javnog i privatnog sektora)	15.000,00	15.000,00	100	0,75
2.	Koordinacija i nadzor sustava turističkih zajednica na području županije	5.000,00	5.000,00	100	0,25
3.	Nagrade i priznanja (Projekt Volim Hrvatsku i ostalo)	35.000,00	35.000,00	100	1,76
VI.	MARKETINŠKA INFRASTRUKTURA	17.000,00	17.000,00	100	0,85
1.	Proizvodnja multimedijalnih materijala	5.000,00	5.000,00	100	0,25
2.	Istraživanje tržišta	0	0	0	0
3.	Formiranje baze podataka	5.000,00	5.000,00	100	0,25
4.	Suradnja s međunarodnim institucijama	2.000,00	2.000,00	100	0,1
5.	Banka fotografija i priprema u izdavaštvu	5.000,00	5.000,00	100	0,25
6.	Jedinstveni turistički informacijski sustav (prijava i odjava gostiju, statistika i dr.)	0	0	0	0
VII.	POSEBNI PROGRAMI	10.000,00	310.000,00	3100	15,56
1.	Poticanje i pomaganje razvoja turizma na područjima koja nisu turistički razvijena	10.000,00	10.000,00	100	0,5
2.	EU projekti	0,00	300.000,00	NOVO	15,06
2.1.	Wine tour	0,00	300.000,00	NOVO	15,06

VIII.	OSTALO (planovi razvoja turizma, strateški marketing planovi i ostalo)	0	0	0	0
IX.	POKRIVANJE MANJKA IZ PRETHODNE GODINE (ukoliko je isti ostvaren)	0	0	0	0
	SVEUKUPNO RASHODI	1.327.000,00	1.993.667,00	150,24	100
	PRIJENOS VIŠKA U IDUĆU GODINU - POKRIVANJE MANJKA U IDUĆOJ GODINI (SVEUKUPNI PRIHODI UMANJENI ZA SVEUKUPNE RASHODE)	33.000	36.333	110,1	

Izvor: TZ Osječko-baranjske županije

8. PROVEDENE AKTIVNOSTI TURISTIČKIH ZAJEDNICA OPĆINA, GRADOVA I PODRUČJA U OSJEČKO-BARANJSKOJ ŽUPANIJI U 2012. GODINI

8.1. Turistička zajednica Općine Bilje

U suradnji sa Komunalnim Bilje i djelatnicima javnih radova, uspješno je uljepšan okoliš cvijećem, dobivenim od pokroviteljstva TZ Osječko-baranjske županije. Također, u sklopu akcije "Volim Hrvatsku - Više cvijeća- manje smeća", za Zeleni cvijet Hrvatske, nominiran je okoliš-zaštićeni perivoj, park oko dvorca Eugena Savojskog.

Svakodnevno je rađeno na informiranju i prijavljivanju na brojne javne pozive i natječaje, koji su bili raspisani od strane Ministarstva turizma i Hrvatske turističke zajednice. Posebice javni poziv za turistički nerazvijena područja, kojim se motiviraju turistički djelatnici na razvoj i unapređenje javne i poslovne turističke infrastrukture, te za razvoj novih turističkih proizvoda i unapređenje turističke ponude.

Tijekom razdoblja 2012. godine, ostvareni su nastupi na nekoliko sajamskih priredbi: Međunarodni sajam turizma u Beogradu, gdje je Turistička zajednica Bilje (u daljnjem tekstu: TZ Bilje) izlagala na sajamskom prostoru HKG, Županijske komore Osijek promotivne materijale, a na Sajmu lova, ribolova i seoskog turizma, te na 4. Danima vina i turizma, brojni izlagači ostvarili su svoj nastup kroz izlaganje svojih domaćih proizvoda hrane, pića i rukotvorina. Na Proljećnom sajmu u Osijeku, TZ Bilje sudjelovala je u bilateralnim razgovorima sa predstavnikom TZ Kantona Tuzla.

U siječnju je TZ Bilje bila suorganizator prezentacije (zajedno sa TZ Baranje i TZ Osječko-baranjske županije) klastera poljoprivrednih proizvođača "Slavonska košarica", putem koje su pozvani proizvođači sa područja općine Bilje da se pridruže zajedničkoj promociji svojih proizvoda na morskim destinacijama.

Kroz seminar za turističke vodiče i voditelje poslovnica na Ekonomskom fakultetu u Osijeku, TZ Bilje pozvana je da predstavi turističku ponudu destinacije Općine Bilje budućim turističkim vodičima. U mjesecu ožujku ustrojena je elektronska prijava domaćih i stranih gostiju. Izrađena je nova web stranica, u sklopu koje je promoviran novi logo i vizualni identitet. Nova web stranica TZO Bilje u web prostoru zaživjela je čim su ostvarene tehničke mogućnosti za njeno postavljanje, te je već na svojem početku polučila veliki broj posjeta i otvaranja, samim tim što je njeno postavljanje promovirano i na brojnim medijima, te na web portalima Ministarstva turizma i Hrvatske turističke zajednice. Do sastavljanja ovog izvješća web stranica TZO Bilje pogledana je 44 720 puta, a u jednom danu zabilježeno je 936 posjeta.

Osmišljen je novi sadržaj u aktivnostima, to je edukativno-promotivni projekt, pod nazivom "1.Rural day", zbog potrebe približavanja turističkog proizvoda i načina njegovog poboljšanja turističkim djelatnicima na području Općine Bilje.

Od ostalih tiskanih materijala, objavljen je oglas u Gastro - turističkom vodiču Osječko-baranjske županije kojim je promoviran cjelokupni sadržaj destinacije, te su najavljene manifestacije, sa popisom vremena održavanja i njihovim opisom. Brošuru je tiskala tvrtka "Tekla MB" u nakladi od 10 000 kom., na njemačkom, engleskom, mađarskom i hrvatskom jeziku. Brošura je dijeljena besplatno na sajmovima i benzinskim crpkama diljem Slavonije i Baranje.

Manifestacije TZ Bilje:

- Etno susreti u Bilju
- 17. Hrvatsko natjecanje u kuhanju fiš paprikaša
- Dan dvorca Eugena Savojskog
- Svjetski dan turizma, 27. rujan 2012. god. obilježen kroz televizijski prilog Nove TV
- Ribarski dani u Kopačevu
- Festival paprike u Lugu
- Ljetna razglednica.

Kroz ostvarene novčane potpore Hrvatske turističke zajednice, u iznosu od 44.500,00 kn, sufinancirana su 4 projekta:

- Izrada novih web stranica TZO Bilje,
- Izrada i dopuna turističke smeđe signalizacije na području TZO Bilje,
- Održavanje seminara "Specifična praktična komunikacijska i prodajna znanja i vještine za podizanje turističke i ugostiteljske usluge",
- Postavljanje klupa i kanti za smeće u kompleksu dvorca Eugena Savojskog.

U periodu 2011/2012., otvoreno je 3 nova privatna smještajna kapaciteta (18 ležaja) i jedno kamp odmorište.

8.2. Turistička zajednica Grada Đakova

Turistička zajednica Grada Đakova (u nastavku teksta: TZ Đakovo) kontinuirano radi na unapređivanju turističkog proizvoda Đakova kao destinacije, očuvanjem i stvaranjem prepoznatljivog i privlačnog turističkog okruženja i osiguranjem vrijednosti prema kojima je grad Đakovo prepoznatljiv. Aktivnosti Turističke zajednice grada Đakova u sustavu Hrvatske turističke zajednice daju svoj doprinos u orijentaciji na podizanju kvalitete turizma. Ustrajno i kontinuirano se podržavaju i iniciraju gostoljubivi i prijateljski stavovi prema turistima, kao i podizanje svijesti građana i gradskih dužnosnika o Đakovu kao turističkoj destinaciji. Planovima sustava HTZ-a te raznih ministarstava predviđene su neke akcije sufinanciranja projekata i manifestacija na području kontinentalne Hrvatske, koje su i iskoristili.

Odnosi s javnošću

- Dani vina i turizma Osječko-baranjske županije
- Predstavljanje grada Đakova na televiziji Vaš Kanal - Novo Mesto (Slovenija)
- Studijsko putovanje:
 1. Studijsko putovanje - novinari iz Italije - redakcija "Meridiani" - Elena Del Savio i Cesare Colombo
 2. Studijsko putovanje - putopisna emisija "Grannies on Safari" - Regina Stewart Fraser, Patricia Anita Johnson.
 3. HRT - Emisija "Boje turizma"
 4. Studijsko putovanje - novinar Herman Cole, Belgija.

Sufinanciranja i potpore

- Sufinanciranje manifestacije Đakovački vezovi od strane Hrvatske turističke zajednice
- Udruženo oglašavanje za Đakovačke vezove između TZ Đakovo i HTZ-a
- Potpore za Turističke zajednice na turistički nerazvijenim područjima (Izrada štandova i Izrada mobilne aplikacije)
- Ministarstvo turizma - potpora za Mobilnu aplikaciju i Tradicijsko-obrtnički sajam "Đakovo Expo - Zlatne ruke".

Manifestacije

- Đakovački bušari
- Uskršnji gastro fest
- Đakovački vezovi
- Smotra povijesnih i građanskih plesova i starogradskih pjesama Hrvatske
- 4. Tradicijsko-obrtnički sajam "Đakovo Expo - Zlatne ruke".

• Đakovački vezovi

Kao najstarija manifestacija tradicijske kulture, sufinancirana od strane Hrvatske turističke zajednice kao manifestacija kulturnog turizma, uvrštena je i u Statut Grada Đakova kao projekt od interesa za Grad Đakovo. Zajednički ju organiziraju Grad Đakovo i Turistička zajednica Grada Đakova. Turistička zajednica Grada Đakova promovira na svim razinama, u zemlji i svijetu, ovu manifestaciju, ali i grad kao destinaciju kulturnog turizma. Rezultati se vide iz godine u godinu u organiziranim dolascima sve većega broja domaćih i stranih turista. Tih dana u Đakovu boravi veći broj televizijskih i drugih novinskih ekipa.

Priprema pojedinih programa trajala je veći dio godine, a financijski, operativni i administrativni poslovi traju cijelu godinu. Napon aktivnosti je od ožujka do listopada, kada se administrativno završavaju jedni, a počinju pripreme za slijedeće Vezove. Do tada obično stignu svi računi za izvršenje pojedinih aktivnosti, pa se tada već mogu sumirati rezultati. 46. Đakovački vezovi održali su se u periodu od 09. lipnja - 08. srpnja 2012. godine.

• Đakovački bušari

Đakovački bušari su najveći karneval istočne Hrvatske. To je tradicijska manifestacija karnevalskog tipa koja spada u sferu kulturno-zabavnih manifestacija. Organizira se u suradnji s gradom Đakovom. Uz nazočnost velikog broja građana na ulicama grada, ova pokladna manifestacija svrstava se u najveće u ovom dijelu Hrvatske, a okupi veliki broj sudionika iz cijele Hrvatske ali i inozemstva. Sudionici ove pokladne manifestacije su razni KUD-ovi, karnevalske udruge iz Hrvatske i inozemstva.

Manifestacija je namijenjena građanima grada Đakova, Slavonije i Baranje i inozemnim gostima. Najčešći posjetitelji ove manifestacije su posjetitelji iz Slavonije i Baranje. U pokladnoj povorci 2012. godine sudjelovalo je 30 skupina, ukupno oko 1500 sudionika iz cijele Hrvatske i inozemstva, a na ulicama kojima prolazi velika povorka okupilo se oko 2000 gledatelja. Ove godine broj grupa i gledatelja je znatno smanjen zbog snježnih vremenskih neprilika, zbog kojih su mnoge grupe otkazale dolazak.

Poticanje i sudjelovanje u uređenju grada Đakova

Osim što TZ potiče i sudjeluje u uređenju grada putem zajedničkog programa grada i TZ-a kojim se utvrđuje način korištenja sredstava boravišne pristojbe u svrhu poboljšanja uvjeta boravka turista, Turistička zajednica grada Đakova sudjeluje u svim aktivnostima uređenja i obnove grada Đakova ovisno o financijskim sredstvima.

TZ Đakovo se aktivno uključila u obnovu i revitalizaciju Strossmayerova perivoja u 2011.(obnova ograde) te u hortikulturno uređenje grada Đakova. Na žalost, u 2012. nije odobrena niti jedna potpora koja je potrebna za realizaciju aktivnosti obnove i revitalizacije Strossmayerova perivoja. TZ Osječko-baranjske županije putem potpore osigurava jedan dio hortikulturnog uređenje grada Đakova.

Projekt Volim Hrvatsku

Cilj ovog projekta je poticanje aktivnosti i sudjelovanje u programima zaštite okoliša, djelovanje na unapređenju elemenata turističkog proizvoda te podizanje razine gostoljubivosti i stvaranje klime dobrodošlice.

Osnovni ciljevi koji se postižu u okviru ove akcije su slijedeći:

- potaknuti svijest građana i samog Grada Đakova o važnosti uređenja ulaza u grad Đakovo,
- obnova i revitalizacija Strossmayerova perivoja
- riješiti problem plakiranja na mjestima na kojima to nije dozvoljeno, poglavito u zaštićenom spomeniku parkovne kulture Strossmayerovom perivoju, samom centru grada, Malom parku...
- suradnja s osnovnim i srednjim školama i poticanje ekološke edukacije
- unaprijediti ugostiteljske i smještajne objekte u vidu konkurentnosti na tržištu,
- unaprijediti vizualni dojam zatvorene šetnice (Korza) u vidu jednobojnih suncobrana i tendi
- unaprijediti i poboljšati prvi kontakt gosta s gradom - ulazi u grad
- podizanje ekološke svijesti građana.

U 2012. godini TZ Đakovo nije imala financijskih sredstava za realizaciju ovih aktivnosti.

Akcija " Dobrodošli ! "

Ova akcija se odnosi na uređenje ulaza u grad Đakovo: hortikulturno uređenje, izrada tabli dobrodošlice...Turistička zajednica grada Đakova u suradnji s Gradom Đakovom izradila bi idejno rješenje izgleda tabli dobrodošlice te hortikulturno uređenje. Cilj ove akcije je unaprijediti prvi kontakt grada s gostom. Ova akcija se odnosi na uređenje ulaza u sam Grad (bez prigradskih naselja).

Obnova i revitalizacija Strossmayerova perivoja

S obnovom i revitalizacijom Strossmayerovog perivoja se započelo 2003. godine izradom Studije perivoja Josipa Juraja Strossmayera u Đakovu (Povijesna studija, Studija Inventarizacije i Studija obnove). Autor studije za Grad Đakovo je Alka Turalija, dipl.ing. krajobrazne arhitekture. Program se realizira tijekom cijele godine ovisno o financijskim mogućnostima nositelja i uloznim sredstvima drugih subjekata. Obnova i revitalizacija je detaljno opisana u Studiji kao i željeni ciljevi. Nositelj aktivnosti je grad Đakovo a TZ Đakovo je subjekt koji sudjeluje u aktivnosti. U 2011.godini TZ je sudjelovala u obnovi ograde pomoću potpore HTZ-a, u 2012. godini plan TZ-a je bila kupnja popločnjaka, no potpora nije odobrena.

Biciklijada

Kod sportskih manifestacija TZ Đakovo je suorganizator Biciklijade, sportske manifestacije koju TZ Đakovo koordinira i podupire s ciljem unapređenja ponude destinacije. Biciklijada u mjesecu svibnju svake godine privuče sve veći broj sudionika. Ruta kojom se odvija Biciklijada je od prostora poduzeća Mlaco (koji je organizator manifestacije) do jezera Jošava. Tokom cijele rute sudionici su osigurani policijskom pratnjom i tamburašima koji su zaduženi za dobro raspoloženje. U ovoj manifestaciji sudjeluju djeca ali i odrasli, te je upravo namijenjena njima.

Đakovačka tvrtka Mlaco u nedjelju, 20. svibnja 2012. je organizirala osmu po redu Biciklijadu. Start je, kao svake godine bio, u Šenoinoj ulici ispred Mlaca u 10 sati. Na Biciklijadu je organizator pozvao Đakovčan(k)e svih generacija. Svaki sudionik je dobio na poklon majicu, te bočicu bezalkoholnog pića i bon za konzumaciju hrane. Tradicionalno, cilj je jezero Jošava, gdje je planirano druženje uz okrijepu, tamburaše i različite nagradne igre. Broj sudionika je bio 1 047.

Gastrofest

U vrijeme održavanja Đakovačkih bušara organiziran je pokladni Gastrofest sa izložbom kobasice i slanine. Ovaj gastrofest ima humanitarni karakter, proizvodi se prodaju po promotivnim cijenama. U vrijeme održavanja Đakovačkih vezova održao se Ljetni gastrofest koji obuhvaća nekoliko dana kroz koje se promovira gastro i eno ponuda ovoga kraja. Ljetni, uskršnji i pokladni Gastrofest priređuju ocjenjivanja izloženih proizvoda, kao i degustacije za građanstvo.

Organizator je TZ grada Đakova zajedno sa Udrugom kulinara "Gastronomski kulin". Sudionici Gastrofesta su članovi gore navedene udruge koja obuhvaća svih 5 slavonskih županija. Zimski gastrofest koji se održava u vrijeme Đakovačkih bušara je otkazan zbog vremenskih neprilika. Uskršnji gastrofest je održan djelomično (dodjela pehara i medalja) zbog vremenskih neprilika. Ljetni gastrofest se održao u vrijeme Đakovačkih vezova i kroz pet dana je prezentirana eno-gastronomska ponuda ovoga kraja. Pokrovitelj ovog gastrofesta je Ministarstvo poljoprivrede.

Manifestacija je namijenjena svim posjetiteljima Đakovačkih bušara i Đakovačkih vezova ali i svim posjetiteljima grada Đakova van navedenih manifestacija, na taj način se obogaćuje turistički proizvod. Broj prijavljenih sudionika za zimski gastrofest je bio 23, za Uskršnji gastrofest 49 sudionika a za ljetni gastrofest 141 sudionika.

Đakovo Expo "Zlatne ruke"

Četvrti tradicijsko-obrtnički sajam "Đakovo Expo - Zlatne ruke" organizirala je Turistička zajednica grada Đakova pod pokroviteljstvom Grada Đakova, Turističke zajednice Osječko-baranjske županije, Hrvatske obrtničke komore - Obrtničke komore Osječko-baranjske županije i Ministarstva turizma. Suorganizator je Udruženje obrtnika Đakovo.

"Đakovo expo -Zlatne ruke" je jesenska manifestacija u Đakovu, srcu Slavonije, s velikim brojem posjetitelja, zadovoljnim izlagačima, izložbenog, edukativnog, natjecateljskog i prodajnog karaktera. Đakovo je postalo tradicionalno mjesto okupljanja tradicijskih obrta. Na sajmu su sudjelovali tradicijski obrti iz nekoliko županija slavonske regije. Kao gost na sajmu se predstavila Turistička zajednica Grada Otočca i Udruga Gačanka.

Značaj sajma Đakovo Expo "Zlatne ruke" je u tome da se na najbolji mogući način predstavi ono što je u srcu same Slavonije i njezinog stanovništva - tradicijski obrti (kovač, kazandžija, proizvodi od pruća, bačvar, postolar...), bogatstvo kulturne baštine i ručnog rada. Cilj sajma "Đakovo expo -Zlatne ruke" je okupiti na jednom mjestu tradicijske obrte te sudionike koji se bave ručnim radom (zlatovez, heklanje, necanje, proizvodi od komušine, izrada nožnji...) te na taj način donijeti krajnju korist i samim sudionicima i posjetiteljima. Posjetitelji i sudionici sajma će se putem raznih seminara, prezentacija i radionica (npr. radionica lončarstva, lepoglavske čipke) animirati te na jedan interaktivan način upoznati s kulturom i tradicijom ovog kraja.

Prvog dana sajma se održao okrugli stol na temu "*Tradicijskih obrta*" - EU fondovi - primjer provedbe i implementacije - Centar za tradicijske obrte, Otočac. Za vrijeme sajma održalo se i natjecanje najljepše osmišljenog izložbenog prostora. "Đakovo Expo - Zlatne ruke" je jedinstveno mjesto predstavljanja, međusobnog upoznavanja i razmjene iskustava proizvođača i potrošača.

Božićni sajam

Prvi Božićni sajam u Đakovu se održao od 14.-22. prosinca 2012. godine na Korzu u Đakovu. Sudjelovalo je 15 izlagača iz Đakova a koristili su se novi štandovi TZ grada Đakova koji su se napravili uz sufinanciranje HTZ-a putem natječaja. Cilj ovog sajma je bio upotpuniti blagdanski duh u gradu svim građanima Đakova i turistima, koji su mogli uživati u proizvodima đakovačkih OPG-ova, obrta i ostalih. Također, cilj je bio i povećanje financijskog prometa kod izlagača. Od 14.-22. prosinca, cjelokupnu ponudu izlagača su upotpunile pjevačke skupine i zborovi s područja grada Đakova koje su izvodile najljepše Božićne pjesme.

Novi proizvodi

- Mobilna aplikacija - Đakovo - Heart of Slavonia

U novije vrijeme mobilne aplikacije, i digitalni marketing općenito, preuzimaju primat među ostalim oblicima oglašavanja, prvenstveno zbog njihove funkcionalnosti te isplativosti. Rezultati mnogih istraživanja, primjerice tvrtke "Destination Analysts" potvrđuju rastući značaj mobilnog interneta i mobilnih aplikacija u pretraživanju i analiziranju podataka o destinaciji prilikom odabira istih. U tome kontekstu, mnoge etablirane svjetske destinacije, kao i one manje poznate koje se žele kvalitetnije brandirati na tržištu te izgraditi prepoznatljiv proizvod, odabiru mobilne aplikacije da bi na što suvremeniji i praktičniji način predstavili ponudu svoje destinacije ciljanim tržištima.

Aplikacija "TZ App" je napravljena sa svrhom kvalitetnijeg predstavljanja turističke ponude gradova i općina, te prilagođena za korištenje na svim smartphone platformama, odnosno za iPhone iOS i android OS smartphone "pametne mobitele" (budući da ih danas koristi većina populacije koja se uključuje u turističke tijekove, te ih koristi kao relevantan izvor informacija). Svrha aplikacije je ta da turistima pruži pouzdane informacije, nužne prije njihovog putovanja, te za vrijeme boravka u destinaciji. Aplikacija je geolokalizacijskog karaktera, odnosno služi kao vodič kroz grad na dlanu.

- Internet stranice i upravljanje Internet stranicama

Službena Internet stranica Turističke zajednice grada Đakova namijenjena je različitim vrstama posjetitelja i korisnika, od kojih svaka traži svoju specifičnu vrstu i količinu informacija. Potencijalni putnici putem web stranice dobivaju informacije o manifestacijama, znamenitostima, atrakcijama, povijesti i aktualnostima uz poveznice na sve daljnje informacije i sadržaje.

Ažuriranje web stranice se radi konzistentno tokom cijele godine od strane turističkog djelatnika prema svim zanimljivim događanjima i promjenama u gradu Đakovu, Hrvatskoj i šire. Usavršavanje stranice i otklanjanje mogućih grešaka je područje web studija Memoria koji je izradio stranicu. U 2010. godini izrađen je profil TZ Đakovo na popularnoj društvenoj mreži Facebook i do sada ima 5.000 korisnika. Također izrađena je i stranica Visit Djakovo koji ima do kraja 2012. 639 "lajkova" odnosno članova. Izrađen je i profil na popularnoj društvenoj stranici Twitter i Google+. Prisutni smo na svim bitnim društvenim mrežama.

- Oglašavanje u promotivnim kampanjama javnog i privatnog sektora (Model II)

TZ Đakovo je u 2012. godini provela promotivnu kampanju sustava turističkih zajednica i strukovnih udruga u turizmu u kojima HTZ oglašava hrvatski turizam (Model II). Oglašavanje koje se provelo obuhvaća: oglašavanje putem plakatiranja, oglašavanje u tiskovnim medijima, oglašavanje na radiju i oglašavanje na televiziji. Sve navedeno oglašavanje se provelo za manifestaciju Đakovački vezovi.

- Opće oglašavanje (Oglašavanje u tisku, TV oglašavanje...)

Opće oglašavanje se u 2012. vršilo putem city light-ova na području grada Đakova i u tisku za Tradicijsko-obrtnički sajam "Đakovo Expo - Zlatne ruke" (objava programa i reportaža). Na city light-ovima se nalaze planovi grada kao i plakati kojima se promovira Đakovo kao "Srce Slavonije". O gradu Đakovu, manifestacijama, događanjima, kulturnim, povijesnim i prirodnim vrednotama, sve se može naći i u publikacijama HTZ-a, Ministarstva turizma i Ministarstva kulture. Tokom cijele godine TZ grada Đakova ažurira svoje podatke prema navedenim institucijama.

8.3. Turistička zajednica Općine Erdut

Manifestacije

- Proljetni sajam u Osijeku

Nositelj turistička zajednica Općine Erdut (u daljnjem tekstu: Turistička zajednica), prezentacija i prodaja proizvodno turističke ponude subjekata sa područja općine Erdut.

Sudionici: TZ. PORC, Srednja škola Dalj (proizvodi od jagoda), OPG-Mihaljević (proizvodi od jabuke), OPG-Đurkov (turistička ponuda), OPG-Bede (suvenirni), udruga vinara općine Erdut (vina), Udruge žena: VITA, DORA, GORD (etno baština).

Vrijeme održavanja: 02.-04.03.2012.

- SALORI - Osijek

Sajam lova ribolova i seoskog turizma izlaganje Turističke zajednice i OPG-Đurkov OPG-BEDE, OPG- Sušac (proizvodi od lavande), Vinarija Antunović. Prezentacija proizvodno turističke ponude.

Vrijeme održavanja: 27.-29.04.2012.

-Moto susreti u Općini Erdut

Turistička zajednica na prijedlog moto kluba "Desperados" organizirala je moto susrete općine u mjestu Aljmaš, prisutno oko dvjesto bajkera iz Hrvatske i susjednih nam zemalja. Cilj što kvalitetnije i opsežnije predstaviti i ponuditi turističke potencijale i resurse u našoj sredini. U mjestu Aljmaš organizirani su jednodnevni boravak bajkera, Misa u svetištu Gospe od utočišta, ručak, prezentacija ponude od strane OPG-a, obilazak mjesta u općini Erdut.

Vrijeme održavanja: 20.04.2012.

- Hvar - Vrbovska

Turistička zajednica u suradnji sa turističkom zajednicom Vrbovska i udrugom žena iz Vrbovske ostvarila je gostovanje te prezentaciju proizvodno turističke i gospodarske suradnje s poslovnim subjektima Vrbovske. Naime u sklopu smotre folklora grada Vrbovske dobili smo mogućnost da prezentiramo svoju ponudu na samoj rivi gdje pristaju brodovi sa turistima u obilasku grada Vrbovske.

Sudionici prezentacije: SKUD Branko Radičević Dalj, Srednja škola Dalj, OPG-Bede, Vinarija Antunović, GORD Dalj, DORA Aljmaš, ukupno 50 sudionika.

Boravak: 08.06.-10.06.2012.

- Regata "MIRA" Dunavom

Regata koja polazi iz Batine i završava u Iloku, broj sudionika regate 80, Turistička Zajednica osigurala prihvata i boravak u mjestima Aljmaš, Erdut, Dalj. U Aljmašu ručak, Erdut doručak, Dalj večera, te u svim mjestima prezentacija turističke ponude općine Erdut. Organizirani sportsko zabavni sadržaji.

Vrijeme održavanja : sedmi mjesec
- Međunarodna kajakaška regata TID

Turistička zajednica na prijedlog kajakaškog saveza Hrvatske i Ministarstva Turizma zajedno sa gradom Vukovarom uključila se u prihvati TID regate koja ide rijekom Dunav polazi iz Regenzburga do Crnog mora. Broj sudionika regate 150 u Hrvatskoj. Regata nudi mogućnosti kvalitetne promidžbe destinacije jer prolazi kroz mnoge evropske zemlje i na njoj sudjeluju kajakaši iz cijeloga svijeta. Doček regate organiziran je u Aljmašu na nogometnom igralištu pored Dunava. Na samom sidrenju regate organizirana je carinska služba, granična kontrola regataša. U večernjim satima organizirana je večera za sudionike i goste (veliki šator). Regata je noćila u Aljmašu a sutradan u jutro krenula prema Vukovaru.
Vrijeme održavanja: 26.07.2012.

- Istra - Vodnjan

Turistička zajednica u suradnji sa SKUD J. Jovanović Zmaj iz Bijela Brda i sa Srpskom zajednicom iz Vodnjana organizirala je na poziv domaćina prezentaciju gastro, etno, kulturne i turističke ponude Općine Erdut. Sudjelovanje 50 osoba u dva dana boravka.
Vrijeme: 16.06.-18.06.2012.

- Velika Gospa Aljmaš

Turistička zajednica već dulji niz godina organizira prihvati hodočasnika za blagdan Velike Gospe u Aljmašu 14.i 15.08.2012. Na dane blagdana svetište posjeti više od 70.000,00 gostiju, za što kvalitetniji prihvat osigurali smo 15 hektara oranica za parkiralište, 10 kom sanitarnih čvorova, pitku vodu, parkiralište za autobuse, uredili prilazne staze i alternativne pravce hodanja ka mjestu, dežurstvo dva medicinska tima H.P. i jedan tim volontera crvenog križa, dežurstvo 25 vatrogasaca DVD-Dalj na prilazima i parkiralištima i u samom mjestu Aljmašu.

Zajedno sa lokalnom samoupravom, policijom, komunalnim poduzećem "Čvorkovac", Novi Agrar d.o.o., stvorili smo infrastrukturne uvjete za što ugodniji boravak u dane blagdana posjetitelja. Tvrtka Novi Agrar priredila je sve površine koje su predviđene za parkiranje, a Čvorkovac uredio sve prilazne putove i alternativne staze (biciklističku, planinarski put), postavi više mjesta za pitku vodu, uredio mjesto prije i poslije blagdana.
Vrijeme: 14. - 15.08.2012.

- Fišijada Općine Erdut

Turistička zajednica organizirala je prvenstvo Općine Erdutu kuhanju fiš-paprikaša ove godine u Erdutu, sudjelovalo je 16 natjecatelja, iz svakog mjesta po tri i predstavnik Srednje škole Dalj. Natjecanje se odvija po propozicijama prvenstva Hrvatske. Natjecanje je održano u društvenom domu Erdut uz nazočnost 150 gostiju, organizirana je i podjela i uručenje nagrada te zabavni program.

Prvenstvu općine u kuhanju fiš-paprikaša prethodi fišijade koje organizira svako mjesto Općine Erdut i prva tri plasirana stječu pravo natjecanja na općinskoj fišijadi koja se svake godine održava u drugom mjestu Općine, pa tako kroz te fišijade prođe više od sto kuhara, preko tisuću gostiju i utroši se oko 600 kg ribe.
Vrijeme održavanja: 11.11.2012.

- Osječki jesenski sajam

Turistička zajednica osigurala je izložbeno prodajni prostor u sklopu sajma na Pampasu. Sudionici: Vinarija Antunović, PORC, Srednja škola Dalj, OPG-Mihaljević, OPG-Đurkov, OPG-Bede. Predstavljanje i prodaja proizvodno turističkih proizvoda općine Erdut.
Vrijeme održavanja: 04.-07.10.2012.

- Sajam Agro-zemlja Bizovac

Turistička zajednica već dulji niz godina sudjeluje na sajmu Agro-zemlja u Bizovcu. Uspješno prezentirajući ponudu proizvodno prirodnih dobara naših proizvođača i uspješno prezentirajući turističku ponudu Općine Erdut.

Sudionici izlagači: Srednja škola Dalj, Daljsko tijesto, Pčelari (med), OPG-Loboda OPG-Mihaljević, OPG-Bede, PORC općine Erdut.

Vrijeme održavanja: 12.-14.10.2012.

- Međunarodni susreti izviđača FIPO u Općini Erdut

Međunarodni susreti izviđača FIPO organizirani su jedan dan posjeti Općini Erdut te je 300 izviđača posjetilo je općinu Erdut (šest autobusa) sa njihovim domaćinom izviđačkim klubom "Javor" iz Osijeka. Priređen je doček u Aljmašu, obilazak svetišta, novo izgrađene luke na Dunavu, obilazak štandova gdje im je upričena ponuda i prodaja eko-etno proizvoda od strane udruga žena iz Aljmaša DORA i Jaspričanka, OPG-Bede. Nakon posjeta Aljmašu povelu smo ih u obilazak Erduta (kule, dvorca, vinarije). Nakon Erduta obišli smo Kuću Milutina Milankovića u Dalju, gdje su se upoznali sa radom i djelom ovoga znanstvenika. Nakon toga organiziran je ručak u Društvenom domu u Dalju U zabavnom programu sudjelovalo je HKUD Branko Herceg iz Erduta.

Vrijeme održavanja: 02.12.2012.

- Smotra folkloru u Vukojevcima

Turistička zajednica sa HKUD Branko Herceg iz Erduta na poziv domaćina gostovala je na smotri folkloru i odabiru najljepše nošnje Slavonije. Domaćin nam je osigurao štand gdje smo promovirali i ponudili našu turističku ponudu i proizvode naši udruga i domaćinstava. Sudjelovalo 42 osobe.

Vrijeme održavanja: 15.12.2012.

Potporna manifestacijama (suorganizacija sa drugim udrugama)

- Žive jaslice Aljmaš

Turistička zajednica kao partner KUD-Aljmaš organizirala je manifestaciju "Žive jaslice" u Aljmašu. Na samoj manifestaciji sudjelovalo je oko 100 volontera koji su upričili prikazanje Betlehema prije dvije tisuće godina. Postavljeno je pet kućica koje predstavljaju Batlehem i Jaslice u kojima je prikazano rođenje isusa, dolazak kraljeva na konjima, i pastira sa svih strana. Postavljen je veliki šator u kojem je organizirana ponuda jela i piće, igraonica za djecu, prodaja eko-etno proizvoda, prezentacija vina i dr. Manifestacija je organizirana na malonogometnom igralištu, sudjelovale su sve udruge iz Aljmaša, KUD-Š.Petefi iz Dalj Planine.

Vrijeme održavanja: 06.01.2012.

- Sajam cvijeća i seoskog turizma Dalj planina

Turistička zajednica sa partnerima KUD Šandor Petefi, Mjesnim odborom, mađarskom nacionalnom manjinom Dalj Planine, organizira Sajam Cvijeća. Sajam posjeti preko četiri tisuće posjetitelja uz 70 izlagača iz pet županija, te izlagače iz Srbije i Mađarske. Sajam traje dva dana uz bogatu proizvodnu zabavnu gasto-etno ponudu. U organizaciju Sajma uključene su udruge sa područja Općine Erdut i komunalno poduzeće Čvorkovac. Kroz kulturno umjetnički program prođe oko dvadeset društava iz Hrvatske i inozemstva. Naglasak sajma je na cvijeće gdje se upriči natjecanja u aranžiranju cvijeća, radionice na temu poljoprivredne proizvodnje i sl.

Vrijeme održavanja: 05.-06.05.2012.

- Dani trešanja u Erdutu

Manifestacija koju organizira HKUD Branko Herceg iz Erduta sa Turističkom zajednicom i drugima. Tema manifestacije su trešnje i proizvodi od istih, te jw 40 izlagača posjetilo oko dvije tisuće posjetitelja, manifestacija traje jedan dan. U organizaciju je uključeno preko pedeset volontera. U sklopu manifestacije održano je ocjenjivanje voćnih rakija sa područja općine Erdut. Smotra folkloru učešće 12 KUD-a.

Vrijeme održavanja: 10.06.2012.

- Aljmaška ribarska noć

Manifestacija koja se provodi prvi puta u organizaciji Sportsko ribolovnog kluba "Dunav" Aljmaš i Turističke zajednice. Projekt ima za cilj povezati plavu i zelenu turističku ponudu, naime SRK Dunav Aljmaš sa svojim prijateljima iz Splita promovira specijalitete od riječne i morske ribe na tradicionalni način, radi očuvanja tradicije i korištenje iste kroz gastro turističku ponudu. Manifestaciju je posjetilo više od 2.000 posjetitelja 10 izlagača sa područja naše Županije i izlagači iz Dalmacije. Cilj manifestacije povećanje broja gostiju i noćenja u Aljmašu te proširenju turističke ponude. Manifestacija traje jedan dan u rad uključeno pedeset volontera.

Vrijeme održavanja: 23.06.2012.

- Sajam starih običaja i zanata, gužvarijada Dalj

Sajam koji organizira Turistička zajednica sa SKUD Branko Radičević iz Dalja, Mjesnim odborom Dalj i dr. udrugama Dalja. U dva dana izlaže 65 izlagača iz okolnih županija, Srbije, Bosne i Hercegovine, te sajam posjeti oko 3000 posjetitelja. Mjesto održavanja društveni dom u Dalju, u organizaciju Sajma uključeno oko 60 volontera, Čvorkovac, Općina Erdut, PORC, Lovačko društvo "PATKA" Dalj, SRD "Smud" Dalj i drugi.

U sklopu sajam drugi dan održava se GUŽVARIJADA natjecanje u spravljanju originalne slavonske gužvare. Organizator SKUD Branko Radičević iz Dalja sa Turističkom zajednicom. U sklopu Gužvarijade održana smotra folkloru i narodnog blaga sudjelovalo 18 KUD-a iz Hrvatske, Srbije, Bosne i Hercegovine. Manifestacija koja njeguje očuvanje kulturne baštine ovoga kraja te popularizaciju malih zanata kao alternativu opstojnosti mladih ljudi na ovim prostorima, kroz poljoprivrednu proizvodnju i turističku djelatnost.

Vrije održavanja: 06.-07.10.2012.

- Fišijada u Erdutu

U organizaciji Mjesnog odbora Erdut, Turističke zajednice, i SRD "KEČIGA" Erdut mjesto održavanja društveni dom u Erdutu učešće 14 natjecatelja. Organiziran zabavni program uz degustaciju domaćih vina i rakija te ribljih specijaliteta.

Vrijeme održavanja: 13.10.2012.

- Fišijada u Bijelom Brdu

U organizaciji Mjesnog Odbora Bijelo Brdo, Turističke zajednice, Ekološke udruge "Stara Drava" Bijelo Brdo organizirana je fišijada uz učešće 22 natjecatelja, te je organiziran kulturno zabavni program uz degustaciju, domaćih vina i rakija, te ribljih specijaliteta.

Vrijeme održavanja: 27.10.2012.

Komunikacija vrijednosti

- Online komunikacija

Mobilna Aplikacija

Sagledavajući potrebu što bolje i kvalitetnije promidžbe naše destinacije proveli smo projekt Mobilne Aplikacije s kojom je obuhvaćena sva turistička ponuda destinacije na mobilnom aparatu. Projekt je provela firma Poslovanje 2 d.o.o. iz Vukovara.

- Offline komunikacije

Opće oglašavanje u tisku te TV i radio emisijama koristili smo za promidžbu manifestacija koje smo organizirali u Općini Erdut. (Glas slavonsije, Slavonski radio, Osječka televizija).

Vrijeme: tijekom godine.

- Brošure i promo tiskani materijali koristili smo za promidžbu Sajmova i manifestacija koje smo organizirali u našoj Općini. (plakati, leci, baneri, brošure, i dr.)

8.4. Turistička zajednica Grada Belišća

Akcije

- Volim Belišće, ali čisto - 21.4. 2012.

Tradicionalna je akcija "Volim Belišće, ali čisto" u kojoj je sudjelovao veliki broj predstavnika udruga s područja grada Belišća. Tijekom akcije očišćeno je nekoliko većih divljih odlagališta otpada na području Belišća (J.Kozarca, B.Jelačića, M.Gupca), a uz pomoć Lovачkog društva "Vepar" Belišće i radnih strojeve tvrtke Kombel d.o.o. očišćena je na rubnom dijelu prigradskog naselja Bocanjevci velika divlja deponija otpada. Također su tijekom akcije očišćena dječja igrališta, prostor ispred Doma umirovljenika kao i užu centar grada Belišća.

Na samoj akciji je sudjelovalo oko 500 osoba koje su doprinijele tome da naš grad bude prikladno uređen i spreman za nadolazeću proslavu Dana grada 1. svibnja i blagdana Sv. Josipa Radnika. Ovom akcijom uključili smo se i mi u ovogodišnju svjetsku akciju World Cleanup 2012. - Lets do it! koju je podržao i predsjednik RH Ivo Josipović.

Organizator je obilazio sve navedene punktove i koordinirao rad volontera, kojima su podijeljena osvježavajuća pića i sendviči kako bi se nakon napornog rada mogli okrijepiti. Akcija je završila oko 13 sati kada su se svi sudionici vratili ispred Ljetne pozornice, gdje su im dodijeljene zahvalnice za sudjelovanje. Glavni cilj akcije je ispunjen, a to je podizanje svijesti građana Hrvatske, pa tako i Belišća, o njihovoj ulozi u stvaranju i načinu odlaganja otpada. Možemo biti ponosni što smo ovom akcijom osigurali svima nama čišću budućnost.

Tradicionalne manifestacije u organizaciji i suorganizaciji TZ-a

Prema usvojenom Programu i planu rada, Turistička zajednica provodila je sljedeće aktivnosti:

- Dječji maskenbal - 18. 2. 2012.

Već tradicionalno Turistička zajednica grada Belišća daje potporu u organizaciji Dječjeg maskenbala, koji je održan u organizaciji Društva "Naša djeca", osiguravajući nagrade za najbolje maske, a gradonačelnik predaje ključeve Grada.

- Gnijezdo s tisuću pisanica - 7. 4. 2012.

U povodu blagdana Uskrsa, ispred Ljetne pozornice, održano je tradicionalno 7. "Gnijezdo s tisuću pisanica" gdje su veliku potporu u organizaciji dali djelatnici i volonteri Programa „Pomoć u kući starijim osobama“. Sudjelovalo je 19 izlagača koji su na štandovima promovirali i prodavali svoje proizvode, rukotvorine, slastice i sl., vezane uglavnom za obilježavanje Uskrasnih blagdana i proljeća.

U organizaciji članova Udruge za uzgoj malih životinja održana je izložba malih životinja, na kojoj su podijeljeni živi zečiči. Otkrivanje gnijezda, na radost najmlađih, uveličali su članovi Moto kluba "2 grada" i gradonačelnik, koji su, odjeveni u zečeve, djeci dijelili slatkiše. Troje sretnika koji su uspjeli pronaći označena jaja između tisuću ostalih, prigodno su nagrađeni, a nagrađen je i najuređeniji štand.

- Dan grada Belišća - 30-4. i 1.5. 2012.

Dan grada Belišća obilježena je u centru grada, nakon održane svečane sjednice za sve uzvanike i građane, uz grah iz 600 litarskog "kotlića" i nastup tamburaškog sastava Kočije iz Narda. Na sam Dan grada - 1. svibnja organiziran je koncert Cocktail banda.

- Streetball - 9.6. 2012.

Nakon gotovo šest godina stanke održano je natjecanje u uličnoj košarci, tradicionalni Streetball. Organizatori ovogodišnjeg turnira bili su Košarkaški klub Belišće, Grad i TZ Belišće kao jedni od glavnih pokrovitelja uz tvrtku Harburg-Freudenberger d.o.o. Belišće i Osječku pivovaru d.d. Turnir je trajao tijekom cijeloga dana u pet dobnih kategorija (seniori, juniori, kadeti, mladi kadeti i škola košarke).

- Otvorenje bazena - 16.6. 2012.

U povodu otvorenja bazena, u suradnji s Nogometnim klubom Belišće, organizirana je "Slavonsko-dalmatinska noć" kada je, uz domaće glazbene snage i kuhanje fiš-paprikaša, nastupio i Vinko Coce.

- Čiklijada - 22.6. 2012.

Nakon jednogodišnje stanke, Turistička zajednica grada Belišća i UŠR "Belišće" organizirali su tradicionalnu čiklijadu gdje je sudjelovalo 15-tak natjecatelja. Natjecanje je održano na Staroj Dravi, a nagrade koje je osigurala Turistička zajednica grada Belišća uručene su u Ribičkom domu, uz zajednički ručak za sve nazočne.

- Roštiljada - 13.7. 2012.

Uz potporu Policijske uprave Osječko-baranjske županije i Vijeća za prevenciju gradova Belišća i Valpova, na središnjem gradskom trgu nastavljanje su aktivnosti grupe FORA, a u okviru Rehab art festivala koji se provodi pri udruzi "Zvono" iz Belišća. Mladi belišćanski volonteri organizirali su, petu po redu aktivnost, s time da je ovo prva ovakvog karaktera održana u Belišću. Na samom početku programa sve okupljene su pozdravili belišćanski gradonačelnik, predsjednica Vijeća za prevenciju grada Belišća dogradonačelnica i predstavnica Policijske uprave OBŽ.

Predstavnici grupe Fora prezentirali su svoj rad, svoje dosadašnje aktivnosti kao i planove koji će se kroz ovo ljetno razdoblje nastaviti odvijati na području grada Belišća. Svi zajedno pohvalili su rad upravo grupe Fora sa željom da ova događanja mladih ostanu kao stalne aktivnosti na području gradova Belišća i Valpova. Ovoga puta, uz grupu Fora pridružila se i Turistička zajednica grada Belišća, Savjet mladih grada Belišća i Centar mladih organizacijom prvog natjecanja u roštiljanju u koje su se uključili belišćanski ugostitelji. Odaziv građana bio je iznenađujući, a svi ugostitelji koji su sudjelovali u roštiljadi ocijenili su aktivnost vrlo pozitivnom sa željom da manifestacije ovakvog karaktera postanu tradicionalne u gradu Belišću.

- Biciklom do spomenika - 4.8. 2012.

U povodu Dana domovinske zahvalnosti, održana je tradicionalna vožnja biciklima do spomenika poginulim pripadnicima 107. brigade HV-a na lijevoj obali rijeke Drave. Brojni građani, predstavnici udruga, institucija i političkog života grada Belišća, uz pratnju policije uputili su se prema spomen obilježju. Uz nazočnost velikog broja sugrađana, položeni su vijenci i zapaljene svijeće, održan je i kratki prigodni program koji su pripremili članovi književne udruge Vers uz glazbenu pratnju Zvonimira Ivekovića, dok je zajedničku molitvu za sve branitelje i slobodu domovine Hrvatske predvodio belišćanski vikar fra Branko Janjić. Nakon službenog dijela programa, svi sudionici uputili su se do Ribarskog doma na lijevoj obali rijeke Drave gdje je Turistička zajednica grada Belišća osigurala osvježenje uz kiflice.

- Pekmezijada - 18.8. 2012.

2. Pekmezijada u "Pekmez ulici" privukla je ponovno veliki broj sudionika. Sudjelovalo je 16 izlagača, a Turistička zajednica grada Belišća na svom je štandu prezentirala suvenire i promotivni materijal, a na dva izložbena panoa nalazile su se fotografije nekadašnje Pekmez ulice, starinski recepti za kolače i kuhanje pekmeza kao i fotografije s prošlogodišnje "Pekmezijade". Na panoima je također bila prikazana povijest nastanka naziva Pekmez ulice što je bilo posebno zanimljivo mladim posjetiteljima. Sudionici su na štandovima promovirali i prodavali razne proizvode, ali je najveći naglasak bio na proizvodima od voća.

Posjetitelji su mogli vidjeti i prikaz tradicijske proizvodnje prirodnog domaćeg pekmeza na otvorenom koji su kuhali članovi Programa pomoć u kući. Svim posjetiteljima je besplatno podijeljen domaći kruh s pekmezom, a bilo ga je moguće kupiti po vrlo pristupačnim cijenama, kao i palačinke s različitim vrstama pekmeza. Lijepo vrijeme i dobar odaziv građana učinili su ovu "Pekmezijadu" više nego uspješnom, te se nadamo da će u budućnosti prerasti u manifestaciju s dodatnim, novim i zanimljivim sadržajima.

- Ljetno kino - 30.8. 2012.

Projekcija filma "Larin izbor - izgubljeni princ" održana je u Belišću na bazenu u večernjim satima, nakon završetka radnog vremena, u suradnji s TZ grada Valpova. Pored brojnih sadržaja koji su na raspolaganju posjetiteljima obnovljenog belišćanskog bazena, otvoreno ljetno kino bilo je novina u kojoj su uživali brojni posjetitelji.

- Fišijada - 7.9. 2012.

U povodu zatvaranja sezone kupanja na bazenu u Belišću održano je tradicionalno 12. natjecanje u kuhanju fiš-paprikaša gdje je nastupilo 24 natjecatelja. Troje najboljih primili su vrijedne nagrade, a svi stali zahvalnice za sudjelovanje.

- 3. Belišćanska jesenja noć - 21.9. 2012.

U organizaciji Grada, TZ i Kombela d.o.o., u centru Belišća održana je 3. Belišćanska jesenja noć u sklopu koje je bilo natjecanje u kuhanju čobanca, a u glazbenom dijelu nastupili su članovi tamburaškog sastava Džentlmeni i Puhačkog orkestra DVD-a Valpovo. Turistička zajednica grada Belišća svim natjecateljima je dodijelila zahvalnice za sudjelovanje, a glavni sponzor Limarija "Sebastijan" nagradila je sve natjecatelje, a posebno vrijedne nagrade pripale su trojici prvoplasiranih. Priliku za promociju svojih proizvoda imale su udruge s područja grada i okolice za koje su bili osigurani štandovi, koji su privukli pozornost velikog broja posjetitelja. Dobra atmosfera i ugodno druženje natjecatelja i mnogobrojnih posjetitelja potrajala je skoro do ponoći.

- Festival bundeva - 6-10. 2012.

Udruga djece i mladih s poteškoćama "Zvono" i Turistička zajednica Grada bili su pokretači Festivala bundeva, koji je održan po šesti puta. Manifestacija je okupila pedesetak izlagača, a TZ na svome je štandu predstavila suvenire i dijelila promotivni materijal.

- 3. Božićni sajam - 19.-22. 12. 2012.

U organizaciji Turističke zajednice i Gradske knjižnice i čitaonice Belišće održan je Božićni sajam. Na sajmu je bilo 24 različita izlagača, a u ponudi je bilo najviše kolača i prekrasnih rukotvorina; kutijica, anđela, božićnih ukrasa, čestitki, nakita, suvenira, proizvoda od lavande i drugih eko proizvoda. Kao i svake godine, Motomrazovi su došli na motorima, s njima je stigao i gradonačelnik te su zajedno, okupljenoj djeci, podijelili poklon paketiće.

- Badnjak - 24.12. 2012.

U Tržnom centru građani su mogli uživati u besplatnom fiš paprikašu koji je pripremio majstor kotlića Josip Delač, a za dobro raspoloženje pobrinuo se Tamburaški sastav Kočije iz Narda. Čestit Božić i sretne nadolazeće blagdane, mnogobrojnim sugrađanima, zaželio je gradonačelnik, a Djed Božičnjak darivao je djecu slatkišima.

- Doček Nove godine - 31.12. 2012.

Turistička zajednica i Grad Belišće pobrinuli su se da i ovu Novu godinu građani dočekaju u velikom broju u centru Grada. Uz kuhano vino, kobasice, šampanjac i vatromet u ponoć, svojom svirkom građane su zabavljali članovi tamburaškog sastava Kočije iz Narda. U ponoć se građanima obratio gradonačelnik Zvonko Borić prigodnom novogodišnjom čestitkom, nakon čega su uslijedili vatromet, glazba i izvlačenje tombole.

Smeđa signalizacija

U 2012. godini Turistička zajednica grada Belišća kandidirala je 4 programa za potpore turističkim zajednicama na turistički nerazvijenim područjima i to:

- nabava šatora za manifestacije (3 kom.)
- nabava sklopivih štandova (12 kom.)
- postavljanje smeđe (turističke) signalizacije i
- postavljanje Info panoa.

Ukupno odobrena sredstva od HTZ-a za ove projekte su 55.500,00 kn i do kraja studenog 2012. g. svi su projekti realizirani. Dosadašnja financijska potpora Hrvatske turističke zajednice uveliko doprinosi stvaranju osnovnih preuvjeta za razvoj kvalitetnog turizma u kontinentalnom dijelu Hrvatske, pa tako i u gradu Belišću, koji svojim turističkim potencijalima može privući brojne turiste ne samo iz Hrvatske već i iz susjednih europskih zemalja.

Komunikacijske taktike

- Izrada promotivnih materijala

Postojeću ponudu promotivnog materijala (šalice s motivima starog Belišća, stare razglednice, olovke i dr.), Turistička zajednica grada Belišća proširila je s dva nova proizvoda: kožnim krznenim papučama u tri boje i crvenim majicama s logom Grada.

Prodaja, promocija, distribucija

- Web stranice

U 2011. godini Turistička zajednica grada Belišća dobila je sredstva za izradu web stranice od HTZ-a te je u 2012. projekt nastavljen kroz prikupljanje i postavljanjem korisnih informacija i podataka na stranicu koja će se i dalje nadograđivati.

Akcija "Upoznaj Hrvatsku"

Snimanje Ljetne razglednice - 4. i 6. 7. 2012.

Dvodnevno snimanje Grada i prigradskih naselja za potrebe Televizije Slavonije i Baranje, što je emitirano u četiri polusatne emisije. Kroz emisije su posjetili: Tržni centar, Pet zvijezda, Centar grada, Palaču Gutmann, Gater, Muzej, Pekmez ulicu, Bazen, Amatersko kazalište, Crkvu Sv. Josipa Radnika, Kamp Citadelu, Kajak klub, Kavanu Gutmann, Bocanjevce, Veliškovce, Gat, Svetište Sv. Ane i odmorište "Drava" u Bistrincima.

Ciljana putovanja, sajmovi i prezentacije

- 4. Dani vina i turizma u Osijeku - 5.5. 2012.

Turistička zajednica grada Belišća po prvi puta sudjelovala je na manifestaciji "Dani vina i turizma OBŽ" koja je održana u Osječkoj tvrđi u organizaciji TZ OBŽ. Tom prilikom i mi smo predstavili svoje aktivnosti uz nazočnost nekih od proizvođača domaćih proizvoda s područja grada te smo dali tiskati i promotivni letak. Na Promenadi uz Dravu kod Bastiona održano je finale Hrvatskog natjecanja u kuhanju fiš - paprikaša na kojem je sudjelovao 16 natjecatelja, a predstavnik grada Belišća bio je Josip Delač. Štand Turističke zajednice grada Belišća posjetili su i čelnici grada: gradonačelnik Zvonko Borić sa suprugom i dogradonačelnica Marija Ilić. Nadamo se da će ovogodišnja promidžba Turističke zajednice grada Belišća postati tradicionalna te da će sljedeće godine svoje sudjelovanje na Sajmu potvrditi još veći broj izlagača s područja grada Belišća.

8.5. Turistička zajednica Grada Donjeg Miholjca

Manifestacije

- Veljača (Kobasicijada)

Turistička zajednica grada Donjeg Miholjca (u daljnjem tekstu: TZGDM) bila je suorganizator 6.gradskog ocjenjivanja kvalitete domaćih slavonskih kobasica "Kobasicijada 2012." koja je održana 4. Veljače. Glavni nositelj ove manifestacije bila je udruga "Čuvari slavonske tradicije", a suorganizatori su bili Grad Donji Miholjac, Hrvatski seljački savez, podžupanijska organizacija Donji Miholjac, TZ grada Donjeg Miholjca i Miholjački poduzetnički centar.

Na manifestaciji je sudjelovalo 35 izlagača, proizvođača domaćih slavonskih kobasica s područja grada Donjeg Miholjca i okolnih općina: Marijanci, Viljevo, Magadenovac i Podravska Moslavina. Uz natjecateljski dio održane su prezentacije obiteljskih poljoprivrednih gospodarstava, zadruga i udruga, te zabavno veće uz tamburašku glazbu i kuhani grah.

- Ožujak (Akcija Volim Hrvatsku, 20. obljetnica akcije Baranja)

Prema svojim programskim aktivnostima TZGDM provela je jednu od svojih najznačajnijih akcija - VOLIM HRVATSKU pod geslom - "više cvijeća manje smeća", koja ima za cilj uređenje i oplemenjivanje turističkog prostora/destinacije i okoliša. Slijedom Zaključka s koordinacije Turističkih zajednica s Osječko-baranjske županije, TZG Donjeg Miholjca u suradnji s TZ Osječko-baranjske županije, je uredila ulaz u Republiku Hrvatsku CI Donji Miholjac- Most. Radovima je koordinirala tvrtka "Floring" iz Osijeka.

Lokacija je izabrana zbog odgovornosti i dugogodišnje brige o okolišu i uređenju zelene površine CI Most. Lokacija je uređena trajnicama i vazdazelenim biljem, sezonskim cvijećem te ružama stablašicama. Potporu ovoj akciji dao je i Grad Donji Miholjac, angažiranjem djelatnika iz programa javnih radova. U sklopu akcije Volim Hrvatsku posađene su i sadnice egzote crvenocvatnog kestena u parku sv. Florijana.

30. ožujka 2012. g. TZGDM je bila suorganizator obilježavanja 20. obljetnice akcije „Baranja“. U sklopu svečanosti održana je izložba naoružanja i vojne opreme HV i izložba policijske opreme, te izložba ratnih fotografija i slika. Također je skuhan i podijeljen vojnički grah za sve sudionike i posjetitelje.

- Travanj (kazališne predstave, Motosusreti)

12. travnja 2012. g. organizirana je predstava Stand up komedija "Na rubu Europe" Željka Pervana. 20. travnja 2012. g. u dvorcu Mailath TZG DM je organizirala klavirski koncert renomirane pijanistice Renate Karša. Od 26. - 29. travnja potpomogli smo održavanje dvodnevnog motosusreta MK Kamikaze osiguravanjem dijela financijskih sredstva za potrebe organiziranja rock koncerta Atomskog skloništa i Zorana Mišića.

- Svibanj (Državna fišijada, Dani vina i turizma, humanitarni koncert, nadbiskupijski susret)

5. svibnja 2012. g. je u sklopu manifestacije 4. Dani vina i turizma Osječko-baranjske županije u osječkoj Tvrđi organizirano 17. Hrvatsko natjecanje u kuhanju fiš-paprikaša. TZGDM je na tom natjecanju imala jednog svog predstavnika. Također je u sklopu iste manifestacije organiziran sajam na kojem je sudjelovala etno udruga Prapuška iz Donjeg Miholjca. 10. svibnja 2012. g. TZGDM je bila suorganizator Humanitarnog koncerta za pomoć teško oboljelom dječaku Josipu Smoljanec iz mjesta Rakitovica. Na koncertu je nastupilo sedam eminentnih tamburaških sastava: Slavonia bend, Kočije, Džentlmeni, Kas, Ravnica, Fijaker i Bekrije. Dana 23. svibnja 2012. g. u Donjem Miholjcu je održan 12. nadbiskupijski susret osoba s invaliditetom čiju je organizaciju potpomogla TZGDM u dijelu programa upoznavanja sudionika susreta s poviješću grada Donjeg Miholjca i posjeta dvorcima Prandau- Mailath.

- Lipanj (Tour de Slavonia)

17. lipnja 2012. g. biciklistički klub Maraton team, Grad Donji Miholjac i TZGDM bili su organizatori sportske manifestacije 4. Tour de Slavonia, najduže biciklijade u Hrvatskoj na koju se i ove godine odazvao reprezentativan broj biciklista i rekreativaca iz Slavonije, te drugih krajeva Hrvatske, a također i susjedne Republike Mađarske te BiH.

- Srpanj i Kolovoz (Miholjačko sijelo, Ljetna razglednica, Ljeto u gradu, Susret naroda i kultura, prekogranična suradnja Fišijada u Baji)

Od 13. - 15. srpnja 2012. g. TZGDM je bila suorganizator 38. smotre folklora Miholjačko sijelo. U sklopu trodnevne smotre održane su izložbe slika likovnog atelijera Jagodić i Likrob-a, nastup dječjih folklornih skupina, etno modna revija, igrokaz u organizaciji HCK-a - Gradsko društvo Donji Miholjac, DJ i Zumba party u organizaciji caffè bara Glenss, svečana povorka i nastupi KUD-ova ulicama grada, te koncerti tamburaških sastava Džentlmeni i Slavonske lole.

Također je u Donjem Miholjcu održano snimanje za potrebe "Ljetne razglednice", programa Televizije Slavonije i Baranje (STV). Snimanje je trajalo dva dana u organizaciji TZG DM na najpoznatijim lokalitetima u gradu, snimana je i smotra folklora, te je od snimljenog materijala emitirano 5 "Ljetnih razglednica".

U suorganizaciji TZGDM i caffe bara Glenss, a u sklopu manifestacije "Ljeto u gradu" održani su koncerti na otvorenom tamburaških sastava Fijaker i Kas. I ove godine je organiziran Welcome service usluga dobrodošlice na graničnom prijelazu Donji Miholjac gdje su informatori studenti iz grada Donjeg Miholjca dijelili promotivne brošure Hrvatske turističke zajednice na ulazu u RH.

U okviru manifestacije „Susreti naroda i kultura“ koja se održava tradicionalno u Podgajcima Podravskim u mjesecu kolovozu, Donji Miholjac je posjetila folklorna skupina iz Italije i predstavila se kratkim programom na Trgu Ante Starčevića. Folklorashe je u svom uredu ugostio gradonačelnik Stjepan Viduka, a s povijesti grada Donjeg Miholjca kroz prezentaciju kompleksa Prandau - Mailath ih je upoznala direktorica Turističkog ureda grada Donjeg Miholjca.

Turistička zajednica grada Donjeg Miholjca s jednim svojim predstavnikom sudjelovala je na fišijadi u mađarskom gradu Baji.

- Rujan (Alternativno sijelo, Zlatna berba- Rakitovica, Miholjački sajam, Pračkijada, 21. obljetnica oslobođenja miholjštine, Dan grada-koncert Mladena Grdovića-ozvučenje, Gradska Fišijada, Projekt Živjeti uz rijeku Dravu)

TZGDM potpomogla je "Alternativno sijelo" u organizaciji udruge Migra, s nabavkom mesa za kuhanje čobanca za posjetitelje. Održane su tradicionalne manifestacije Pračkijada u Radikovcima i Zlatna berba u Rakitovici gdje je TZG DM bila suorganizator te osigurala voditelje programa, nastupe pučkih zabavljača Did Tunje i Bać Roke, te je pomogla u organizaciji tih manifestacija.

U organizaciji NK Sokol Rakitovica održana je humanitarna akcija "Srcem za Maria" kao pomoć teško oboljelom mladiću iz Rakitovice. TZG DM je dala potporu akciji skupljanjem sredstava u smislu prodaje i otkupa ulaznica i u pomoći organizaciji akcije.

Dana 14. - 15. rujna 2012.g. TZG DM bili smo suorganizatori šestog Miholjačkog sajma poduzetništva, obrtništva, poljoprivrede i turizma, na kojem smo osigurali sredstva u iznosu od 8.000,00 kn za potrebe ugostiteljske ponude, zabavnog dijela i voditelja programa. Na sajmu je kuhan čobanac i gulaš od gljiva koji je bio podijeljen posjetiteljima koje je zabavljao Tamburaški sastav "Kas". 16. rujna TZG DM je sudjelovala u organizaciji 21. Obljetnice oslobođenja miholjštine. Od 22. - 29. rujna 2012. g. TZG DM je bila suorganizator u obilježavanju Dana grada Donjeg Miholjca dajući potporu brojnim kulturnim događanjima i sportskim manifestacijama.

Dana 22. rujna bili smo organizatori 15. Gradske Fišijade koja je bila održana na izletištu "Stara Drava", a koja je ove godine okupila rekordan broj od 36 natjecatelja. Na fišijadi je održana prezentacija projekta Živjeti uz rijeku Dravu. Na štandovima turističke zajednice su održane i prezentacije OPG-ova s kušanjem domaćih proizvoda, provoz rijekom Dravom čamcima i kanuima. Priređena je i bogata gastronomska ponuda: fiš-paprikaš u velikom kotlu, šarani na rašljama, pohani šaran i tostolobik. Manifestaciju je posjetilo više od 1.000 posjetitelja iz šire regije koje je uz sve navedeno zabavljao Tamburaški sastav "Kas".

Dana 28. rujna TZG DM je bila organizator rock koncerta Zorana Mišića i Fireballa na ljetnoj pozornici. Na sam Dan grada 29. rujna na ljetnoj pozornici u Donjem Miholjcu održan je veliki koncert Mladena Grdovića koji je TZG DM potpomogla osiguravanjem financijskih sredstava za troškove ozvučenja, predgrupe, osvježenje u backstageu, te smještaja i večere izvođača u hotelu "Slavona" u Donjem Miholjcu. Na koncertu je prisustvovalo više od 2.000 ljudi iz okolnih gradova i gosti iz susjedne Mađarske.

- Studeni (humanitarni koncert "Pjesmom za Mirjanu" - ozvučenje).

U kino dvorani održan je koncert "Pjesmom za Mirjanu" gdje smo pomogli plaćanjem troškova ozvučenja.

- Prosinac (U susret Božiću-prezentacije OPG-a, Doček Nove godine)

Tijekom mjeseca prosinca TZGDM je bila organizator prigodnih prezentacija "U susret Božiću" koje su se održavale na Trgu Ante Starčevića. Na prezentacijama su se sa svojim proizvodima i uslugama predstavila obiteljska poljoprivredna gospodarstva, zadruge i udruge sa područja grada, prigradskih naselja. Turistička zajednica i Grad Donji Miholjac bili su organizatori dočeka Nove 2013. godine na Trgu Ante Starčevića uz cjelovečernji zabavni program TS "KAS".

- Od I - XII - prezentacije Grada Donjeg Miholjca uz stručno vođenje

Tijekom cijele godine TZGDM pruža usluge besplatnog turističkog vođenja i prezentacije dvoraca Prandau-Mailta, perivoja i kulturne baštine grada za školske ekscurzije, grupe turista i ostale zainteresirane posjetitelje grada. Pružali smo podršku održavanju kazališnih predstava za djecu i odrasle, reklamiranjem na web stranicama i facebook stranici turističke zajednice, te prodajom ulaznica u turističkom uredu.

8.6. Turistička zajednica Grada Valpova

Turistička zajednica Grada Valpova (u daljnjem tekstu TZGV) tijekom 2012. godine provodila je sljedeće aktivnosti:

- Siječanj 2012. godine

Međunarodna kobasicijada u gradu Komlo, sudjelovali predstavnici grada Zvonko Barić, Marin Skelac, Bela Kovač, Vlado Cvenić.

- Svibanj 2012. godine

Sudjelovanje na Državnom natjecanju u kuhanju fiš paprikaša u Osijeku. Predstavnik TZGV Zvonko Barić osvojio prvo mjesto i naslov najboljeg kuhara fiša u RH. Organizacija Fišijade na Trgu u Valpovu, kuhali državni prvaci, finalisti državnog natjecanja i majstori kotlića sa područja Grada.

- Lipanj 2012. godine

Sudjelovanje na "Slavonia bike tour", Donji Miholjac, Našice, Orahovica, Osijek, Valpovo, ugstili preko 100 biciklista. Organizacija i pokroviteljstvo valpovačkog biciklanja, gdje je u biciklanju od Valpova do Narda ("Labova") sudjelovalo više od 150 biciklista.

- Srpanj - rujan 2012. godine

Kandidiranje projekata za natječaje HTZ-a i Ministarstva turizma Organizacija i provođenje "Valpovačkog turističkog ljeta" 2012. godine.

- Rujan - listopad 2012. godine

Sudjelovanje organizaciji "6. Valpovačkog sajma obrtništva i malog poduzetništva" Organizacija i provođenje 17. natjecanja u kuhanju fiš-paprikaša za Grad Valpovo i prigradska naselja Kandidiranje projekata za natječaje HTZ-a za turističke zajednice na turistički nerazvijenim područjima.

- Listopad-studen 2012. godine

Realizacija i provođenje odobrenih projekata od strane HTZ-a Organizacija i provođenje edukativnih seminara o poduzetništvu u turizmu.

- Prosinac 2012. godine

Realizacija i provođenje odobrenih projekata od strane HTZ-a Organizacija i provođenje edukativnih seminara o poduzetništvu u turizmu Sudjelovanje u organizaciji "5. Božićnog narodnog sajma" Sudjelovanje u organizaciji dočeka Nove godine

Daljnje aktivnosti TZ Grada Valpova

- Organizacija i provođenje "Valpovačkog turističkog ljeta" 2012. godine

Valpovačko turističko ljeto turistička je manifestacija koja se održavala tijekom srpnja, kolovoza i rujna. U programu sudjeluju folklorna društva, puhački orkestri, pjevačka društva, plesne skupine, zabavni i tamburaški sastavi s područja grada Valpova i šire okolice, kao i gosti iz raznih država. Turističko ljeto održava se već 15-tak godina neprekidno uz konstantan rast posjećenosti svih događanja (prošle godine procjene su da je bilo više od 10.000 posjetitelja).

Kako bi nastavili ovu, sada već tradicionalnu manifestaciju po kojoj je grad Valpovo dobio svoju prepoznatljivost tijekom ljetnih mjeseci, Turistička zajednica grada Valpova ove je godine osmislila i realizirala bogat program koji je trajao tijekom ljetnih mjeseci i početkom jeseni (prva manifestacija održana je 21. srpnja, a posljednja 07. listopada). U bogatom i raznolikom programu nastupili su tamburaški, zabavni i rock bandovi, folklorne skupine i kulturno-umjetnička društva, puhački orkestri, pjevačka društva, gradske mažoretkinje, održan je koncert elektronske glazbe, ljetno kino i festival dokumentarnog rock filma u prostoru valpovačkog srednjovjekovnog dvorca, natjecanja u kuhanju fiš-paprikaša te naposljetku grofovski lov i grofovski bal. Obzirom na brojnost događanja u tijekom 2,5 mjeseci koliko je manifestacija trajala, procjene su da je Valpovačko turističko ljeto ove godine posjetilo više od 15.000 posjetitelja.

- 17. natjecanje u kuhanju fiš-paprikaša

TZGV organizirala je 17. natjecanje u kuhanju fiš-paprikaša za grad Valpovo i prigradska naselja. Održana su 3 prednatjecanja i finalno natjecanje u Nardu, sa ukupno 55 natjecatelja. Pobjednik natjecanja u kuhanju fiš-paprikaša za 2012. godinu je gđin. Željko Turalija iz Valpova.

- Božićni narodni sajam (prosinac)

U suradnji sa Valpovačkim poduzetničkim centrom, TZ G Valpova je sudjelovao i u organizaciji tradicionalnog Valpovačkog Božićnog sajma koji se održao od 19.-21. prosinca u Centru kulture "Matija Petar Katančić. Na sajmu je bilo prijavljeno preko 30 izlagača.

- Doček Nove 2013. godine (31. prosinac)

U suradnji sa gradom Valpovom, turistička zajednica sudjelovala je u organizaciji dočeka Nove 2013. godine.

- Izrada web stranice tz grada Valpova

Realizacijom ovog programa izraditi će se Internet stranica TZ Grada Valpova na adresi www.tz-valpovo.hr. Stranica sadržava informacije o TZ grada kao i najznačajnije informacije o ponuđačima turističkih usluga sa ovog područja, informacije o povijesnoj i kulturnoj baštini, te o manifestacijama i događanjima na području Grada Valpova.

- Edukacija u turizmu

Cilj programa bio je održavanje edukacijskih seminara i radionica o poduzetništvu u turizmu. Realizacijom programa održala su se 3 seminara i 3 radionice u ukupnom trajanju od 96 sati. Održani su seminari "Kako osmisliti i napisati projekt te dobiti sredstva iz pretpristupnih fondova", te seminar "Kako provoditi eu projekt".

Održane su i dvije uvodne radionice o pokretanju poduzetničkog pothvata "Poslovni plan" i "Metodologija za izradu investicijskih elaborata i poticaji s osnove investicijskih ulaganja" Treći seminar "Obrazovanje za turizam na seljačkim gospodarstvima i ruralni turizam" i radionica "Seoski turizam u praksi" održani su krajem prosinca 2012. godine. Teorijski dio održan je u Centru kulture "Matija Petar Katančić" a praktični dio nas seoskim gospodarstvima "Sklepić" u Karancu i "Orlov put" u Bilju.

Postavljanje smeđe signalizacije

Cilj programa je postavljanje turističke/smeđe signalizacije na 8 turističkih lokacija u Gradu Valpovu i na 30 lokacija u prigradskim naseljima. Postavljanjem smeđe signalizacije ukupna ponuda turističkih usluga na području grada postala bi dostupnija potencijalnim posjetiteljima što bi u konačnici unaprijedilo razinu prezentacije turističkih potencijala grada, te pridonijelo očuvanju povijesne, kulturne i tradicijske baštine.

Postavljane info kioska

Cilj programa je prezentacija cjelokupne turističke ponude Grada Valpova posjetiteljima putem Internet INFO kioska. Na INFO kiosku se nalazi turistička karta grada u elektronskom obliku. Osim aktivnosti TZ, na kiosku se nalazi i ponuda hotela i privatnog smještaja sa ovog područja, kao i ponuda ugostiteljskih usluga i ostalih sadržaja interesantnih posjetiteljima. Putem kioska ukupna ponuda turističkih usluga na području grada postala je dostupnija potencijalnim posjetiteljima, što će u konačnici unaprijediti razinu prezentacije turističkih potencijala grada, te obogatiti odnosno proširiti ukupnu ponudu turističke destinacije.

8.7. Turistička zajednica Grada Našica

Manifestacije u Našicama zauzimaju važno mjesto u turističkom proizvodu. U sklopu Našičkih ljetnih i zimskih noći održano je dvadesetak programa s grupama i KUD-ovima iz Našica i okolice. Koncerti na otvorenom bili su mnogobrojni.

Dan grada, odnosno Antunovske svečanosti vrijeme je ispunjeno mnogobrojnim događanjima od kojih je jedan dio i u organizaciji odnosno suorganizaciji TZ Našice, kao i u organizaciji brojnih sportskih natjecanja, te organizacijom Urbarijske noć, uspješno organiziranoj sportsko zabavnoj manifestaciji koja je svake godine sve bolja.

Uz ostalo pomogli su i organizaciju mnogobrojnih izložbi, te smotri folklora u prigradskim naseljima -kako dječje smotre tako i odrasle (npr. Sijelo uz tamburicu- Velimirovac). Predstavili su brojne vrijedne udruge i pojedince našičkog kraja koji su svojim životnim pričama približili puno toga lijepog što nas okružuje, a o čemu znamo zapravo toliko malo. U svojim aktivnostima spojili su kulturno blago, prirodne ljepote, pojedince sa velikom životnom energijom, udruge s angažiranjem članova, običaje i gastronomsku ponudu našeg kraja.

Organizirali su većinu manifestacija na području Grada Našica uz nastupe raznih, poznatih i manje poznatih izvođača., kao i Ljetne noći petkom kako bi Našičane animirali da izađu iz svojih kuća, uz to od Našica su stvorili mjesto za izlazak mladih u krugu od 50 km. Ostvarena je suradnja i koordinacija s pravnim i fizičkim osobama koje su neposredno i posredno uključene u turistički promet, kao još je jedna od zadaća koju su svakodnevno izvršavali.

Turistička zajednica je sudjelovala i u akcijama Zajednice sportova Našice, na proglašenju sportaša godine, a novi proizvod je Dan našičkog sporta kada su se na trgu predstavili svi sportovi s područja grada.

Akcije Oldtimer kluba -izložba na uskrсни ponedjeljak, međunarodni oldtimer reli u ljeto značajne su akcije koje svakako treba istaći, a sudjelovali smo u njima sufinanciranjem u skladu sa mogućnostima proračuna TZ. Oldtimer klub Našice izvrsno je organizirana udruga koja daje specifičnu, otmjenu notu turističkoj prezentaciji grada Našica.

Suradnja sa Tamburaškim orkestrom Dore Pejačević očituje se kroz čitavu godinu u nekoliko koncertnih nastupa ili u korištenju njihovog izvrsnog muziciranja kod posjeta gradu Našicama važnih delegacija iz zemlje i inozemstva. Prvaci Hrvatske na brojnim natjecanjima i promotori Našica po cijelom svijetu svakako zaslužuju pozor u informaciji o turističkim događanjima tijekom godine. Oni su promotori grada Našica zbog kojih između ostalih i najljepši mali grad kontinentalne Hrvatske.

Potrebno je i spomenuti i DVD Našice, kao jednu od gradskih organizacija koje je TZ Grada Našica također financijski pomogla zbog masovnosti njihovih natjecanja.

Suradnja sa: Društvom naša djeca, Gradskom glazbom, Našičkim mažoretkinjama, KUD-ovima, udrugom Rima kroz pjesničke susrete i likovnu koloniju, planinarskih društva "Krndija" Našice, svim Lovačkim društvima i Lovnim uredom Našice, foto klubom Zoom, brojnim sportskim klubovima, pedagogima fizičke kulture, gljivarima, pčelarima, udruženjem obrtnika, Mjesnim odborom, voćarima i vinogradarima, dio je realiziranja zadaća Turističke zajednice Našice. Jedan od oblika suradnje je i Festival hobija krajem petog mjeseca kada se svi navedeni pojave na zajedničkoj manifestaciji.

Festival Dani slavonske šume je manifestacija koju je pokrenula 2001. godine Turistička zajednica Našice u suradnji sa ogrankom Matice hrvatske Našice na tradiciji istoimenog festivala koji se s velikim uspjehom održavao 1970-ih u Našicama. Namjera organizatora je da ovom turističkom, gospodarskom, kulturnom i ekološkom priredbom upozori na tradiciju Našica i našičkog kraja i svega onoga što je vezano uz suživot čovjeka i šume.

Turistička zajednica grada Našica i konstantno potiče i izradu gradskih suvenira tako da trenutno grad Našice u ponudi ima raznih vrsta suvenira, svakako daleko više od trenutne potražnje.

Suradivali su s policajcima u zajednici i to je primjer kako bi trebalo surađivati sa lokalnom zajednicom, a nagrada Zeleni cvijet gradu Našice kao priznanje toj suradnji je najbolji dokaz. Nekoliko je zajedničkih projekata koji su se odradili u 2012 godini zajedno sa policijom u zajednici: Zajedno smo jači, sigurno u prometu, sportom protiv droge samo su neke od programskih aktivnosti.

Suradnja sa Hotelom Park, Zavičajnim muzejom, Franjevačkim samostanom, Poučnim parkom Bizik, Feravinom d.o.o. svakodnevno je posao, kao i kontakt sa zainteresiranim turističkim agencijama ili pojedinačnim posjetiteljima kroz davanje informacija. Smještajni kapaciteti u Našicama bilježe zadržavanje broja noćenja što je u poslovnim relacijama vrlo dobar rezultat.

8.8. Turistička zajednica Grada Osijeka

Unapređenje turističkog proizvoda

- Akcija zeleni cvijet

U nacionalnoj akciji HTZ "Zeleni cvijet" Turističke zajednice grada Osijeka (u daljnjem tekstu: ZT grada Osijeka) sudjeluje svake godine od samog početka pokretanja ove akcije. S obzirom da Grad Osijek godinama brižno skrbi o očuvanju i održavanju svojih parkova i drvoreda, te svih ostalih zelenih površina, nakon posjete stručne komisije HTZ-a, u ovogodišnjoj ocjeni za uređenost kontinentalnih turističkih mjesta u kategoriji velikih gradova Osijek je osvojio "Zeleni cvijet" sa srebrnim znakom odnosno drugo mjesto. Nagrade su uručene u sklopu Dana hrvatskog turizma u Dubrovniku 18./19. listopada 2012. godine.

- Izložba vodenog svijeta "Gloria maris"

TZ grada Osijeka tijekom 2012. godine sukladno Ugovoru o poslovnoj suradnji, financijski je pomogla udrugu Gloria Maris u vođenju i održavanju projekta "Izložba vodenog svijeta", koja je postavljena u prostorima gradske galerije Waldinger. Budući da je riječ o vrijednoj privatnoj zbirci školjaka koja podiže razinu turističke ponude Osijeka ovaj je program sufinanciran od strane Grada sa 50% sredstava.

- Akcija volim Hrvatsku volim Osijek

Ovu akciju TZ grada Osijeka provodi sukladno u cilju očuvanja turističkog prostora, unapređivanja turističkog okružja i zaštite čovjekova okoliša, te prirodne i kulturne baštine. Tijekom proljeća 2012. godine pokrenuta je akcija izbora najljepše uređenog balkona i okućnice, a nagrade najuspješnijima, prema ocjeni stručnog žirija, dodijeljene su na dan Sv. Petra i Pavla zaštitnika grada Osijeka 29.06.2012. godine.

- Osijek u izboru za "Zlatni cvijet Europe 2012. godine"

Međunarodni stručni žiri Europske Asocijacije za cvijeće i krajobraz sačinjen od predstavnika 13 evropskih zemalja 22.06.2012. godine posjetio je Osijek u sklopu međunarodnog izbora za "Zlatni cvijet Evrope". TZ Osijek u suradnji sa tvrtkom Unikom, te Upravnim odjelima grada više mjeseci pripremao je ovu multidisciplinarnu aktivnost od planiranja do njene uspješne realizacije. Grad Osijek je u oštroj konkurenciji među 13 evropskih gradova osvojio "Brončani cvijet" što je s obzirom na sve okolnosti ocijenjeno iznimno dobrim rezultatom.

- Smeđa signalizacija

U sklopu planiranog projekta turističke signalizacije TZ Osijek tijekom 2012. godine nastavila je s izradom i postavljanjem tzv. "smeđe signalizacije" u cilju što boljeg snalaženja kako naših sugrađana, tako i svih posjetitelja grada Osijeka. Osim postavljanja novih oznaka temeljem novonastalih potreba, određeni broj oznaka premješten je zbog promjena adresa pojedinih objekata, te popravaka iz izmjena tabli uslijed oštećenja. Dio financijskih sredstava u iznosu od 20.000,00 kn financiran je od strane HTZ iz projekta potpore nerazvijenim turističkim područjima.

- Dan zaštitnika grada Sv. Petar i Pavle

U sklopu obilježavanja Dana zaštitnika grada Osijeka Sv. Petra i Pavla 29.06.2012. godine TZ Osijek organizirala je dodjelu nagrada najuspješnijim sugrađanima u izboru najljepšeg balkona i okućnice. Ovu aktivnost sagledali smo u sklopu akcije "Volim hrvatsku volim Osijek".

- Osječke ljetne noći

Zbog rekonstrukcije osječkog Trga Slobode tradicionalna ljetna manifestacija "Osječke ljetne noći" nije se mogla održati na navedenoj lokaciji, te smo zbog objektivnih razloga odustali od ovog programa za 2012. godinu. Realiziran je tek dio glazbenog programa tijekom nekoliko ljetnih vikenda na prostoru Promenade.

- Osječko ljeto kulture

Osječko ljeto kulture 29.06. - 13.07. 2012. godine i ovoga je puta brojnim posjetiteljima ponudilo bogat kulturni sadržaj kroz 34 programa - 11 dramskih predstava, 6 glazbenih programa, 5 dječjih, 4 književna, jedan balet, performance i mjuzikl, 3 izložbe, te 6 filmova održanih na čak 12 lokacija.

Sukladno višegodišnjoj praksi TZ grada u ovoj značajnoj kulturnoj manifestaciji sudjelovala je u promotivnom smislu, ali s vrlo malim financijskim sredstvima. Promotivne aktivnosti odnosile su se na pojačan rad na polju informiranja u mjesečnom vodiču, te radu dva TIC-a, posebice u distribuciji promidžbenih materijala, te kontaktima s posjetiteljima. Budući da su u ovogodišnjem programu OLJK između ostalih sudjelovali gosti iz Maribora (grad prijatelj) uspostavljena je značajnija suradnja na relaciji turističkih zajednica, koja je rezultirala kasnijem promotivnom nastupu grada Osijeka u Mariboru.

- Manifestacija "Zemlja bez granica"

Devetu godinu zaredom u organizaciji udruge "Breza" od 28.08. do 01.09.2012. godine održana je manifestacija za djecu i mlade "Zemlja bez granica - Mjesto za mene". I ove godine ovaj međunarodni kulturno - zabavni i edukativni projekt kroz 42 radionice okupio je nekoliko tisuća sudionika - brojne umjetnike, nastavnike i odgojitelje, kao i vrlo veliki broj posjetitelja. TZ grada uključena je u ovaj projekt u promidžbenom smislu, te kao financijska potpora.

- Manifestacija "Dani vina i turizma"

"4. Dani vina i turizma" manifestacija u organizaciji OBŽ, TZ OBŽ, Grada Osijeka i TZ grada Osijeka 04.05.2012. godine na prostoru Trga Sv. Trojstva u Tvrđi okupila je nekoliko stotina izlagača vina i autohtonih prehrambenih proizvoda, a na izložbenom prostoru svoje su proizvode ponudili i izlagači koji nastupaju na "Sajmu antikviteta". Bogata gastronomska ponuda, natjecanje u kuhanju fiš - paprikaša, te kulturno - umjetnički i zabavni program na prostor Tvrđe privukao je tisuće posjetitelja te postao respektabilna enogastronomska smotra na području Osijeka i OBŽ.

- Lampioni osječkih osnovnoškolaca za Dan grada

Stotine lampiona izradili su osječki osnovnoškolci svom gradu za rođendan 02.12.2012. godine. Tradicionalna izložba lampiona u organizaciji TZ grada Osijeka održana je u prostoru Arheološkog odjela Muzeja Slavonije Osijek 30.11.2012. godine, a u akciji su sudjelovale sve osječke osnovne škole. Akcija je informativnog, edukativnog i natjecateljskog karaktera, a ima za cilj poticati kreativnost, likovno i tehničko stvaralaštvo kod mladih, te razvijati osjećaj motivacije, pripadnosti i sudjelovanja kod djece.

- Natjecanje u kuhanju fiš paprikaša

S obzirom na enogastronomski potencijal Osječko-baranjske županije i grada Osijeka TZ grada je i tijekom 2012. godine organizirala natjecanja u kuhanju fiš paprikaša u suradnji s Udrugom majstora kotlića. Gradsko prvenstvo u kuhanju održano je u sklopu obilježavanja GČ Retfala, dok je županijsko natjecanje održano 04.05. 2012. godine u sklopu "4. Dana vina i turizma" u Tvrđi. Utrošena sredstva: 15.759,25 kn.

- Gradski pandur

Gradski panduri projekt je TZ grada Osijeka koji je osmišljen prije nekoliko godina i uspješno se uključio u neke gradske manifestacije poput Sajma antikviteta, prijema posjetitelja koji dolaze riječnim cruiserima i sličnim priredbama koje imaju povijesni karakter. Osim toga gradski su panduri korišteni i u nekim promotivnim aktivnostima prilikom novinarskih posjeta gradu, a posebice prilikom snimanja TV ekipa.

- Turistički tramvaj

Motorna kola električnog tramvaja iz 1926. godine zasigurno predstavlja zanimljivu turističku atrakciju grada s obzirom na njegovu povijesnu i industrijsku baštinu. Tijekom 2012. godine "stari je tramvaj" bio korišten svega nekoliko puta, prilikom organiziranih turističkih posjeta, te korišten za vožnju na relaciji Tvrđa - Gornji grad i razgled grada.

- Fijaker s konjskom zapregom

Uz turistički tramvaj fijaker s konjskom zapregom također spada u turističke atrakcije, ali i prometna sredstva za prijevoz turista i razgled grada u pratnji stručnih vodiča. Fijaker s konjskom zapregom o kome skrbe i voze ga pripadnici povijesne osječke udruge Hrvatski sokol prometovao je osječkim ulicama na relaciji Trg A. Starčevića - Tvrđa prigodom dolaska organiziranih turističkih grupa i stručnih delegacija, (stručni žiri "Zlatni cvijet Evrope", razgled grada žirija HTZ) prilikom Sajma antikviteta, ali i vikendom za slobodnu vožnju zainteresiranih posjetitelja.

- Osječki sajam antikviteta

U organizaciji Glasa Slavonije, suorganizaciji TZ grada Osijeka, te pod pokroviteljstvom Grada Osijeka na središnjem Trgu Svetog trojstva u Tvrđi već četvrtu godinu zaredom svake prve subote u mjesecu održava se specijalizirana manifestacija "Sajam antikviteta". Tijekom 2012. godine sajam se održavao sukladno planiranom programu, a na njemu je uz proizvode antikvitete prezentirano i mnoštvo autohtonih prehrambenih proizvoda, te umjetničkih predmeta.

- Pannonian challenge

Trinaestu godinu zaredom od 22. do 26.08.2012. godine u Osijeku se održalo natjecanje u ekstremnim sportovima "Pannonian Challenge". Ova sportsko-zabavna priredba odavno je prešla okvire grada i regije, te postala respektabilna međunarodna manifestacija, koja iz godine u godinu okuplja sve više natjecatelja, posjetitelja i medijske pozornosti. Na taj je način postala svojevrsni brand grada i odlična turistička i promotivna priredba koja ima vrlo veliki potencijal za daljnji rast i razvoj. TZ grada Osijeka dala je promidžbenu i financijsku potporu ovoj iznimno vrijednoj priredbi.

- Moto susreti Osijek

Ovogodišnji moto susreti u Osijeku bili su organizirani u nekoliko faza. Nakon uređenja moto cross staze na prostoru sportske zračne luke (prostor budućeg "Adrenalinskog parka") 15.04.2012. godine održana je pozivna utrka što je ujedno bila i generalna proba (testiranje staze, organizacije i drugih elemenata) državnog prvenstva, koje je održano 24.06.2012. godine. U sklopu prvenstvene utrke održani su i tradicionalni moto susreti motorista uz prigodan zabavni program. Za ljubitelje brzina i utrka na ovom je prostoru održana i popularna trka ubrzanja automobila "street race" 14.08.2012. godine. TZ grada Osijeka sudjelovala je u ovom spletu priredbi u organizacijskom, promidžbenom i financijskom smislu.

- Dani Exita u Osijeku

Osnovna zamisao ove akcije bila je u tome da TZ grada Osijeka pomogne organizatorima EXIT festivala u Novom Sadu u promociji ovog izuzetno dobro posjećenog festivala uoči njegovog održavanja. Time bi se Osijek pozicionirao kao tranzitno mjesto u dolasku i odlasku posjetitelja na Exit festival, a i uspostavila bi se bolja poslovna suradnja između turističkih organizacija u oba grada. Organizirana je promocija festivala uz prigodan program i podjelu ulaznica.

- SAFT Osijek

Udruga za promicanje elektronske glazbene scene Udegas petu godinu za redom organizirala je SAFT Summer adventure festival 2012. godine, a TZ grada Osijeka pomogla je ovu udrugu u financiranju festivala.

- Božićna bajka u osječkom tramvaju

GPP Osijek za Dan grada Osijeka organizirao je promociju zanimljive akcije nazvane "Božićna bajka u osječkom tramvaju". Riječ je o polusatnom prigodnom programu za djecu, koji se odvija u posebno ukrašenom tramvaju za vrijeme njegove vožnje gradom. Akcija je trajala od početka prosinca 2012. godine do prvog tjedna siječnja 2013. godine. TZ grada Osijeka financijski je pomogla ovu akciju.

- Potpore i sufinanciranje za izradu osječkih suvenira

TZ grada Osijeka u suradnji s Upravnim odjelom za gospodarstvo Grada Osijeka osmislila je nastup najuspješnijih tradicionalnih gradskih proizvođača suvenira i organizirala je njihov zajednički nastup na 15. Osječkom jesenskom sajmu, koji je održan od 04. do 07. listopada 2012. godine. Sajam je bio vrlo dobro posjećen pa je osim promotivnog efekta nastup osječkih proizvođača prigodnih suvenira imao i financijski efekt.

- Udruga turističkih vodiča

Udruga turističkih vodiča tijekom 2012. godine imala je značajnu ulogu u vođenju organiziranih turističkih grupa, koje su posjetile grad Osijek i Osječko-baranjsku županiju. Riječ je o grupama koji su bili sudionici različitih poslovnih ili stručnih skupova i kongresa, te studijska i novinarska putovanja. Osim toga dio sredstava potpore udruga je koristila za edukativne izlete za svoje članove, te stručno putovanje na međunarodni kongres turističkih vodiča održan u Dubrovniku u studenom 2012. godine.

- Inicijative i prijedlozi za podizanje kvalitete turističke ponude u gradu Osijeku

Prijedlozi za podizanje kvalitete turističke ponude grada Osijeka tijekom 2012. godine mogli bi se svrstati u dvije grupe. Jedni pripadaju aktivnostima vezanim za projekte koji bi se mogli financirati iz fondova EU, a drugi putem natječaja resornih ministarstava i sličnim domaćim izvorima financiranja. U oba slučaja radi se o programima koji razvijaju već postojeću turističku ponudu ili programima koji iniciraju potpuno nove sadržaje, koji bi obogatili dosadašnju turističku ponudu.

Aktivnosti koje su realizirane na ovom području uglavnom su vezane uz kontakte sa turističkim zajednicama u prekograničnom pojasu sa susjednom Srbijom (TZ Novi Sad, TZ Subotica i TZ Sombor), te promišljanje o programima koji bi se mogli aplicirati na natječaje.

Osim toga dosta aktivnosti bilo je na projektu "Mlinarev put" koji ima za cilj izgradnju vodenice na rijeci Dravi, a u cilju edukacije i očuvanju tradicijskih zanata i povijesne baštine. Ovaj program realiziran je uz pomoć Regionalne razvojne agencije OBŽ i partnera iz susjedne Mađarske, te konzultanta iz TZ Međimurske županije koji su izgradili sličnu vodenicu u Sv. Martinu na Muri.

Komunikacijske taktike

Tiskani promidžbeni materijali

- Osijek in your pocket

"Osijek in your pocket" je informativno-promidžbeni tiskani materijal izrađen u suradnji s međunarodnom tvrtkom "In your pocket - essential city guides" licenciranom u Hrvatskoj. S obzirom na vrlo dobar prijem kod korisnika i odličnu sadržajnu i dizajnersku koncepciju ove brošure koja se u TZ grada Osijeka tiska od 2006. godine, tijekom 2012. godine također je otiskana edicija od 20.000 komada i distribuirana putem TIC -a i na nekoliko značajnijih turističkih skupova koji su održani u Osijeku.

- Plakati s motivima Osijeka

Tijekom 2012. godine TZ grada Osijeka izradila je 8 plakata s različitim motivima Osijeka, koji su korišteni na sajmovima (Osijek, Split, Solin) i prezentacijama prilikom organiziranih kongresa u hotelu Osijek. Plakati složeni u montažnu konstrukciju čine veliki pano 3 x 2 m i pogodni su za transport i laki za postavljanje.

Turističke informacije

- Mjesečni vodič zbivanja u Osijeku

Premda je sukladno Operativnom planu marketinga hrvatskog turizma predviđeno generalno smanjenje tiskanih promidžbenih materijala, mjesečni vodič zbivanja u Osijeku, koji izlazi već 18 godina, osim stvorene navike korisnika predstavlja najobuhvatniji pregled svih najznačajnijih kulturnih, sportskih, zabavnih, edukativnih i gospodarskih zbivanja u gradu. Stoga smo tijekom 2012. godine nastavili s njegovim izdavanjem u nakladi od 2100 komada, svjesni potrebe za značajnijim redizajnom, manjom nakladom i većim korištenjem elektronskog izdanja na stranicama TZ grada Osijeka.

- Prospekt Osijeka

S obzirom da je prospekt Osijeka rađen prije 5 godina u vrlo velikoj nakladi, a u međuvremenu je došlo do značajnih promjena u turističkoj ponudi grada Osijeka, TZ grada Osijeka izradila je redizajnirani prospekt Osijeka sa najznačajnijim promjenama koje se uglavnom odnose na neke nove sadržaje (novi autobusni kolodvor, novi trgovački centri, nova sportska dvorana, zatvorena kina, prenamjena ili preseljenje nekih objekata i sl.). Zbog svega navedenog svjesni smo činjenice da u budućem razdoblju treba raditi manje naklade i češće dopune izdanja.

Putovanja novinara i suradnja s novinarima

S obzirom na vrlo dobru suradnju s TZ OBŽ i Glavnim uredom HTZ, te udrugom Turističkih vodiča grada Osijeka i udrugom Putovanja Slavonijom, svi planirani organizirani dolasci novinara iz zemlje i inozemstva realizirani su u potpunosti. Uz stručno vodstvo novinarima je upriličena i konzumacija autohtonih slavonsko-baranjskih enogastronomskih proizvoda prilikom ručka ili večere koje se organizirali TZ grada i TZ OBŽ, te ih zajednički financirali.
Utrošena sredstva: 36.497,00 kn

Prodaja, promocija i distribucija

- Izrada nove web stranice

Nakon dugo godina u svibnju 2012. godine TZ grada Osijeka uspješno je dizajnirala i postavila svoje nove internet stranice, koje odgovaraju potrebama današnjice. Stranice se promptno ažuriraju i vode, te stvaraju mogućnosti za oglašavanje, bolju komunikaciju putem društvenih mreža i sl.

Utrošena sredstva: 63.781,00 kn

- Oglašavanje - udruženo i ostalo

Tijekom 2012. godine TZ grada Osijeka nije uspjela realizirati model udruženog oglašavanja niti samostalno u suradnji s HTZ-om niti s drugim zainteresiranim oglašivačima (hoteli) i HTZ-om. Ostalo oglašavanje realizirano je vlastitim financijskim sredstvima sukladno Planu i programu rada za 2012. godinu.

- Sajmovi, info nastupi i prezentacija

Tijekom 2012. godine nastupe na sajmovima, info točkama i prezentacije TZ grada Osijeka realizirala je sukladno Planu i programu rada za 2012. godinu. Od značajnijih sajмова na kojima se prezentirala turistička ponuda grada Osijeka ističemo: sajam IMOT Munchen, sajam prehrane GAST Split, sajam lova i ribolova SALORI Osijek, sajam Budimpešta, sajam Subotica, gastro festival u Baji, sajam INTERTAS Solin, te Kongres ruralnog turizma Osijek, međunarodni kongres kontinentalnog turizma Nitra, festival "Stare trte" Maribor i Osječki jesenjski sajam.

8.9. Turistička zajednica Baranje

U proteklom smo razdoblju Turistička zajednica Baranje (u daljnjem tekstu: TZ Baranje) smanjila je broja manifestacija na području TZ Baranje s ciljem poticanja samo onih događanja koja zaista doprinose promociji turističke i tradicijske ponude Baranje, te koja donose najveću medijsku pozornost. Smanjenje broja manifestacije TZ Baranje temelji se na provedenoj analizi učinkovitost sajmovi na kojima su sudjelovali, te su zaključili da je najkorisniji bio sajam turizma u Beogradu, Salori u Osijeku, Vašari u Karancu te manifestacija Dani vina i turizma u Osijeku. Jednako ćemo nastaviti i u 2013. godini.

Na žalost i u proteklom razdoblju izostalo je redovito financiranje općina s njihovog područja kao i redovite uplate obveznika uplate članarine turističkoj zajednici. Zbog toga te vjerojatnog nastavka trenda i u budućem razdoblju, stoga će biti primorani na dodatno smanjenje ulaganja u tržišno ne isplative programe poput manjih lokalnih manifestacija.

Ipak, u budućem razdoblju krenut će s vrlo zanimljivim i medijski dobro popraćenim novim programima popularizacije turističke ponude Baranje. Jedan od novih programa radnog naslova "Doživite Baranju" uključivat će turističke jednodnevne izlete u Baranju u redovitim vremenskim razmacima iz određenih velikih središta u Hrvatskoj koje ćemo organizirati s partnerskim turističkim agencijama. Ti će programi biti snažno popraćeni medijskim oglašavanjem te ponajviše internet marketingom.

Welcome servis odnosno servis Dobrodošlice turistima provodili su i prošle godine na graničnim prijelazima Duboševica i Baranjsko Petrovo Selo. Ta akcija pomaže nam u izradi statistike ulazaka turista u Hrvatsku. Ipak, popratne informacije o posjećenosti našim ugostiteljskim objektima do sada smo dobivali otežano jer se nije sustavno pratilo kretanje osoba nakon prelaska granice. U 2013. godini planiramo uvesti inovaciju sa svojevrsnim vaučerom za usluge ugostitelja na području Baranje. Na taj način vjerujemo da ćemo dodatno pomoći promociju naših turističkih proizvoda.

U prošloj godini nastavili su održavati redovite susrete djelatnika TZ Baranje s ugostiteljskim i drugim turističkim djelatnicima s područja našeg TZ-a. Ti sastanci pomažu da se što bolje organizira turističku ponudu u Baranju te da financije i rad usmjere na najučinkovitije kanale distribucije turističkih proizvoda te oglašavanje.

TZ Baranje redovito unatoč otežanim uvjetima rada ostvaruje odlične rezultate što u suradnji s ugostiteljima donosi nov rast dolazaka i noćenja.

Promidžbene aktivnosti TZ Baranje u 2012 godini.

- Nastupi na sajmovima u Hrvatskoj i inozemstvu

- Crotour
- Salori, sajam lova ribolova i seoskog turizma u Osijeku
- Eko Etno
- Vašari u Karancu
- Slavin
- Baranja festival, sajam domaćih gastro i eno proizvoda te turističke ponude Baranje
- Sajam turizma u Beogradu

Na inozemnim se sajmovima TZ Baranje pojavljuje kao sastavni dio promocije Osječko - baranjske županije, Ministarstva turizma, HGK i Hrvatske turističke zajednice. Također treba navesti da TZ Baranje sudjeluje kroz promidžbene materijale na gotovo svim sajmovima na kojima sudjeluje HGK, TZ Bilje i TZ OBŽ.

- Studijska putovanja i seminari

TZ Baranje svake godine organizira studijska putovanja domaćih i stranih novinara u svrhu što bolje promocije Baranje i baranjskog turizma. U 2012. godini Baranju su posjetili brojni novinari iz Europe i svijeta, a TZ Baranje je sudjelovala kao organizator ili suorganizator u partnerstvu s TZ OBŽ. Seminari su važan dio rada TZ Baranje jer se kroz njih vrši edukacija vlasnika i zaposlenika turističkih subjekata. U 2012. organizirani su seminari vezani za financiranje iz EU fondova, web marketing, web promociju, privatne smještaje i druge teme vezane za područje turizma u Baranji.

- Promocija kroz "Welcome servis",odnosno Dobrodošlicu organiziran na graničnom prijelazu Duboševica i na graničnom prijelazu Baranjsko Petrovo Selo.

- Promocija putem svih vrsta medija.

Korištenje medija za promicanje svih događaja i aktivnosti u kojima sudjeluje TZ Baranje (manifestacije, prezentacije, projekti, edukacije i drugo).

- Ekološke akcije

Ekološko edukativna akcija "Volim Hrvatsku - više cvijeća, manje smeća", financiranje nabave i sadnje cvijeća, promotivna akcija prodaje cvijeća, marketinške aktivnosti vezane za promociju akcije (objave na radio postajama, tiskanje letaka, flayera i plakata)

Organizacija i potpora održavanja kulturno zabavnih i sportskih manifestacija

TZ Baranje tijekom godine sudjeluje u velikom broju kulturnih, sportskih i drugih manifestacija. U nekima je TZ Baranje nositelj i organizator, dok se kod drugih TZ pojavljuje kao suorganizator. U nastavku se nalazi popis svih manifestacija u kojima je TZ Baranje sudjelovala u 2012. godini:

1. Sarmijada .Karanac
2. Proljetni sajam u Karancu
3. Dani vina i turizma: B. Manastir
4. Salori Osijek
5. Izložba Zajednice Tehničke Kulture u B.Manastir
6. Dani vina i turizma: Osijek
7. Urban Kolektiv Festival – B.Manastir
8. Dani jednakosti manjina –B.Manastir
9. Moslavina Kutina
10. Štruklijada-Popovac
11. Sajam Udruga-B.Manastir
12. Sajam obrtništva i poduzetništva Baranje-B.manastir
13. Baranja Fest
14. Put vina i starina-Branjin Vrh
15. Obilježavanje međunarodnog dana nenasilja-B.Manastir
16. Kukuruzijada-Darda
17. Grahijada-B.Manastir
18. Predstavljanje vinara-Krk
19. Sajam obrtnika i poduzetnika-B.Manastir
20. Vinski maraton-Zmajevac
21. Predstavljanje slavonske košarice Split, Šibenik, Zadar

22. Martinje
23. Pokladni karnevali
24. Čvarak Fest
25. Jagodnjak, Kulenijada,
26. Slet planinara, Popovac
27. "Jesen u Baranji", grad Beli Manastir
28. Proslava Dana grada Belog Manastira, 11. studeni, svečana Sveta misa i blagoslov vina, zabavni program.
29. Sajam turizma u Beogradu.

Marketing

- e-marketing aktivnosti

TZ Baranje je tijekom 2012. radila na:

- selekcija postojećih fotografija i odabir novih (u pripremi natječaj za otkup fotografija)
- osmišljavanje koncepta i priprema novog grafičkog rješenja portala.
- provođenje promocije na društvenim mrežama (facebook, twitter, google+, pinteres, forumi...)

U tijeku su i/ili predstoje sljedeće aktivnosti:

- izrada prijedloga daljnjih interaktivnih sadržaja
- izrada prijedlog koncepta i strukture korporativnih stranica
- organizacija rada na preradi i pisanju tekstova web stranicu
- organizacija i provođenje 'interne edukacije' urednika web stanica
- sudjelovanje na IPA projektima
- sudjelovanje u izradi "branda" Općine Kneževi Vinogradi
- razvoj novih turističkih proizvoda (Valentino, Doživite Baranju - vikend programi)
- pokretanje suradnje s inozemnim partnerom iz Ulma (muzej Podunavskih Švaba)

Udružene tržišne aktivnosti u 2012. godini

Temeljem strateških dokumenata TZ Baranje i TZ Osječko Baranjske Županije "Glavnog plana razvitka turizma PGŦ 2005.-2015." i "Strateškog marketinškog plana turizma.", u Programu rada TZ Baranje za 2013. godinu poseban je naglasak na udruživanju sredstava sustava turističkih zajednica s gospodarstvom radi sinergijskog postizanja većih učinaka. Uz, prezentacije, nastupe na specijaliziranim sajmovima, dovođenje studijskih grupa novinara i agenata, organizaciju poslovnih radionica i dr.; posebno se ističu udružene tržišne aktivnosti koje provodi Hrvatska turistička zajednica.

9. STRATEŠKE ODREDNICE RAZVOJA TURIZMA NA PROSTORU NAŠE ŽUPANIJE

Da bi turizam kao društveno-ekonomska djelatnost u Osječko-baranjskoj županiji postao integralni dio temeljnih razvojnih odrednica naše Županije potrebno je sljedeće:

- intenzivne i dobro osmišljene promotivne i dr. tržišne aktivnosti
- konkurentnost Hrvatske na međunarodnom tržištu
- ravnomjeran regionalni razvoj
- razvoj cjelovite ponude turističke destinacije
- dalje poboljšanje krupne, posebice prometne infrastrukture
- povećanje kapaciteta hotelske i dalje poboljšanje standarda i kvalitete svih vrsta smještajne ponude
- promišljena i fleksibilna politika tržišta i cijena polazeći od načela "vrijednost za novac" koje se sve više pretvara u načelo "više vrijednosti za manje novaca"
- zaštita okoliša, prostora, te ambijentalnih i dr. vrijednosti turističkih mjesta

- veće uključivanje domaćih poljoprivrednih, industrijskih i dr. proizvoda u turističku ponudu.
- poboljšati lokalnu i komunalnu infrastrukturu (županijske i lokalne ceste, javna rasvjeta, vodoopskrba, odvodnjavanje, uklanjanje otpada i dr.)
- poticanje proizvodnje organske hrane i autohtonih proizvoda i njihov plasman kroz turističku infrastrukturu
- poboljšati lokalni javni prijevoz
- sukladno potencijalima i trendovima na turističkom tržištu definirati ciljeve i načela razvoja turizma u Županiji;
- definirati rokove i nositelje razvoja u skladu s postavljenim ciljevima;
- definirati turističke proizvode naše Županije i dati prijedlog razvitka za svakoga od njih;
- istaknuti mogućnosti turizma na seljačkom gospodarstvu;
- očuvanje tradicijske arhitekture Osječko-baranjske županije i optimalizacija njenog;
- korištenja pri osmišljavanju turističke ponude (podunavski tip kuća u Baranji);
- provođenje programa edukacija stanovništva za rad, odnosno samozapošljavanje u turizmu; (ljudi na selu nisu svjesni atraktivnosti prostora i svog načina življenja kao potencijala za razvitak turizma);
- definiranje turističke ponude pojedinih destinacija (gradova, sela, prostora u prirodi) u jedinstvenu turističku ponudu Županije;
- osmisliti jedinstven marketinški pristup i promidžbu Županije koja treba biti sastavni dio turističke promidžbe Republike Hrvatske;
- turističku ponudu drugih područja u Republici Hrvatskoj (u suradnji sa nositeljima turističkih projekata iz tih područja) integrirati sa turističkom ponudom naše Županije u jedinstven turistički proizvod;
- osigurati mogućnost potpore i povoljnog kreditiranja uz garancije za sve djelatnosti koje su u funkciji razvitka turizma;
- jedinstveno pratiti potrošnju u turizmu, iskorištenost svih smještajnih kapaciteta;
- utvrditi pretpostavke i uvjete za ulazak stranog kapitala;
- jasno istaknuti i dati potporu svim projektima i programima zaštite okoliša, kao i svim gospodarskim projektima koji su u skladu sa ciljevima ruralnog i samoodrživog razvitka;
- pri pokretanju bilo koje aktivnosti u smislu razvitka turizma voditi računa o mogućim učincima na prostor, stanovništvo, gospodarstvo.

10. CILJEVI RAZVOJA HRVATSKOG TURIZMA

Razvoj cjelovite turističke ponude temelji se na iskorištavanju postojećih potencijala obale i kontinentalnog područja, obogaćivanju postojeće turističke destinacije, odnosno stvaranju i razvoju nove turističke ponude: golf, vodeni parkovi, zabavni parkovi). Osnovni cilj hrvatskog turizma je osigurati dugoročnost pozitivnih učinaka održivim korištenjem prirodnih i kulturno-povijesnih potencijala, aktivnim sudjelovanjem u njihovom očuvanju i razvoju, stvaranjem okruženja privlačnog za investitore te djelotvornom promocijom.

Polazeći od realnog stanja na međunarodnom tržištu, kao i ukupnog stanja naše infrastrukture i turističke ponude ciljevi razvoja hrvatskog turizma u 2011. godini su:

- pozicioniranje Hrvatske na međunarodnom tržištu kao sigurne, mirne i privlačne turističke zemlje
- razvoj turističkog sektora
- razvoj malog i srednjeg poduzetništva u turizmu
- razvoj kadrova u turizmu
- dalji oporavak tradicionalnih i privlačenje novih emitivnih tržišta
- poticanje razvoja domaćeg turizma
- rast fizičkog prometa za oko 2% i prihoda od turističkih putovanja oko 5%
- poticanje obnove/uređenja postojećih i izgradnje novih malih hotela i dr. smještajnih objekata

- restrukturiranje i privatizacija hotelskih tvrtki u kojima država ima udjel u vlasništvu
- poticanje razvoja selektivnih oblika turizma, posebice na kontinentalnom području
- smanjenje sive ekonomije i rada na crno
- poticanje organiziranog plasmana kapaciteta građana iznajmljivača
- povećanje udjela kontinentalnog turizma u ukupnom turističkom prometu.

11. FINANCIJSKE POTPORE RAZVITKU TURIZMA

11.1. Potpore i krediti

Ministarstvo turizma

- Javni poziv za identifikaciju turističkih projekata koji imaju namjeru aplicirati za korištenje Strukturnih fondova EU;
- Javni poziv za sudjelovanje u Programu poticanja obrazovanja kadrova u ugostiteljstvu i turizmu u 2012. godini "STIPENDIJE";
- Javni poziv za kandidiranje projekata za dodjelu bespovratnih sredstava temeljem Programa unapređenja ponude turističkog sektora "KORAK VIŠE" u 2012. godini;
- Javni poziv za kandidiranje projekata za dodjelu bespovratnih sredstava temeljem Programa poticanja inovacija u turizmu "INOVATIVNI TURIZAM" u 2012. godini;
- Javni poziv za kandidiranje projekata za dodjelu bespovratnih sredstava temeljem Programa poticanja razvoja turizma na turistički nerazvijenim područjima u 2012. godini;
- MANIFESTACIJE - Javni poziv za kandidiranje projekata za dodjelu bespovratnih sredstava temeljem Programa dodjele bespovratnih sredstava manifestacijama u funkciji turizma;
- ZNANJEM DO KVALITETE /PROMOCIJA ZANIMANJA/ - Javni poziv za sudjelovanje u Programu obrazovanja i obuke kadrova u turizmu;
- EU IZVRSNOST - Javni poziv za kandidiranje projekata za Program dodjele bespovratnih sredstava turističkim projektima kojima su odobrena sredstva iz EU i drugih međunarodnih fondova;
- ZAJEDNO ZA KONKURENTNOST - Javni poziv za kandidiranje projekata za dodjelu bespovratnih sredstava temeljem Programa poticanja djelovanja strukovnih udruga i drugih neprofitnih organizacija u području turizma.

Hrvatska turistička zajednica

- Potpore za turističke zajednice na turistički nerazvijenim područjima 2012.;
- Program poticanja razvoja turizma na turistički nerazvijenim područjima;
- Potpore manifestacijama u 2012. godini;
- Potpore kulturno-turističkim inicijativama u 2012. godini;
- Potpore za programe djelovanja strukovnih udruga u području turizma u 2012.;
- Oglašavanja Hrvatske turističke zajednice s javnim i privatnim sektorom.

11.2. POTPORE OSJEČKO-BARANJSKE ŽUPANIJE RAZVITKU TURIZMA

Osječko-baranjska županija unazad nekoliko godina ulaže značajna financijska sredstva u stvaranje potrebnih uvjeta za razvoj turizma. Tako je Turistička zajednica Osječko-baranjske županije provela Projekt postavljanja turističkih prometnih znakova broj 62 "Dobrodošli u Osječko-baranjsku županiju" u 2005. godini. U okviru projekta izrađeno je i postavljeno 20 turističkih prometnih znakova na državnim i županijskim cestama na području naše Županije. Vrijednost projekta je iznosila 236.802,00 kuna.

Tijekom 2005. realiziran je Projekt "Turistička smeđa signalizacija" u svrhu označavanja Parka prirode "Kopački rit". Županija je dala financijsku potporu za ovaj projekt u iznosu od 250.000,00 kuna.

U 2006. godini realizirani su projekti vezani za razvoj turizma:

- postavljanje smeđe turističke signalizacije za Državnu ergelu lipicanaca iz Đakova
- smeđa turistička signalizacija Bizovačkih toplica
- označavanje poučne staze u Parku prirode "Kopački rit" Veliki Sakadaš. U proračunu Osječko-baranjske županije za 2006. godinu, bilo je osigurano 25.000,00 kuna, u okviru Programa: Unaprjeđenje turizma, Korisnik: Turistička zajednica Osječko-baranjske županije.
- Županija je sufinancirala u okviru Projekta: Mjere za unaprjeđenje turizma na području Županije manifestaciju 7. Međunarodni etno susreti koji se održavaju svake godine u Bilju.
- U cilju razvitka turizma, na području Baranje održavaju se mnoge manifestacije. Jedna od takvih je kulturno-gastronomski manifestacija pod nazivom "Ribarski dani" koja se održava u Kopačevu. Manifestacija "Ribarski dani" održavala se po osmi puta, te je tijekom godina poprimila i karakter međunarodne, s obzirom da nastupaju kulturno-umjetnička društva iz Vojvodine, Mađarske i drugih susjednih zemalja, koje podupiru održavanje takvih i sličnih manifestacija.
- EKO-ETNO, Zagreb, prostor Zagrebačkog velesajma.

U 2007. godini realizirani su projekti vezani za razvoj turizma:

- "Nova lica starih ljepotica", projekt Turističke zajednice Općine Bilje, odobrena su sredstva za uređenje autohtonih kuća
- U organizaciji Radio Baranje, održano je državno natjecanje novinara u kuhanju lovačkog gulaša, a pod pokroviteljstvom Osječko-baranjske Županije
- Tradicionalni "Ribarski dani" u Kopačevu, općina Bilje, također su sufinancirani na teret sredstava Proračuna Osječko-baranjske županije za 2007. godinu,
- Održani 8. Međunarodni etno susreti u Bilju, uz potporu Županije
- U Općini Čepin održana je manifestacija "Čepinski suncokreti", koje je Županija sufinancirala kao i nastup KUD-a "Ivan Kapistran Adamović" iz Čepina
- Feravino d.o.o. Feričanci pokrenulo je inicijativu obnove i uređenja Vinskog podruma Mihalović u Feričancima, koji je upisan je pod preventivnu zaštitu spomenika kulture do donošenja rješenja o utvrđivanju svojstva kulturnog dobra, te je pod privremenom zaštitom konzervatora. Županija je sufinancirala projekt u cilju razvoja turizma te uređenja turističko-vinskih cesta na području Osječko-baranjske županije.
- EKO-ETNO, Zagreb, prostor Zagrebačkog velesajma.

U 2008. godini realizirani su projekti vezani za razvoj turizma:

- Nova manifestacija je Proslava Svetog Vinka - Vinceška, koja bi trebala postati tradicionalna manifestacija u Gradu Osijeku, a svrha projekta je upoznati građane sa tradicijom proizvodnje, promidžbe te kušanja vina sa područja vinarija Županije, s obzirom da većina stanovništva nije u prigodi obići naša vinogorja i kušati vina. Manifestaciju je sufinancirala Osječko-baranjska županija u cilju predstavljanja tradicionalne proizvodnje, prezentacije i promidžbe vina sa područja vinarija Županije uz prepoznatljivu gastronomsku ponudu.
- za projekt uređenja pristupnih cesta vinogradima i podrumima na području Baranje, te izradu brošura i promidžbenih materijala, a u svrhu razvoja i unaprjeđenja ruralnog i vinskog turizma na području Osječko-baranjske županije, odobrena su sredstva iz Proračuna Županije Udruzi vinogradara, voćara i podrumara "Trojnaš" Draž
- Ornitološkom rezervatu "Podpanj" sufinancirani su troškovi vezani uz prikupljanje povijesne građe iz područja poljoprivrede i šumarstva, a u cilju očuvanja kulturne baštine
- U organizaciji Radio Baranje, održano je državno natjecanje novinara u kuhanju lovačkog gulaša, a pod pokroviteljstvom Osječko-baranjske Županije
- Tradicionalni "Ribarski dani" u Kopačevu, općina Bilje, također su sufinancirani na teret sredstava Proračuna Osječko-baranjske županije za 2008. godinu,
- Održani 9. Međunarodni etno susreti u Bilju, uz potporu Županije
- U Općini Čepin održana je manifestacija "Čepinski suncokreti"
- Održan Festival pjesme, plesa i narodnih običaja Slovaka u Josipovcu Punitovačkom

- EKO-ETNO, Zagreb, prostor Zagrebačkog velesajma
- DEKLARACIJA O RURALNOM TURIZMU.

S obzirom da je Osječko-baranjskoj županiji jedan od prioriteta razvijanje kontinentalnog odnosno ruralnog turizma, prihvaćanje i potpisivanje Deklaracije o ruralnom turizmu, značajan je korak u daljnjoj suradnji sa drugim Županijama kako bi zajedničkim zalaganjem učinili da kontinentalni turizam postane konkurentan drugim vrstama turizma i te jednako privlačan turistima.

Potpisnici Deklaracije su osim inicijatora Hrvatskog farmera d.o.o., Klub članova "Selo", Ruralis-konzorcij agroturizma i ruralnog turizma Istre, te Županije koje se predstavljaju na manifestaciji Eko-etno. Deklaracija o ruralnom turizmu potpisana je u Zadru, 9. travnja 2008. godine. Svrha ove Deklaracije je potvrditi i posvjedočiti svoje uvjerenje da se kontinuiranim i zajedničkim radom na razvoju ruralnih područja, ruralni turizam može podići na razinu ravnopravnog i kvalitetnog turističkog proizvoda.

Ovom Deklaracijom utvrđeni su zajednički ciljevi:

- Ulagati trajne napore u međusobnu suradnju, pripremu i provedbu razvojnih, obrazovnih, normativnih, financijskih, marketinških i drugih pretpostavki
- Sporazumno dogovarati zajedničke aktivnosti koje se odnose na razvoj ruralnog turizma, odnosno turističkih seljačkih gospodarstava, ostalih poduzetnika te stvaranju i promidžbi ruralnih turističkih destinacija u Republici Hrvatskoj
- Zajednički djelovati u cilju poboljšanja postojećeg stanja i poticanja novih razvojnih ciklusa u ruralnom turizmu, odnosno turističkim seljačkim gospodarstvima koji trebaju rezultirati kvalitetnijim i prepoznatljivim turističkim proizvodom
- Zajednički djelovati u cilju očuvanja tradicijskog graditeljstva, postojećih resursa i ambijentalnih vrijednosti,
- Zajedničko djelovanje na poticanje proizvodnje tradicionalnih proizvoda u funkciji ruralnog turizma, odnosno turističkih seljačkih gospodarstava
- Zajednički djelovati na poboljšanju i pojednostavljivanju zakonske regulative za turistička seljačka gospodarstva, seoski turizam i ruralni turizam
- Zajednički lobirati prema državnoj upravi, državnim institucijama te ostalim relevantnim institucijama u cilju stvaranja boljih i jednakopravnih uvjeta za seljačka turistička gospodarstva
- Zajednički djelovati na etičkom i održivom razvoju turizma u ruralnim područjima, odnosno turističkim seljačkim gospodarstvima s naglaskom na ekologiju i tradiciju ambijenta te očuvanje prirode
- Zajednički djelovati na povećanju konkurentnosti i kvalitete proizvoda i usluga u ruralnom turizmu, odnosno na turističkim seljačkim gospodarstvima
- Zajednički djelovati na popularizaciji ruralnog turizma, odnosno turističkih seljačkih gospodarstava,
- Zajednički djelovati u cilju prepoznavanje Republike Hrvatske kao destinacije ruralnog turizma.

Potpisnici deklaracije o ruralnom turizmu su:

1. Dubrovačko-neretvanska županija
2. Istarska županija
3. Krapinsko-zagorska županija
4. Osječko-baranjska županija
5. Požeško-slavonska županija
6. Sisačko-moslavačka županija
7. Šibensko-kninska županija
8. Virovitičko-podravna županija
9. Vukovarsko-srijemska županija
10. Zadarska županija

11. Grad Hvar
12. Grad Nova Gradiška
13. Općina Cestica
14. Općina Lovinac
15. Državni zavod za zaštitu prirode
16. Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost
17. Hrvatske šume
18. Hrvatski farmer d.d.
19. Hrvatski zavod za vinogradarstvo i vinarstvo
20. Institut za poljoprivredu i turizam Poreč
21. Klub članova "Selo"
22. Ruralis - Konzorcij agroturizma i ruralnog turizma Istre
23. Udruga za razvoj DRUGA ZA RAZVOJ SELA "SLAVONIKA".

U 2009. godini realizirani su projekti vezani za razvoj turizma:

- Manifestacija je Proslava Svetog Vinka - Vinceška, koja bi trebala postati tradicionalna manifestacija u Gradu Osijeku, a svrha projekta je upoznati građane sa tradicijom proizvodnje, promidžbe te kušanja vina sa područja vinarija Županije, s obzirom da većina stanovništva nije u prigodi obići naša vinogorja i kušati vina.
- Manifestacija "DANI VINA I TURIZMA, 1. REGIONALNA IZLOŽBA I NATJECANJE U KVALITETI VINA" u 2009.

Organizator projekta je Osječko-baranjska županija, a Organizacijski odbor činili su osim predstavnika Županije, predstavnici Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu, predstavnici vinara te turističke zajednice Osječko-baranjske županije.

Manifestacija "Dani vina i turizma" održana je 23. i 24. travnja u Etno-selu hotela Patria u Belom Manastiru, sa ciljem promoviranja vina i vinara te turističkih zajednica na području Osječko-baranjske županije. S obzirom na bogata vinogorja na području Županije te proglašenjem sedam turističko-vinskih cesta stvoreni su svi preduvjeti za razvitak vinskog turizma, te bi se navedena manifestacija prerastanjem u tradicionalnu svake naredne godine održavala na području nekog od četiri vinogorja Osječko-baranjske županije.

Provedbene aktivnosti započele su 16. i 17. travnja kada je održano ocjenjivanje vina, a zaprimljeno je 174 uzoraka vina. Program manifestacije održavao se u dva dana s tim da su se prvog dana na uređenim štandovima predstavili vinari uz degustaciju vina za posjetitelje, te turističke zajednice koje su osim tradicionalnih autohtonih proizvoda i rukotvorina predstavile i bogatu gastronomsku ponudu. Sva navedena događanja pratio je bogat kulturno-umjetnički program KUD-ova sa područja svih vinogorja te gosti iz susjedne Mađarske.

Drugog dana održana je svečana dodjela pehara, diploma i priznanja u kategorijama propisanim Zakonom, te je prezentacijom turističko-vinskih cesta Osječko-baranjske županije i kušanjem vina koji su dobili najvišu ocjenu "veliko zlato" završen program.

- Tradicionalni "Ribarski dani" u Kopačevu, općina Bilje, također su sufinancirani na teret sredstava Proračuna Osječko-baranjske županije za 2009. godinu,
- Održani 10. Međunarodni etno susreti u Bilju, uz potporu Županije
- U Općini Čepin održana je manifestacija "Čepinski suncokreti"
- Održan Festival pjesme, plesa i narodnih običaja Slovaka u Josipovcu Punitovačkom
- Etno-eko Hrvatska, Hrvatska Europa Tour, Međunarodni sajam proizvoda i usluga ruralnih područja
- Suorganizacija SALORI - Osijek
- Dani slavonske šume u Našicama,
- Olimpijada starih športova u Brodancima,
- Miholjačko sijelo, Kobasicijada,
- Jesen u Baranji,

- Baranjski bećarac,
- Sajam starih običaja i zanata,
- Đakovačke vezovi,
- Land Art Festival Slama i
- 7. sajam EKO-ETNO HRVATSKA 2009., 1. sajam EKO-ETNO EUROPA 2009.

Za organizaciju sudjelovanja na 7. sajmu Eko-etno Hrvatska i 1. sajmu Eko-etno Europa koji se održao u rujnu 2009. godine u Zagrebu u trajanju pet dana formiran je poseban organizacijski odbor u kojem se nalaze predstavnici jedinice područne/lokalne samouprave, županijske gospodarske i obrtničke komore, turističke zajednice i poduzetnika iz ruralnog prostora.

Projekt "Eko-etno Hrvatska" započeo je 2003. godine u suradnji s 6 županija, a 2005. godine sudjelovalo je 14 županija i nekoliko jedinica lokalne samouprave iz županija koje nisu mogle sudjelovati. Osječko-baranjska županija u suradnji s Turističkom zajednicom Osječko-baranjske županije i Turističkim zajednicama gradova i općina s područja Županije od 2003. godine sudjeluje na ovoj manifestaciji i uspješno se predstavlja na Jesenskom međunarodnom zagrebačkom velesajmu. Osječko-baranjska županija uvijek je ozbiljno pristupala promidžbi svojih autohtonih, ruralnih i ekoloških proizvoda, promišljajući pri tome na sve vrijednosti koje ima cijela Slavonija i Baranja. Županija se naročito uspješno predstavila u 2005. godini izradom prenosivog izložbenog prostora (Slavonsko-baranjske kuće) koja je izrađena u ambijentalnom stilu karakterističnom za našu županiju. Izložbeni prostor učinjen je zanimljivim i lijepim, te je Županija dobila dvije nagrade (Priznanje za najbolji izložbeni prostor i Zlatnu plaketu za ukupni nastup koju smo dijelili s Krapinsko zagorskom županijom). U 2006. godini, Županija je dobila i nagradu novinara za najljepše uređeni štand na sajmu, u 2007. nagradu za najuspješniji nastup u predstavljanju Županije a prošle godine nagradu Medija za najoriginalnije uređeni štand.

Hrvatski farmer d.d. pod pokroviteljstvom Ministarstva poljoprivrede, ribarstva i ruralnog razvoja, Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva, Ministarstva turizma te Grada Zagreba, tijekom prošle godine organizirao je projekt "Eko-etno Hrvatska 2009." u novom prostoru "Arena" Zagreb i to u vremenu od 14. do 18. listopada 2009. godine. U okviru projekta "Eko-etno Hrvatska 2009." koji ima nacionalni i međunarodni karakter županije koje su sudjelovale, prikazale su svoje seoske proizvode i usluge, projekte i programe, manifestacije, baštinu, folklor i ostale sadržaje putem izložbi, predstavljanja, kataloga, radionica i ostalih aktivnosti. Na štandu su bile prikazane aktivnosti Županije, aktivnosti pojedinih proizvođača poljoprivredno-prehrambenih proizvoda, suvenira, starih obrta i zanata, pružatelja usluga, zadruga i udruga, turističkih zajednica, folklornih skupina te ostali programi i projekti unutar ruralnog prostora pojedine županije. Pored izložbenog dijela, održavali su se i brojni prateći sadržaji poput:

- prezentacija i promocija (turistički video filmovi, stručna literatura)
- okruglih stolova i stručnih skupova (ekološko poduzetništvo, ruralni razvoj)
- posebne priredbe (gastro festival, ekološka radionica, natjecanja)
- turističko-zabavne večeri (degustacije, nagradne igre za posjetitelje, folklor)
- dan domaćih i stranih novinara koji prate poljoprivredu i turizam.

Osječko-baranjska županija predstavila se vrlo uspješno te je osvojena zlatna povelja za najljepše uređeni štand te ukupni scenski nastup na Sajmu.

U 2010. godini realizirani su projekti vezani za razvoj turizma:

- Manifestacija je Proslava Svetog Vinka - Vinceška, koja bi trebala postati tradicionalna manifestacija u Gradu Osijeku, a svrha projekta je upoznati građane sa tradicijom proizvodnje, promidžbe te kušanja vina sa područja vinarija Županije, s obzirom da većina stanovništva nije u prigodi obići naša vinogorja i kušati vina.
- "2. Dani vina i turizma" u 2010.

Organizator projekta je Osječko-baranjska županija, a Organizacijski odbor činili su osim predstavnika Županije, predstavnici Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu, predstavnici vinara te turističke zajednice Osječko-baranjske županije.

Manifestacija "Dani vina i turizma" održavala se od 25. rujna do 2. listopada 2010. u prostorijama Erdutskih vinograda u Erdutu sa ciljem promoviranja vina i vinara te turističkih zajednica na području Osječko-baranjske županije. S obzirom na bogata vinogorja na području Županije te proglašenjem devet turističko-vinskih cesta stvoreni su svi preduvjeti za razvitak vinskog turizma, te bi se navedena manifestacija prerastanjem u tradicionalnu svake naredne godine održavala na području nekog od četiri vinogorja Osječko-baranjske županije. U sklopu manifestacije održan je okrugli stolu iz područja vinogradarstva i vinarstva, u prostorijama Erdutskih vinograda d.o.o. u Erdutu s predavačima i zanimljivim temama.

Dana 29. rujna 2010. godine održana je prezentacija turističkih resursa Erdutskog vinogorja za novinare i turooperatore, a 30. rujna 2010. godine predstavljena je Općina erdut kroz izložbu fotografije i Projekt "Cestama seoskog života do prirode, zdravlja i odmora u Dalju. Na tiskovnoj konferenciji, 1. listopada 2010. godine u nazočnost svih organizatora prezentirani su rezultati ocjenjivanja vina kao i nova brošura Vinske ceste. Proglašenje pobjednika 2. Dana vina i turizma Osječko-baranjske županije održano je 2. listopada 2010. godine u prostoru Erdutskih vinograda

- Tradicionalni "Ribarski dani" u Kopačevu, općina Bilje, također su sufinancirani na teret sredstava Proračuna Osječko-baranjske županije za 2010. godinu,
- Održani 11. Međunarodni etno susreti u Bilju,
- U Općini Čepin održana je manifestacija "Čepinski suncokreti"
- Održan Festival pjesme, plesa i narodnih običaja Slovaka u Josipovcu Punitovačkom
- Suorganizacija SALORI - Osijek
- Dani slavonske šume u Našicama,
- Olimpijada starih športova u Brođancima,
- Miholjačko sijelo, Kobasicijada
- Jesen u Baranji,
- Baranjski bećarac,
- Sajam starih običaja i zanata,
- Đakovačke vezovi, Đakovački rezovi
- Land Art Festival Slama
- Dani otvorenih vrata u Bruxellesu, održavaju se od 04.10. do 07.10.2010.
- 13. obrtnički sajam u Puli od 7. do 10. listopada koji organizira Obrtnička komora Istarske županije, na kojem je Obrtnička komora Osječko-baranjske županije i Osječko-baranjska županija gost partner
- 8. sajam EKO-ETNO HRVATSKA 2010., 2 sajam EKO-ETNO EUROPA 2010. Za organizaciju sudjelovanja na 8. sajmu Eko-etno Hrvatska i 3. sajmu Eko-etno Europa koji se održao u listopadu u ŠC "Višnjik" Zadar, 13.- 17. 10. 2010 Zadru. Osječko-baranjska županija kao i uvijek dosada predstavila se uspješno.

U 2011. godini realizirani su projekti vezani za razvoj turizma:

- Manifestacija je Proslava Svetog Vinka - Vinceška, koja bi trebala postati tradicionalna manifestacija u Gradu Osijeku, a svrha projekta je upoznati građane sa tradicijom proizvodnje, promidžbe te kušanja vina sa područja vinarija Županije, s obzirom da većina stanovništva nije u prigodi običi naša vinogorja i kušati vina.
- 3. Dani vina i turizma
Organizator projekta je Osječko-baranjska županija, a Organizacijski odbor činili su osim predstavnika Županije, predstavnici Hrvatskog zavoda za poljoprivrednu savjetodavnu službu, predstavnici vinara te turističke zajednice Osječko-baranjske županije.

Manifestacija "Dani vina i turizma" održavala se od 27. rujna do 1. listopada 2011. na prostoru Tvrđe u Osijeku sa promoviranja vina i vinara te turističkih zajednica na području Osječko-baranjske županije. S obzirom na bogata vinogorja na području Županije te proglašenjem devet turističko-vinskih cesta stvoreni su svi preduvjeti za razvitak vinskog turizma, te bi se navedena manifestacija prerastanjem u tradicionalnu svake naredne godine održavala na području nekog od četiri vinogorja Osječko-baranjske županije.

Provedbene aktivnosti započele su zaprimanjem uzoraka vina. Dana 29. rujna 2011. godine održana je prezentacija turističkih resursa Đakovačkog vinogorja za novinare i turoperatore.

Proglašenje pobjednika 3. Dana vina i turizma Osječko-baranjske županije održano je 1. listopada 2011. godine na središnjem trgu u Tvrđi u Osijeku

- Tradicionalni "Ribarski dani" u Kopačevu, općina Bilje, također su sufinancirani na teret sredstava Proračuna Osječko-baranjske županije za 2011. godinu,
- Održani 12. Međunarodni etno susreti u Bilju,
- U Općini Čepin održana je manifestacija "Čepinski suncokreti"
- Održan Festival pjesme, plesa i narodnih običaja Slovaka u Josipovcu Punitovačkom
- Etno-eko Hrvatska, Hrvatska Europa Tour, Međunarodni sajam proizvoda i usluga ruralnih područja
- Suorganizacija SALORI - Osijek
- Dani slavonske šume u Našicama,
- Olimpijada starih športova u Brodancima,
- Miholjačko sijelo, Kobasicijada
- Jesen u Baranji,
- Baranjski bećarac,
- Sajam starih običaja i zanata,
- Đakovačke vezovi, Đakovački rezovi
- Land Art Festival Slama
- Dani otvorenih vrata u Bruxelesu
- 13. obrtnički sajam u Puli od 7. do 10. listopada koji organizira Obrtnička komora Istarske županije, na kojem je Obrtnička komora Osječko-baranjske županije i Osječko-baranjska županija gost partner
- 9. sajam EKO-ETNO HRVATSKA 2010., 3sajam EKO-ETNO EUROPA 2011.
Za organizaciju sudjelovanja na 9. sajmu Eko-etno Hrvatska i 3. sajmu Eko-etno Europa koji se održao u listopadu u ZaGREBU U GREEN GOLD CENTRU od 26.10. do 30.10.2011.
Osječko-baranjska županija kao i uvijek dosada predstavila se uspješno.

U 2012. godini realizirani su projekti vezani za razvoj turizma:

- Manifestacija je Proslava Svetog Vinka - Vinceška, koja bi trebala postati tradicionalna manifestacija u Gradu Osijeku, a svrha projekta je upoznati građane sa tradicijom proizvodnje, promidžbe te kušanja vina sa područja vinarija Županije, s obzirom da većina stanovništva nije u prigodi obići naša vinogorja i kušati vina.
- 4. Dani vina i turizma.
Organizator projekta je Osječko-baranjska županija, a Organizacijski odbor činili su osim predstavnika Županije, predstavnici Hrvatske poljoprivredne agencije, predstavnici vinara te turističke zajednice Osječko-baranjske županije.

Manifestacija "Dani vina i turizma" održavala se od 27. rujna do 1. listopada 2012. na prostoru Tvrđe u Osijeku sa promoviranja vina i vinara te turističkih zajednica na području Osječko-baranjske županije. S obzirom na bogata vinogorja na području Županije te proglašenjem devet turističko-vinskih cesta stvoreni su svi preduvjeti za razvitak vinskog turizma, te bi se navedena manifestacija prerastanjem u tradicionalnu svake naredne godine održavala na području nekog od četiri vinogorja Osječko-baranjske županije. Provedbene aktivnosti započele su zaprimanjem uzoraka vina. Dana 29. rujna 2011. godine održana je prezentacija turističkih resursa Đakovačkog vinogorja za novinare i turoperatore.

Proglašenje pobjednika 4. Dana vina i turizma Osječko-baranjske županije održano je 5. svibnja 2012. godine na središnjem trgu u Tvrđi u Osijeku.

- Tradicionalni "Ribarski dani" u Kopačevu, općina Bilje, također su sufinancirani na teret sredstava Proračuna Osječko-baranjske županije za 2012. godinu,
- Održani 13. Međunarodni etno susreti u Bilju,
- U Općini Čepin održana je manifestacija "Čepinski suncokreti"
- Suorganizacija SALORI - Osijek
- Dani slavonske šume u Našicama,
- Olimpijada starih športova u Brodancima,
- Miholjačko sijelo, Kobasicijada
- Jesen u Baranji,
- Baranjski bećarac,
- Sajam starih običaja i zanata,
- Đakovačke vezovi, Đakovački rezovi
- Land Art Festival Slama
- Dani otvorenih vrata u Bruxellesu
- 13. obrtnički sajam u Puli od 7. do 10. listopada koji organizira Obrtnička komora Istarske županije, na kojem je Obrtnička komora Osječko-baranjske županije i Osječko-baranjska županija gost partner
- 1. Sajam Županija, održan na prostoru Zagrebačkog velesajma od 13. do 17. rujna 2012. Osječko-baranjska županija predstavila se uspješno.

Turističko-vinske ceste

Skupština Osječko-baranjske županije donijela je Odluku o turističko-vinskim cestama ("Županijski glasnik" broj 18/08. i 1/10.). Turističko-vinska cesta je poseban oblik prodaje poljoprivrednih, ugostiteljskih i turističkih proizvoda jednog vinorodnog područja na kojem seljačka gospodarstva (obiteljska poljoprivredna gospodarstva) i ostale pravne i fizičke osobe, proizvođača grožđa i vina te ostalih pravnih i fizičkih osoba koje se bave navedenim djelatnosti, registrirani u skladu s posebnim propisima, udruženi pod jednim nazivom "Turističko-vinske" ceste nude svoje proizvode, uz kušanje vina i rakije iz vlastite proizvodnje.

Značaj donošenja Odluke o turističko-vinskim cestama očitovao se u potrebi proširenja turističke ponude na prostoru Županije, uključujući sve subjekte i objekte vezane za pružanje ugostiteljskih usluga na turističko-vinskoj cesti. Ovom Odlukom utvrđuje se pojam turističko-vinskih cesta, uvjeti koje mora ispunjavati turističko-vinska cesta te postupak proglašenja turističko-vinske ceste. Turističko-vinske ceste na području Županije proglašava Skupština Županije na prijedlog Povjerenstva za utvrđivanje turističko-vinskih cesta na području Županije.

Županija shvaća potrebu razvoja kontinentalnog turizma, a posebno kao mogućnost razvoja ruralnih prostora te je u svom Regionalnom operativnom programu istaknula ciljeve i mjere koje su potrebne za izgradnju turističke ponude na području Županije kao prepoznatljive turističke destinacije, s naglaskom na ambijentalne, prirodne, povijesne, tradicijske i kulturološke vrijednosti.

Županija u suradnji s Turističkom zajednicom Osječko-baranjske županije intenzivno radi na postavljanju smeđe signalizacije, osobito na područjima gdje se nalaze vinski podrumi s kušaoama kao značajni segment turističke ponude.

Mjere koje je potrebno provesti:

- korištenje turističke ponude temeljene na prirodnim resursima (Park prirode Kopački rit, geotermalne vode, eko-turizam)
- obnova starih obrta u funkciji turističke ponude
- obnova i zaštita povijesnog i kulturnog nasljeđa

- integriranje različitih turističkih ponuda s ciljem poticanja i razvoja svih oblika turizma
- promocija i propagiranje kontinentalnog turizma i međuregionalne suradnje u osmišljavanju turističke ponude (morski + kontinentalni turizam).

Osječko-baranjska županija ima potencijala i može ponuditi tržištu programe kontinentalnog turizma uvažavajući prednosti ekološki održive poljoprivrede i očuvanog okoliša. Prioriteti turističke ponude naše Županije obuhvaćaju lokacije turističkih ponuda grada Osijeka i Đakova, te ponuda zdravstvenog turizma - kompleksa Bizovačkih toplica i turistička ponuda Parka prirode "Kopački rit". Uz navedeno u ponudi je i niz atraktivnih lokacija lovnog i ribolovnog turizma, vjerskog turizma i sakralnih objekata, dvoraca i perivoja, kao i sve bogatija ponuda vinskih-cesta.

Slijedom navedenog, objavljen je Javni poziv za proglašenje turističko-vinskih cesta na području Osječko-baranjske županije. Zahtjeve za proglašenje određene turističko-vinske ceste mogu podnositi: udruge vinogradara i voćara, trgovačka društva, zadruge, jedinice lokalne samouprave, pojedinci ili druge pravne osobe koje ispunjavaju uvjete iz Javnog poziva.

Uz Zahtjev podnositelj prilaže projekt, odnosno elaborat o utvrđivanju turističko-vinske ceste na određenom području, koji sadrži dokaze o ispunjavanju minimalnih uvjeta iz točke 2. Javnog poziva, te kartu područja za koje se predlaže proglašenje s naznakom sadržaja ponude i mjestom pružanja.

Skupština Osječko-baranjske županije do sada je proglasila slijedeće turističko-vinske ceste:

1. Turističko-vinska cesta Kneževi Vinogradi-Karanac-Kotlina-Kamenac
- na području Općine Kneževi Vinogradi
2. Turističko-vinska cesta Zmajevac
- na području Općine Kneževi Vinogradi
3. Turističko-vinska cesta Suza
- na području Općine Kneževi Vinogradi
4. Turističko-vinska cesta Sjeverne Baranje
- na području Općine Draž
5. Turističko-vinska cesta Martinovo brdo
- na području Općine Draž
6. Turističko-vinska cesta Općine Erdut
- na području Općine Erdut
7. Turističko-vinska cesta Mandićevac
- na području Općine Drenje, .
8. Turističko-vinska cesta Zlatarevac
- na području Općine Trnava i
9. Turističko-vinska cesta Sveti Martin
- na području Grada Belog Manastira,
10. Turističko-vinska cesta "Zlatno brdo"
- na području Općine Popovac
11. Turističko-vinska cesta Vinski put „Batina“
- na području Općine Draž,
12. Turističko-vinska cesta "Frankovka"
- na području Općine Feričanci

Projekt Wine Tour

U cilju unapređenja i razvoj vinskog turizma na području Osječko-baranjske županije, a koji bi trebao rezultirati smanjenjem nezaposlenosti i povećanjem bruto nacionalnog dohotka po stanovniku, u Upravnom odjelu za poljoprivredu i ruralni razvoj osmišljena je projektna ideja koja je uz odobrenu Tehničku pomoć Ministarstva regionalnog razvoja, šumarstva i vodnoga gospodarstva realizirana u Projekt pod nazivom "Wine Tour", a čije financiranje je odobreno u sklopu Programa IPA III C Regionalna konkurentnost i provedba Projekta je započela 1. ožujka 2012. godine.

Partneri Županiji na provedbi Projekta "Wine Tour" su gradovi Osijek i Beli Manastir, općine Drenje, Draž, Erdut, Feričanci, Kneževi Vinogradi i Popovac, te Turistička zajednica Osječko-baranjske županije, Turistička zajednica Baranje i Regionalna razvojna agencija Slavonije i Baranje,

Ukupna vrijednost projekta "Wine Tour" u iznosu od **1.248.519,29 eura**, a rok za realizaciju je 18 mjeseci. Ukupan iznos koji je osigurava Europska unija je 936.389,92 eura, dok Županija osigurava 25% sredstava, odnosno 312.129,97 eura.

Projekt se sastoji od tri glavne aktivnosti a to su:

1. Uređenje putova postojećih vinskih cesti,
2. Uređenje četiri mini-muzeja i regionalnog muzeja vina i
3. Promocije.

U sklopu uređenja postojećih vinskih cesti planira se urediti 11 vinskih cesta na području sedam jedinica lokalne samouprave i to jednostavnim zahvatima na infrastrukturi puta.

Vinske ceste koje se uređuju su:

1. Turističko-vinska cesta Kneževi Vinogradi-Karanac-Kotlina-Kamenac
- na području Općine Kneževi Vinogradi
2. Turističko-vinska cesta Zmajevac
- na području Općine Kneževi Vinogradi
3. Turističko-vinska cesta Suza
- na području Općine Kneževi Vinogradi
4. Turističko-vinska cesta Sjeverne Baranje
- na području Općine Draž
5. Turističko-vinska cesta Martinovo brdo
- na području Općine Draž.
6. Turističko-vinska cesta "Vinski put Batina"
- na području Općine Draž.
7. Turističko-vinska cesta Općine Erdut
- na području Općine Erdut
8. Turističko-vinska cesta Mandićevac
- na području Općine Drenje.
9. Turističko-vinska cesta Zlatno brdo
- na području Općine Popovac
10. Turističko-vinska cesta Sv. Martin
- na području Grada Belog Manstira
11. Turističko-vinska cesta "Frankovka"
- na području Općine Feričanci

Ukupno će se urediti 17,003 km vinskih cesta, a prema jedinicama lokalne samouprave to je sljedeća dužina vinskih cesta:

1. Općina Drenje-3,1 km
2. Općina Erdut-3,4 km
3. Općina Kneževi Vinogradi-0,53 km
4. Općina Feričanci-2,6 km
5. Općina Draž-2,7 km
6. Općina Popovac-2,9 km
7. Grad Beli Manastir-1,9 km

Pod drugom aktivnosti u sklopu projekta uredit će se četiri mini muzeja u svakom od četiri vinogorja Županije (Baranja, Erdut, Đakovo i Feričanci) i regionalni muzej vina u Osijeku. Mini-muzeji bi se nalazili u prostorijama koje bi osigurale i ustupile odabrane općine partneri na projekt dok bi se regionalni muzej vina nalazio u Gradu Osijeku u prostoru Tvrđe. Četiri mini muzeja će biti uređena i opremljena s potrebnim namještajem u skladu s Projektom u sljedećim mjestima: Dalju, Zmajevcu, Drenju i Feričancima.

Aktivnosti promocije kao završne aktivnosti obuhvaćaju tiskanje promotivnog materijala, edukaciju članova turističko- vinskih cesti te održavanje dvije konferencije. Edukacija bi se održala na svakoj vinskoj cesti s ciljem poboljšanja usluga primanja organiziranih skupina turista i podizanjem kvalitete usluge općenito, dok su konferencije zamišljene kao svečanosti otvaranja i završetka provedbe projekta kako bih se medijski što više reklamirao projekt u svrhu privlačenja turista.

Projekt "Turski put"

Rekonstrukcija starog turskog puta u Osječko-baranjskoj županiji je projekt javne turističke infrastrukture rekonstrukcija (uređenje) i gradnje ceste, obnovu (rekonstrukciju) povijesne građevine trigonometar te uređenje (rekonstrukciju) vidikovca. Projektom bi se objedinile postojeće vinske ceste u Baranji na potezu između Belog Manastira i Batine te ujedno uspostavila turistička komunikacija između lučkog terminala na Dunavu i buduće trase autoputa kod Belog Manastira. U neposrednoj blizini puta nalazi se najviša točka gorja "Banske kose" - vrh Kamenjak. Na njemu se nalazi povijesna građevina trigonometar iz vremena Marije Terezije te vidikovac čije rekonstrukcije se također predviđaju u sklopu ovog projekta.

Turski put kreće od Belog Manastira, ide u pravcu istoka hrptom Baranjskog brda te završava kod naselja Batina. Proteže se rekonstruiranom trasom povijesnog puta i prolazi kroz 4 jedinice lokalne uprave lokalnim putovima nerazvrstane kategorije. Put je ukupne dužine 22 km od čega je cca 6 km asfaltirano, ostalo je makadam i poljski put.

Za ovaj Projekt Ministarstvo regionalnog razvoja i fondova EU odobrilo je Osječko-baranjskoj županiji tehničku pomoć kako bi od projektne ideje pripremili projekti prijedlog za njegovo apliciranje na fondove EU.

ZAKLJUČAK

Razvojna strategija hrvatskog turizma u dijelu polazišta razvojne strategije turističkog sektora, konstatira potrebu cjelokupne društvene i gospodarske preobrazbe, pa tako turizma kao značajnog dijela ukupnog gospodarstva. Turizam se nameće kao ključni razvojni činitelj koji se oslanja na visoku kvalitetu i izdašnost turističkih resursa, te snažno izražen interes turističkog tržišta, osobito međunarodnog. Uz sadašnje stanje i budući razvoj turističkog sektora, te još pod snažnim negativnim utjecajem posljedica rata, nameće se potrebno stvaranje novog identiteta turističkog sektora.

S obzirom na bogatstvo i raznolikost resursa na cjelokupnom području Republike Hrvatske, osnovni cilj razvoja hrvatskog turizma je ravnomjerniji razvitak turizma svih njenih područja. Selektivni oblici turizma prilika su i mogućnost turističke ponude naše Županije. Vrijednost resursa i atraktivnosti prostora naše Županije služe kao temeljno polazište za razvoj turizma. Iz navedenog proizlaze i osnovni ciljevi razvoja turizma naše Županije, a to je postići ekonomsku dobrobit za njeno stanovništvo uz osiguranje potrebne razine zaštite prirode i okoliša, te racionalno korištenje prirodnih resursa. Pristup integralnog korištenja prostorno-ekoloških, prometnih, kulturno-povijesnih i ljudskih resursa i "održivog razvoja" je model za postizanje navedenog cilja.

U posljednje vrijeme pokazuje se iznimno zanimanje za kontinentalni turizam, budući da sve više turista želi provesti odmor u zdravom okolišu, podalje od gradske buke, uživajući u netaknutoj prirodi, tradicionalnom načinu života te bogatoj gastronomskoj ponudi. Povezivanjem djelatnosti poljoprivrede, turizma, tradicionalnih obrta odnosno poticanje alternativnih proizvodnji i zanimanja na obiteljskim gospodarstvima, moguće je smanjiti nezaposlenost ruralnog prostora.

Bitno je za istaknuti da su postignuti značajni rezultati provedbom programa koji su usmjereni oživljavanju gospodarske djelatnosti te očuvanju kulturne baštine te se očituju kroz:

- Povećanje broja pružatelja turističkih usluga u turistički nerazvijenim područjima
- Obnovu tradicijskih objekata te obnovu starih vještina i zanata
- Otvaranje novih kanala prodaje domaćih proizvoda i usluga.

Ulaganjem u očuvanje baštine, mnogi objekti graditeljske baštine spašeni su od daljnjeg propadanja kroz novu turističku namjenu.

Program razvoja turizma na selu te kreditiranje seljačkih gospodarstava koja imaju odobrenje za pružanje ugostiteljskih usluga u seljačkom domaćinstvu doprinijelo je povećanju registriranih seljačkih gospodarstava te je naša Županija sa 60-ak registriranih gospodarstava druga u Hrvatskoj po broju istih, ispred nas je Istarska županija sa 64 registrirana turistička seljačka obiteljska gospodarstva.

Županijska razvojna strategija ("Županijski glasnik" broj 1/11.) utvrdila je tri važna strateška cilja jednake važnosti:

1. Održivi razvoj i unaprjeđenje prostora
2. Razvoj konkurentnog gospodarstva
3. Razvoj ljudskih resursa i kvalitetno zadovoljavanje javnih potreba građana.

U ostvarivanju razvoja konkurentnog gospodarstva značajnu ulogu ima i razvoj kontinentalnog turizma i to kroz provedbu sljedećih mjera: objedinjavanje i unaprjeđenje turističke ponude, očuvanje prirodne i kulturne baštine i tradicije u funkciji razvitka, unaprjeđenje znanja i vještina ljudskih resursa u turizmu, razvoj turističkih proizvoda i usluga i podizanje njihova standarda, promocija turističkih potencijala Županije i razvoj svih oblika kontinentalnog turizma.

Mjere koje su do sada provođene i potrebno ih je i nadalje provoditi:

- korištenje turističke ponude temeljene na prirodnim resursima (Park prirode Kopački rit, geotermalne vode, eko-turizam)
- obnova starih obrta u funkciji turističke ponude
- obnova i zaštita povijesnog i kulturnog nasljeđa
- integriranje različitih turističkih ponuda s ciljem poticanja i razvoja svih oblika turizma
- promocija i propagiranje kontinentalnog turizma i međuregionalne suradnje u osmišljavanju turističke ponude (morski + kontinentalni turizam).

Vidljivo je da Osječko-baranjska županija intenzivno poduzima mjere i aktivnosti kako bi se poboljšala kvaliteta turističke ponude pojedinih destinacija na području naše Županije. Poticanjem razvoja i unaprjeđenjem dodatne ponude i sadržaja namijenjenih turistima, može se očekivati znatni porast turističkih dolazaka.

Slijedom navedenog, u 2013. godini nastavlja se realizacija projekata koji su usmjereni unaprjeđenju turizma Osječko-baranjske županije kroz:

- promidžbu,
- obrazovanje sudionika u turizmu,
- manifestacije i očuvanje kulturne baštine
- proglašenje novih i uređenje turističko-vinskih cesta
- zaštitu autohtonih proizvoda
- unaprjeđenje selektivnih vrsta turizma
- provedbu smeđe turističke signalizacije na području cijele Županije,
- povezivanje zelene i plave Hrvatske.

Ruralni turizam predstavlja zajednički naziv za sve posebne oblike turizma u ruralnim područjima. Posebni oblici ruralnog turizma mogu biti:

- turizam na seljačkim gospodarstvima,
- lovni,
- ribolovni,
- ekoturizam,
- zdravstveni,
- sportsko-rekreacijski,
- rezidencijalni (kuće za odmor),

- edukacijski,
- avanturistički,
- tranzitni,
- kamping turizam,
- kontinentalni,
- nautički turizam,
- gastronomski i enogastronomski,
- turizam zaštićenih dijelova prirode,
- kulturni turizam,
- vjerski i
- ostali posebni oblici.

U uvjetima opće gospodarske krize, Osječko-baranjska županija ostvaruje sve bolje turističke rezultate i pozicionira se kao lider kontinentalnog turizma u Republici Hrvatskoj. Rezultat je to zajedničkih napora turističkih zajednica s područja Osječko-baranjske županije, jedinica lokalne samouprave na čelu s Osječko-baranjskom županijom i poduzetnika u sektoru turizma. Konceptom razvoja vinsko-turističkih cesta, do danas ih je proglašeno 12 u sva 4 vinogorja, privukli smo najjače poduzetnike ne samo u Slavoniji i Baranji nego i u cijeloj Republici Hrvatskoj upravo u turistički sektor.

Sve ranije navedeno daje izvrsne pretpostavke za razvoj turizma u našoj županiji, a otvaranje luka za putničke brodove u Batini i Aljmašu i buduća gradnja koridora Vc kroz naše područje otvaraju neslućene mogućnosti razvoja kroz značajno veći protok potencijalnih turista kroz našu županiju. Daljnjim razvojem turističke ponude i značajnijom promocijom na međunarodnom tržištu bit će osigurani temelji za još značajnije turističke iskorake u Slavoniji i Baranji, a uz povećani protok turista treba raditi na njihovom dužem zadržavanju i većoj potrošnji po gostu.

S obzirom da Osječko-baranjska županija ima potencijala za razvitak svih navedenih vrsta turizma, te se u posljednjih nekoliko godina povećao interes za posjetom ove destinacije, u pripremi je izrada Strategije razvoja turizma Osječko-baranjske županije kojom će se objediniti ponuda svih segmenata turizma u našoj Županiji.

Osječko-baranjska županija podržava projekte koji su usmjereni razvoju turizma te će se i nadalje uključivati u sve programe Ministarstva kako bi uspjeli podići ukupnu turističku ponudu naše Županije na zavidnu razinu, a također i pomoći sve subjekte koji vide svoju perspektivu u samozapošljavanju te motiviranju mladih na ostanak u ruralnim područjima što svakako doprinosi oživljavanju sela i otvaranju novih mogućnosti u razvoju turizma na ovim prostorima.